

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายโดยใช้สัญญาณกล้ามเนื้อ

SIMPLE ELETRONICS APPLIANCES

CONTROL BASED – ON EMG SIGNAL

T110942

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **110942**
วัน,เดือน,ปี... **7.S.A. 2553**

b.....
i.....

ปฏิญานีพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมการวัดคุม
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา **ปีการศึกษา 2552** ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**SIMPLE ELECTRONICS APPLIANCES
CONTROL BASED-ON EMG SIGNAL**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
BACHELOR OF ENGINEERING IN INSTRUMENTATION ENGINEERING
FACULTY OF ENGINEERING
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

ACADEMIC YEAR 2009

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาวิศวกรรมการวัดและควบคุม
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองปริญญาโท

หัวข้อปริญญาโท การควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายโดยใช้สัญญาณกล้ามเนื้อ

SIMPLE ELETRONICS APPLIANCES

CONTROL BASED – ON EMG SIGNAL

นักศึกษาผู้จัดทำ นายชิตชัย บุญเรือง รหัสนักศึกษา 49010201

นายธนวุฒิ รุ่งรัมย์ รหัสนักศึกษา 49010352

นายอิศรา ศรีใส รหัสนักศึกษา 49011202

ปริญญา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา วิศวกรรมการวัดคุม

ปีการศึกษา 2552

อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท	ลายมือชื่อ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ชัย นิสาศ	ทอพงศ์ ๒๗๑๗

หัวข้อปริญญานิพนธ์ การควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายโดยใช้สัญญาณกล้ามเนื้อ
SIMPLE ELETRONICS APPLIANCES
CONTROL BASED – ON EMG SIGNAL

นักศึกษาผู้จัดทำ นายชิตชัย บุญเรือง รหัสนักศึกษา 49010201
นายธนวุฒิ รุ่งรัมย์ รหัสนักศึกษา 49010352
นายอิสรา ศรีไล่ รหัสนักศึกษา 49011202

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ชัย นิลาศ

ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

โครงการการควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายโดยใช้สัญญาณกล้ามเนื้อ (Simple electronics appliances control based-on EMG signal) เป็นการวัดค่าสัญญาณไฟฟ้าจากกล้ามเนื้อที่ได้รับการเกร็งกล้ามเนื้อ โดยกล้ามเนื้อดังกล่าวคือกล้ามเนื้อลาย (Skeleton muscle) ซึ่งเป็นกล้ามเนื้อที่มีอยู่ทั่วไปตามร่างกายไม่ว่าจะเป็นส่วนแขน ขา หรืออื่น ๆ โดยใช้อิเล็กโทรดแบบ เซอร์เฟส (Surface electrode) ชนิดเปียก เป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างร่างกายกับวงจรไฟฟ้าที่ใช้ในการวัดสัญญาณจากกล้ามเนื้อและจากนั้นนำสัญญาณที่วัดได้มาเข้ากระบวนการจัดการสัญญาณคือ นำไปผ่านวงจรตรววัดและเข้าวงจรแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล จากนั้นทำการศึกษานำสัญญาณที่ได้จากกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้งานกับตัวควบคุม เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้น ในการสร้างและออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้การควบคุมหรือสั่งการอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สัญญาณจากกล้ามเนื้อเป็นตัวควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าว ซึ่งในโครงการนี้เราได้ทำการนำสัญญาณกล้ามเนื้อที่ทำการแปลงเป็นสัญญาณดิจิตอล ไปป้อนให้กับตัวควบคุมแล้วทำการโปรแกรมให้ตัวควบคุมทำการควบคุมรีโมททีวี เพื่อใช้ในการควบคุมทีวีโดยใช้สัญญาณกล้ามเนื้อ

Thesis Title Simple electronics appliances control based – on EMG signal
Authors Mr. Chidchai Boonrueng
Mr. Tanawut Rungrasmee
Mr. Isara Srilai
Thesis Advisor Assit. Prof. Dr. Phongchai Nilas
Year 2009

ABSTRACT

The simple electronics appliances control based - on EMG signal project that uses catalepsy signal measured the electrical signal. This muscle is “Skeleton muscle” which is the general muscles in our body such as arms, legs, and etc., so the wet Surface electrode which becomes the middle of body and electrical circuit to measure the muscle signal and then this signal will be adapted to the management process. The management process is the process that brings the signal through measuring circuit and changes analog signal to digital signal. After these steps, the signal will be adapted to work with the controller for the basic criteria.

Therefore, the simple electronics appliances control based - on EMG signal project is designed by change the muscle signal to digital signal with the controller to control the television remote for control television by EMG signal

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาบัตรฉบับนี้จะไม่สามารถจัดทำขึ้นได้สำเร็จ หากไม่ได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยงานที่มีรายนามดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณคุณแม่และครอบครัวที่ให้กำลังใจและสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการจัดทำโครงการ

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.พงษ์ชัย นิลาศ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยให้คำปรึกษาและแนวคิดในการทำงาน

ขอขอบพระคุณ ผศ.เชื้อ นกอยู่ และ รศ.สักริยา ชิตวงศ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องของสถานที่และเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำงาน

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลพระมงกุฎ ที่ได้อนุเคราะห์แผ่นอิเล็กทรอนิกส์เพื่อมาใช้งานในโครงการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำโครงการนี้

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อบทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญรูป.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปริญญานิพนธ์.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์.....	1
1.3 ขอบเขตของปริญญานิพนธ์.....	1
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 2 ทฤษฎี.....	3
2.1 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับสัญญาณกล้ามเนื้อ.....	3
2.1.1 สัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ (EMG).....	3
2.1.2 การตรวจวัดสัญญาณไฟฟ้าของกล้ามเนื้อ.....	4
2.1.3 อิเล็กโทรด : ขั้วไฟฟ้าวัดศักย์ไฟฟ้าจากกล้ามเนื้อ.....	5
2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการขยายสัญญาณทางชีววิทยา.....	6
2.2 ทฤษฎีพื้นฐานทางด้านวงจรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์.....	7
2.2.1 วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer).....	7
2.2.2 วงจรขยายแบบอินสตรูเมนต์ (Instrumentation Amplifier).....	8
2.2.3 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low pass Filter).....	9
2.2.4 วงจรนอตช์ฟิลเตอร์ (Notch Filter).....	12
2.2.5 ทฤษฎีดิฟเฟอเรนเชียลดิฟเฟอเรียเตอร์ (Differentiator).....	13
2.2.6 ทรานซิสเตอร์ (Transistor).....	15
2.2.6.1 กระแสและแรงดันของทรานซิสเตอร์.....	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและตัวอักษรอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.6.2 โครงสร้างและการทำงานของทรานซิสเตอร์.....	18
2.2.7 วงจรโมโนสเตเบิล (MONOSTABLE).....	19
2.3 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับตัวควบคุม (AVR).....	20
2.3.1 ไมโครคอนโทรลเลอร์ AVR.....	20
2.4 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับโปรแกรม Protel 99 SE.....	22
2.4.1 การสร้างสกีแมติก (Schematic).....	22
2.4.2 เทคนิคการเขียนลายวงจร (PCB).....	28
บทที่ 3 การดำเนินงาน.....	32
3.1 การใช้งานอิเล็กทรอนิกส์.....	32
3.2 การออกแบบวงจร.....	33
3.2.1 วงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector).....	33
3.2.1.1 วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer).....	33
3.2.1.2 วงจรขยายแบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier).....	34
3.2.1.3 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) 500 Hz.....	34
3.2.1.4 วงจรวงจรกำจัดแถบความถี่แคบ (Notch Filter) 50Hz.....	37
3.2.2 วงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Analog to Digital Converter).....	38
3.2.2.1 วงจรดิฟเฟอเรนเชียลดิฟเฟอเรนเชียล (Differentiator).....	38
3.2.2.2 วงจรเปรียบเทียบ (Comparator).....	39
3.2.2.3 วงจร โมโนสเตเบิล (Monostable).....	41
3.2.3 การทำลายวงจรและออกแบบวงจร.....	42
3.3 ตัวควบคุม (AVR).....	46
3.3.1 แนวคิดการออกแบบโปรแกรม.....	46
3.3.2 โปรแกรม (Code).....	47
บทที่ 4 การทดลองและสรุปผลการทดลอง.....	55
4.1 การทดลองการทำงานของวงจร.....	55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและตัดลอกอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.1 การทดลองวงจรบัฟเฟอร์ (Buffer).....	55
4.1.2 การทดลองวงจขยายแบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier).....	56
4.1.3 การทดลองวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) 500 Hz.....	58
4.1.4 การทดลองวงจรกรองความถี่แบบนอตช์ (Notch Pass Filter) 50 Hz.....	60
4.1.5 การทดลองวงจรดิฟเฟอเรนเชียลดิฟเฟอเรนเชียเตอร์ (Differentiator).....	62
4.1.6 การทดลองวงจรเปรียบเทียบ (Comparator).....	64
4.1.7 วงจร โมโนสเตเบิล (Monostable).....	65
4.2 การทดสอบนำวงจรมาใช้วัดสัญญาณกล้ำมเนื้อจริง.....	67
4.2.1 สัญญาณกล้ำมเนื้อที่ผ่านวงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector).....	67
4.2.2 สัญญาณกล้ำมเนื้อที่ผ่านวงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อก เป็นสัญญาณดิจิทัล(Analog signal To Digital signal).....	68
4.2.3 การทดลองใช้งานวงจรกับคนหลาย ๆ คน.....	69
4.3 การทดลองตัวควบคุม.....	73
4.4 การทดลองใช้งานเครื่องจริง.....	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	83
5.1 สรุปผลงาน.....	83
5.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานและการแก้ไข.....	83
5.3 แนวทางในการพัฒนา.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรบัฟเฟอร์	55
4.2 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรขยายแบบอินสตรูเมน.....	57
4.3 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน.....	58
4.4 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรกรองความถี่แบบนอตช์.....	60
4.5 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรดิฟเฟอเรนเชียล.....	62
4.6 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรเปรียบเทียบ.....	64
4.7 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรโมโนสเตเบิล.....	65
4.8 ตารางบันทึกผลการทดลองหาค่าความผิดพลาด.....	82

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ลักษณะของสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ	3
2.2 ลักษณะของรูปคลื่นไฟฟ้ากล้ามเนื้อกรณีไม่มีการเกร็งกล้ามเนื้อ	4
2.3 ลักษณะของรูปคลื่นไฟฟ้ากล้ามเนื้อกรณีมีการเกร็งกล้ามเนื้อ	4
2.4 แบบจำลองการวัดของสัญญาณกล้ามเนื้ออย่างง่าย	5
2.5 ตัวอย่างอิเล็กโทรดแบบเปียก (Wet type Surface electrode)	6
2.6 วงจรบัฟเฟอร์โดยใช้ออปแอมป์	7
2.7 วงจรขยายความแตกต่างที่เพิ่มวงจรบัฟเฟอร์	8
2.8 วงจรขยายแบบอินสตรูเมนต์ที่สมบูรณ์	9
2.9 ผลตอบสนองความถี่ของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่านอันดับหนึ่ง	10
2.10 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low pass Filter)	10
2.11 ผลตอบสนองความถี่ของวงจรรนทกที่ฟิลเตอร์	12
2.12 วงจรดิฟเฟอเรนเชียลดิฟเฟอเรนเชียเตอร์ (Differentiator)	13
2.13 วงจรขยายแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier)	14
2.14 วงจรดิฟเฟอเรนเชียลดิฟเฟอเรนเชียเตอร์ที่สมบูรณ์แบบ	14
2.15 ทรานซิสเตอร์	15
2.16 โครงสร้างภายในของทรานซิสเตอร์	16
2.17 สัญญาณของทรานซิสเตอร์	16
2.18 แรงดันไฟฟ้าของทรานซิสเตอร์	17
2.19 รอยต่อของทรานซิสเตอร์	18
2.20 ผังวงจรของ โมโนสเตเบิลมัลติไวเบเรเตอร์	19
2.21 สัญญาณทริกและสัญญาณเอาต์พุทของ โมโนสเตเบิลมัลติไวเบเรเตอร์ที่ทริกซ้ำไม่ได้	19
2.22 สัญญาณทริกและสัญญาณเอาต์พุทของ โมโนสเตเบิลแบบทริกซ้ำได้	20
2.23 กลุ่มของตัวควบคุมตระกูล AVR	21
2.24 การเข้าโปรแกรม Protel 99 SE	22
2.25 หน้าของโปรแกรม Protel 99 SE	23
2.26 หน้าต่างการออกแบบใหม่ (New Design Database)	23
2.27 แม่แบบเอกสารสคีมาติก (Schematic Document)	24
2.28 หน้าต่างออกแบบสคีมาติก (Schematic Design)	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและ VIII อย่างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.29 หน้าต่างการจัดการการออกแบบ (Design Manager).....	25
2.30 โครงสร้างส่วนต่างๆของหน้าตาออกแบบสคีมาติก (Schematic Design).....	25
2.31 บล็อกคอมโพเนน (Block Component).....	26
2.32 สคีมาติก (Schematic) ที่พร้อมอัปเดตเป็นลายวงจร (Up Date PCB).....	27
2.33 ลายวงจร (PCB) ที่ทำการอัปเดต (Update).....	28
2.34 ลายวงจรที่เรียบร้อยแล้ว.....	28
2.35 ลายวงจรที่ถูกครอบด้วย Keep Out Layer.....	29
2.36 ลายวงจรเมื่อทำการ Preview.....	29
2.37 การตั้งค่าการแสดงผล.....	30
2.38 การตั้งค่าการแสดงผล 2.....	30
2.39 การปรับสีเลเยอร์ (Preferences).....	31
2.40 ลายวงจรที่ทำเป็นเนกกาทีฟ.....	31
3.1 (ก) ตำแหน่งการติดตั้งอิเล็กทรอนิกส์ที่แขนซ้าย.....	32
3.1 (ข) ตำแหน่งการติดตั้งอิเล็กทรอนิกส์ที่แขนขวา.....	32
3.2 ไดอะแกรมแสดงภาพรวมของวงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector).....	33
3.3 วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer) ที่ทำการออกแบบ.....	33
3.4 วงจรขยายแบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier) ที่ทำการออกแบบ.....	34
3.5 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) 500 Hz ที่ทำการออกแบบ.....	35
3.6 วงจรกำจัดแถบความถี่แคบ (Notch Filter) 50 Hz ที่ทำการออกแบบ.....	37
3.7 ไดอะแกรมแสดงภาพของวงจรแปลงสัญญาณแอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Analog to Digital Convertor).....	38
3.8 วงจรดิฟเฟอเรนเชียลดิฟเฟอเรนเชียเตอร์ (Differentiator) ที่ทำการออกแบบ.....	38
3.9 วงจรเปรียบเทียบ (Comparator) ที่ทำการออกแบบ.....	40
3.10 วงจรโมโนสเตเบิล (Monostable) ที่ทำการออกแบบ.....	41
3.11 ลายวงจร (PCB) ของวงจรรวม.....	42
3.12 เนกกาทีฟของวงจรรวม.....	43
3.13 วงจรรวมที่กดปริ้นเรียบร้อยแล้ว.....	43

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.14	ลายวงจร (PCB) ของวงจรแสดงผล (LED).....44
3.15	เนกาทีฟของวงจรแสดงผล (LED).....44
3.16	วงจรแสดงผล (LED) ที่กัดปรินต์เรียบร้อยแล้ว 45
3.17	ภาพรวมของระบบ.....46
3.18	รูปแสดงภาพการทำงานของโปรแกรม 46
4.1	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรบัฟเฟอร์ 56
4.2	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรขยายแบบอินสตรูเมน 57
4.3	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน 500 เฮิรตซ์.....59
4.4	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่แบบนอตก 50 เฮิรตซ์.....61
4.5	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรดิฟเฟอเรนเชียล.....62
4.6	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรเปรียบเทียบ.....64
4.7	สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรโมโนสเตเบิล.....66
4.8	สัญญาณกล่อมเนื้อที่ผ่านวงจรตรวจวัดสัญญาณ.....67
4.9	วัดหลังจากที่สัญญาณผ่านวงจรวงจรดิฟเฟอเรนเชียลและวงจรเปรียบเทียบ.....68
4.10	วัดหลังจากที่สัญญาณผ่านวงจรโมโนสเตเบิล 69
4.11	กรณีศึกษาที่ 1.....70
4.12	สัญญาณกล่อมเนื้อที่ผ่านวงจรรวมของกรณีศึกษาที่ 1.....70
4.13	กรณีศึกษาที่ 2.....71
4.14	สัญญาณกล่อมเนื้อที่ผ่านวงจรรวมของกรณีศึกษาที่ 2.....71
4.15	กรณีศึกษาที่ 3.....72
4.16	สัญญาณกล่อมเนื้อที่ผ่านวงจรรวมของกรณีศึกษาที่ 3.....72
4.17	เมื่อไม่มีการกดสวิทช์.....74
4.18	เมื่อเลือกชุดคำสั่งเพิ่ม/ลดเสียง 74
4.19	เมื่อเลือกชุดคำสั่งเพิ่ม/ลดช่อง.....75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและตัด X อย่างองถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.20 เมื่อเลือกชุดคำสั่งเปิด/ปิด.....	76
4.21 การติดแผ่นอิเล็กทรอนิกส์ที่แบนเพื่อทำการทดลอง.....	77
4.22 ภาพรวมการต่ออุปกรณ์ทั้งหมด.....	78
4.23 ทิวีสี่ ขี่หื้อ SAMSUNG รุ่น CS-29K40ML.....	79
4.24 แผงวงจร LED และ LCD ที่ใช้แสดงสถานการณ์เครื่องกล้ำเนื้อ.....	79
4.25 จอแสดงผล (LCD) แสดงการทำงานของเครื่อง.....	80
4.26 รีโมทแสดงการตอบสนอง.....	80
4.27 (ก) ที่วีอยู่ที่ช่องทรู.....	81
4.27 (ข) ที่วีอยู่ที่ช่องท้องถิ่น.....	81

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปริญญานิพนธ์

ในปัจจุบันสภาวะอัตราการเกิดอุบัติเหตุมีเพิ่มขึ้นมาก โดยสาเหตุส่วนใหญ่มักจะเกิดจากความประมาทและการไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่มีไว้ให้ปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดความปลอดภัย โดยสาเหตุที่กล่าวในข้างต้นจะเป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เหมือนตอนปกติ โดยผู้ป่วยเหล่านั้นอาจทำได้แค่เพียงการควบคุมกล้ามเนื้อแต่ไม่สามารถเคลื่อนไหวหรือทำการเคลื่อนไหวที่ตนเองได้ เราจึงมีแนวคิดที่จะนำเอาความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อของมนุษย์มาใช้ประโยชน์ โดยการวัดสัญญาณที่เกิดจากการเกร็งกล้ามเนื้อแล้วนำสัญญาณดังกล่าวมาใช้ควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ภายในบ้าน เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถทำการควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวได้ซึ่งถือว่าเป็นการลดภาระที่เกิดจากผู้ป่วยได้ ประโยชน์ที่ได้กล่าวมานี้ยังเป็นประโยชน์แก่ผู้พิการตั้งแต่กำเนิดอีกด้วย โดยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เราจะเน้นการนำสัญญาณที่ได้จากกล้ามเนื้อส่วนแขนมาทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างง่าย

1.2 วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์

1. เพื่อศึกษาและสร้างเครื่องตรวจจับสัญญาณของกล้ามเนื้อ (EMG) โดยใช้วงจรกรองสัญญาณวงจรมัลติเพล็กซ์สัญญาณและ เซนเซอร์ (Sensor)
2. สร้างอุปกรณ์แปลงสัญญาณกล้ามเนื้อที่วัดได้เป็นคำสั่ง เพื่อควบคุม (เปิด/ปิด) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในบ้านอย่างน้อย 1 ชนิด

1.3 ขอบเขตของปริญญานิพนธ์

1. ศึกษาและออกแบบการตรวจวัดสัญญาณกล้ามเนื้อ (EMG) โดยใช้แอมพลิจูดความต่างศักย์ (Voltage amplitude) เป็นหลักในการตรวจวัดสัญญาณ
2. แปลงสัญญาณที่ได้เป็นคำสั่งอย่างง่าย ๆ ที่สำหรับควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ภายในบ้าน เช่น เปิด/ปิด โทรทัศน์

1.4 ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาทฤษฎีพื้นฐานของสัญญาณกล้ำเนื้อและแนวทางในการตรวจวัด
2. ศึกษาทฤษฎีพื้นฐานของวงจรกรองความถี่
3. ศึกษาการเขียนโปรแกรมเพื่อใช้งานตัวควบคุม
4. ศึกษาการออกแบบลายวงจรด้วยโปรแกรม Protel 99 SE
5. ศึกษาการทำงานของรีโมทควบคุมทีวี

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถวางแผนทางพื้นฐานในการจัดทำโครงการได้ในระดับเบื้องต้นว่าจะมีขั้นตอนในการทำโครงการอย่างไร
2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดสัญญาณจากกล้ำเนื้อเพื่อนำไปประยุกต์ใช้งาน
3. สามารถนำเครื่องที่สร้างไปใช้งานได้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎี

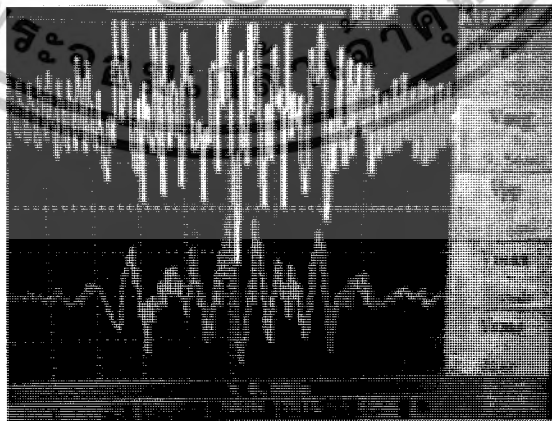
ในบทนี้จะกล่าวถึง ทฤษฎีที่เราได้ศึกษาเพื่อนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำโครงการ ซึ่ง จะประกอบไปด้วยทฤษฎีพื้นฐานของสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ (EMG) เช่น ลักษณะของสัญญาณ โดยทั่วไป การเกิดสัญญาณ วิธีการตรวจวัดวงจร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีพื้นฐานของวงจร ไฟฟ้าที่ใช้ในโครงการ เช่น วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer) วงจรขยายแบบอินสตรูเมนต์ (Instrumentation Amplifier) วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low pass Filter) วงจรนอตช์ฟิลเตอร์ (Notch Filter) เป็นต้น ทฤษฎีพื้นฐานของตัวควบคุม และ ทฤษฎีโปรแกรม Protel 99 SE โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับสัญญาณกล้ามเนื้อ

2.1.1 สัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ (EMG)

ในร่างกายของคนเรามีกล้ามเนื้อชนิดหนึ่งที่เรียกว่า กล้ามเนื้อลาย (Skeleton muscle) เมื่อ กล้ามเนื้อชนิดนี้ทำงาน โดยการยืดหรือหดตัวในขณะที่เราเกร็งกล้ามเนื้อ ทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้าขึ้น ซึ่งเรียกว่าสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อหรือสัญญาณ EMG

โดยลักษณะของสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ นั้นจะมีลักษณะเป็นสัญญาณอยู่ในรูปแบบของ การสุม โดยมีขนาด 0 – 10 มิลลิโวลต์ (วัดจากยอดแอมพลิจูดสูงสุดถึงยอดแอมพลิจูดสูงสุดของ สัญญาณ) หรือ 0 - 1.5 มิลลิโวลต์ (ค่าเฉลี่ย) และมีความถี่อยู่ในช่วง 0 – 500 เฮิร์ตซ์ โดยลักษณะของ สัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อจะมีลักษณะดังรูปที่ 2.1 โดยด้านบนเป็นสัญญาณที่ผ่านวงจรขยายแบบ อินสตรูเมนต์และวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน ส่วนด้านล่างเป็นสัญญาณที่ผ่านวงจรนอตช์ฟิลเตอร์แล้ว

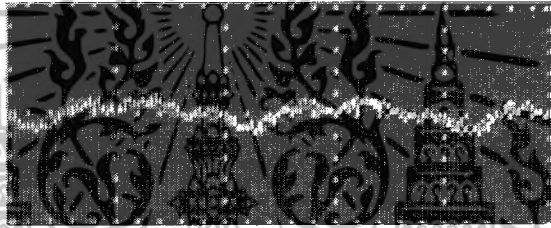
รูปที่ 2.1 ลักษณะทั่วไปของสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 การตรวจวัดสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อ

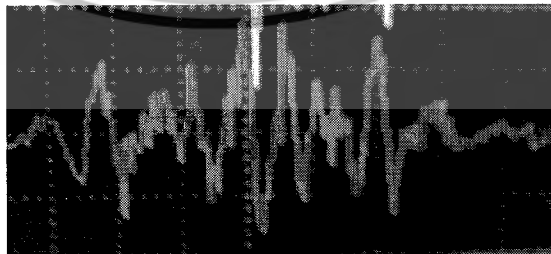
การวัดสัญญาณกล้ามเนื้อคือการวัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในกล้ามเนื้อ ซึ่งจะประกอบไปด้วยเส้นใยกล้ามเนื้อเป็นจำนวนมาก โดยในการวัดสัญญาณดังกล่าวจะไม่สามารถทำการวัดได้ด้วยวงจรอิเล็กทรอนิกส์โดยตรง ดังนั้นในการวัดเราจึงต้องใช้อุปกรณ์ที่จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการส่งสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อเข้าสู่วงจรที่ทำการออกแบบไว้ โดยอุปกรณ์ดังกล่าวมีชื่อว่า อิเล็กโทรด โดยตัวอิเล็กโทรดจะคุณสมบัติในการแปลงความเข้มข้นของไอออนให้อยู่ในรูปการเคลื่อนที่ของอิเล็กตรอน เพื่อให้สามารถใช้วงจรอิเล็กทรอนิกส์ในการตรวจวัดสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อได้ โดยเราจะพบรูปแบบของสัญญาณมีลักษณะ ดังนี้คือ

1. สัญญาณกล้ามเนื้อในขณะที่ไม่มีการเกร็งกล้ามเนื้อ (Electrical silence) จะเกิดขึ้นเมื่อเราไม่มีการเกร็งกล้ามเนื้อ โดยลักษณะของสัญญาณจะมีลักษณะราบเรียบ

รูปที่ 2.2 ลักษณะของรูปคลื่นไฟฟ้ากล้ามเนื้อกรณีไม่มีการเกร็งกล้ามเนื้อ

2. สัญญาณกล้ามเนื้อในขณะที่มีการเกร็งกล้ามเนื้อ (Normal Motor Unit Potential) หรือ (MUP) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเรามีการเกร็งหรือใช้งานกล้ามเนื้อ Normal Motor Unit Potential (MUP) มีความสูงของสัญญาณประมาณ 50-1500 ไมโครโวลต์ โดยใช้ฮอสซิลโลสโคปในการวัดค่าของสัญญาณ แต่ค่าดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้บ้างซึ่งลักษณะทั่วไปของ MUP ขึ้นอยู่กับความมากน้อยในการออกแรงเกร็งกล้ามเนื้อว่าออกแรงมากไปหรือน้อยไป โดยมีลักษณะสัญญาณดังนี้

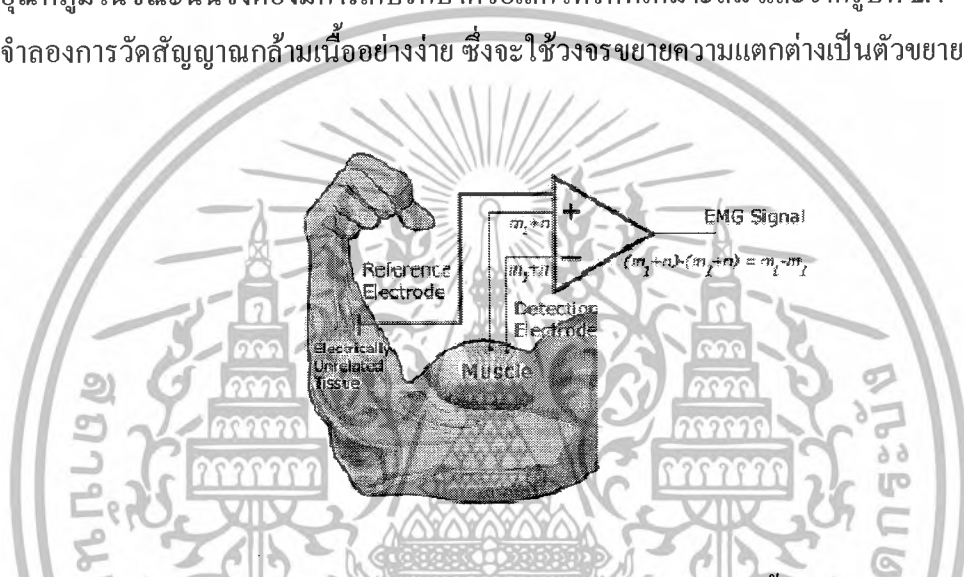

รูปที่ 2.3 ลักษณะของรูปคลื่นไฟฟ้ากล้ามเนื้อกรณีมีการเกร็งกล้ามเนื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยออกแรงเบาๆ จะได้ MUP ที่มีขนาดเล็กเป็นระดับไมโครโวลต์ที่ความถี่ต่าง ๆ และเมื่อให้กล้ามเนื้อออกแรงเพิ่มขึ้น ความถี่ของ MUP จะเพิ่มมากขึ้น ในการวัดสัญญาณกล้ามเนื้อ (EMG) เราจะนำอิเล็กโทรดติดไว้กับผิวหนังของผู้ทดลอง ตัวอิเล็กโทรดจะเกิดศักย์ไฟฟ้าขึ้นซึ่งในทางปฏิบัติเราจะไม่วัดศักย์ไฟฟ้าที่เกิดขึ้นกับอิเล็กโทรดเพียงตัวเดียว โดยจะเป็นการวัดที่ความต่างศักย์ระหว่างอิเล็กโทรดอย่างน้อย 2 ตัวที่ติดไว้ตามยาวบนกล้ามเนื้อเดียวกัน

โดยความสามารถในการวัดของอิเล็กโทรดจะแปรผันตามสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมากเช่น ความเข้มข้นของไอออนในสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ในตัวอิเล็กโทรดจะขึ้นอยู่กับสถานะอุณหภูมิในขณะนั้นจึงต้องมีการเก็บรักษาตัวอิเล็กโทรดที่เหมาะสม และจากรูปที่ 2.4 จะเห็นแบบจำลองการวัดสัญญาณกล้ามเนื้ออย่างง่าย ซึ่งจะใช้วงจรขยายความแตกต่างเป็นตัวขยายสัญญาณ

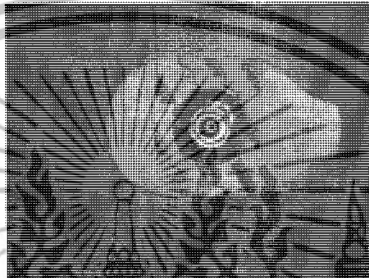
รูปที่ 2.4 แบบจำลองการวัดของสัญญาณกล้ามเนื้ออย่างง่าย

2.1.3 อิเล็กโทรด : ขั้วไฟฟ้าวัดศักย์ไฟฟ้าจากกล้ามเนื้อ

จากการที่สัญญาณกล้ามเนื้อเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นของไอออน ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกเส้นใยกล้ามเนื้อ เราจึงไม่สามารถวัดสัญญาณจากวงจรอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยตรง เนื่องจากวงจรอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถทำงานกับการเคลื่อนที่ของอิเล็กตรอนเท่านั้น ดังนั้นในการวัดสัญญาณกล้ามเนื้อหรือสัญญาณชีวภาพใดๆ ซึ่งเกิดจากไอออนทั้งบวกและลบ เราจำเป็นต้องใช้อิเล็กโทรดเป็นตัวกลางในการวัด ซึ่งอิเล็กโทรดจะทำการเปลี่ยนความเข้มข้นของสารละลายไอออนให้กลายเป็นการเปลี่ยนแปลงความต่างศักย์ไฟฟ้า โดยในโครงการเราจะใช้อิเล็กโทรดที่มีชื่อว่า เซอร์เฟสอิเล็กโทรด (Surface electrode) ซึ่งอิเล็กโทรดชนิดนี้มีลักษณะเป็นจานแบนที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางอยู่ระหว่าง 0.5 - 1 เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับการออกแบบของผู้ผลิต โดยอิเล็กโทรดชนิดนี้สามารถติดเข้ากับผิวหนังของผู้ใช้ได้โดยตรง อีกทั้งยังสามารถที่จะแบ่งย่อยเป็น 2 ชนิดคือแบบแห้งและแบบเปียก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยในโครงการนี้เราใช้อิเล็กโทรดแบบเปียก (Wet type Surface electrode) อิเล็กโทรดชนิดนี้จำเป็นต้องใช้สารอิเล็กโทรไลต์เจล (electrolyte gel) เป็นเส้นทางนำไอออนจากกล้ามเนื้อของผู้ทดลองมาสู่ตัวโลหะเงินที่อยู่ในแกนกลางของอิเล็กโทรด ซึ่งก่อนใช้อิเล็กโทรดชนิดนี้จำเป็นต้องทำความสะอาดผิวหนังของผู้ทดลอง ให้สะอาดโดยใช้สบู่และบางกรณีอาจจำเป็นต้องโกนขนในบริเวณที่จะติดอิเล็กโทรดเข้ากับร่างกายผู้ทดลอง โดยอิเล็กโทรดชนิดนี้มีจำหน่ายทั้งที่เป็นแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งและแบบที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ซึ่งสำหรับแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งโดยมากผู้ผลิตมักออกแบบให้มีลักษณะเป็นแผ่นกาวเพื่อติดเข้ากับผิวหนังให้มาด้วยดังตัวอย่างในรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 ตัวอย่างอิเล็กโทรดแบบเปียก (Wet type Surface electrode)

2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการขยายสัญญาณทางชีววิทยา

วงจรขยายสัญญาณที่ใช้ในทางชีววิทยา (Biological Amplifier) นั้นที่มีหลักการเหมือนกับวงจรขยายที่ใช้กันทั่วไปแต่จะแตกต่างกันก็แต่ที่ในรายละเอียดบางส่วน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญบางอย่างเท่านั้น โดยที่ลักษณะของวงจรขยายสัญญาณที่ใช้ในทางชีววิทยาคควรมีคุณสมบัติดังนี้คือ

1. มีอัตราขยายสูง (High Gain) วงจรขยายสัญญาณที่ใช้ในทางชีววิทยานั้น ต้องการอัตราการขยายที่สูงเพราะว่าสัญญาณที่ต้องการวัดนั้นมีค่าที่ต่ำมาก ซึ่งอาจมีค่าเพียงไมโครโวลต์ หรือมีค่าเป็นมิลลิโวลต์เท่านั้น แต่วงจรขยายสัญญาณที่มีอัตราการขยายสัญญาณที่สูงนั้นก็ย่อมต้องมีสัญญาณรบกวนมากตามมาด้วยซึ่งจะเป็นสาเหตุที่ทำให้วงจรมีประสิทธิภาพในการขยายสัญญาณไม่ดี ดังนั้นในการแก้ปัญหาเราจึงใช้วงจรขยายสัญญาณที่เราเรียกว่า วงจรขยายสัญญาณความแตกต่าง (Differential Amplifier) หรือเป็นวงจรขยายสัญญาณแบบพุช-พูล (Push-Pull Amplifiers)

2. มีอัตราการลดสัญญาณ (Common Mode Rejection Ratio) สูง ความสามารถของวงจรขยายสัญญาณนอกจากในด้านของการขยายสัญญาณแล้ว ยังต้องความสามารถในการลดทอนสัญญาณให้น้อยลงด้วย โดยความสามารถในข้อที่เรียกว่า อัตราการลดสัญญาณ ซึ่งคุณสมบัติเช่นนี้จะมีในวงจรขยายสัญญาณความแตกต่าง

3. มีความต้านทานที่ขาเข้าสูงและคาปาซิแตนซ์ที่ขาเข้าต่ำ

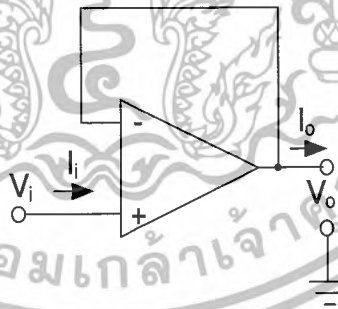
3.1 ความต้านทานที่ขาเข้า (Input impedance) ในทางด้านชีววิทยาจะต้องมีความต้านทานที่ขาเข้าสูงเพราะการตรวจวัดสัญญาณที่มีขนาดต่ำ ๆ วงจรจะต้องมีความต้านทานที่ขาเข้าสูงจึงจำเป็นต้องใช้วงจรขยายสัญญาณที่มีความต้านทานสูงด้วยเพื่อที่จะให้แน่ใจว่ากระแส ซึ่งมีเพียงเล็กน้อยจะถูกนำไปขยายได้

3.2 คาปาซิแตนซ์ที่ขาเข้า (Input capacitance) ผลของคาปาซิแตนซ์ที่ขาเข้า ทำให้สัญญาณที่มีความถี่สูงจะถูกลดทอนลง ดังนั้นจึงต้องทำให้คาปาซิแตนซ์ขาเข้าให้มีค่าต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้วงจรจึงจะมีการตอบสนองต่อความถี่ได้ดีขึ้น

2.2 ทฤษฎีพื้นฐานทางด้านวงจรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

2.2.1 วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer)

วงจรบัฟเฟอร์เป็นวงจรตามศักดาสัญญาณ (Voltage Follower) หมายความว่าสัญญาณเอาต์พุตที่ได้จากวงจรจะมีค่าแรงดันเท่ากับสัญญาณอินพุต โดยวงจรจะทำหน้าที่ขยายกระแส อินพุตที่มีค่ากระแสต่ำให้ปรากฏที่เอาต์พุตมีค่าของกระแสสูงขึ้น โดยมีระดับแรงดันอินพุตและเอาต์พุตมีค่าเท่ากับ ($V_i = V_o$) และจากคุณสมบัติของออปแอมป์ ทำให้วงจรบัฟเฟอร์มีความต้านทานอินพุตมีค่าสูงและค่าความต้านทานเอาต์พุตมีค่าต่ำ โดยลักษณะการเชื่อมต่อวงจรแสดงดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 วงจรบัฟเฟอร์โดยใช้ออปแอมป์

พิจารณาจากวงจรบัฟเฟอร์ในรูปที่ 2.6 จะเห็นได้ว่า เมื่อเราพิจารณาคูสมบัติออปแอมป์ ในทางอุดมคตินั้นคือแรงดันขั้วบวกจะมีค่าเท่ากับแรงดันขั้วลบ ดังนั้นเราจะได้แรงดันที่เอาต์พุตมีค่าเท่ากับ

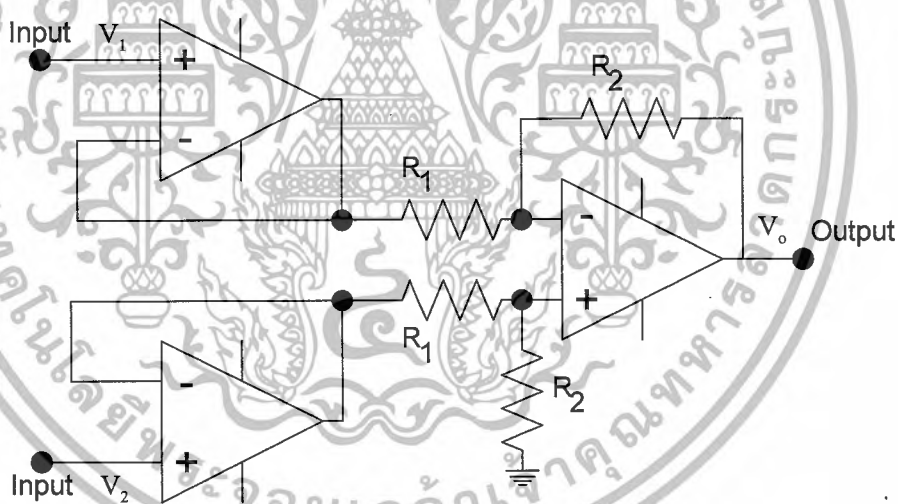
$$V_i = V_o \dots \dots \dots (1)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการทำงานเดียวกันเมื่อพิจารณาทางด้านกระแสของวงจร โดยจะอาศัยคุณสมบัติของออปแอมป์ในทางอุดมคติ ซึ่งมีค่าความต้านทานอินพุตสูงและความต้านทานทางเอาต์พุตมีค่าต่ำ ดังนั้นกระแส (I_o) จึงมีค่าสูงกว่ากระแส (I_i) มาก

2.2.2 วงจรขยายแบบอินสตรูเมนต์ (Instrumentation Amplifier)

ตามหลักการทางทฤษฎีจะได้ว่าค่าแรงดันเอาต์พุต (V_o) จะขึ้นอยู่กับผลต่างของแรงดันอินพุต (V_1) และ แรงดันอินพุต (V_2) ถ้าแรงดันอินพุต (V_1) เท่ากับ (V_2) ค่าแรงดันเอาต์พุต (V_o) จะเท่ากับศูนย์ สัญญาณแรงดันอินพุต (V_1) เท่ากับ (V_2) จะเรียกว่า สัญญาณร่วม โดยค่าความต้านทาน R_1 และ R_2 แต่ละคู่ในวงจรจะต้องมีความใกล้เคียงกันมาก เพื่อที่จะให้อัตราขยายของวงจรต่อสัญญาณร่วมเท่ากับศูนย์ แต่วงจรขยายความแตกต่าง มีค่าความต้านทานอินพุตของวงจรที่ไม่สูงจะเป็นผลทำให้สัญญาณที่ส่งมาจากตัวเซนเซอร์ผิดพลาดได้ เนื่องจากเซนเซอร์จะมีความต้านทานเอาต์พุตที่สูง

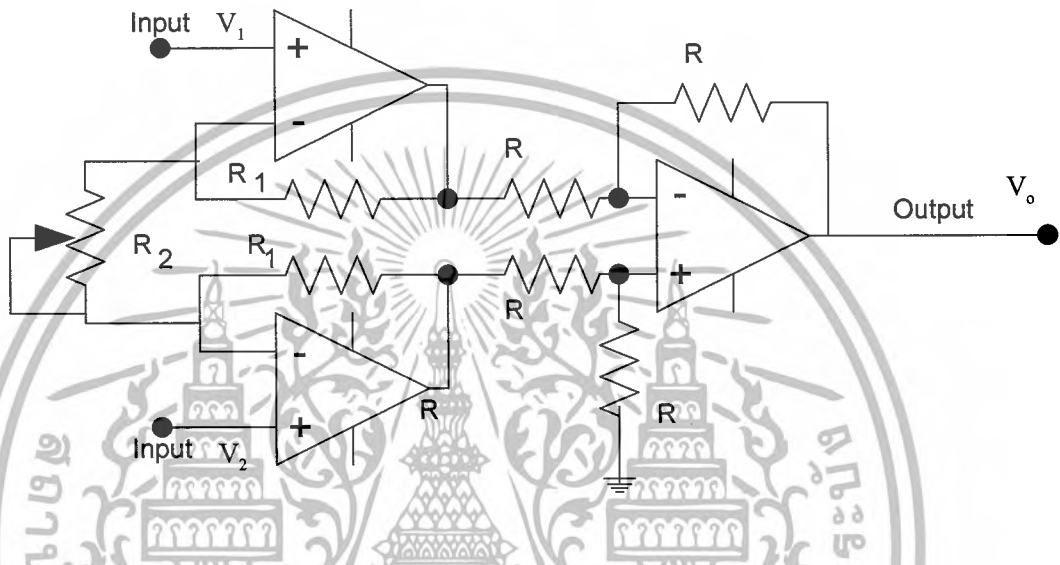
รูปที่ 2.7 วงจรขยายความแตกต่างที่เพิ่มวงจรบัฟเฟอร์

ในรูปที่ 2.7 เป็นวงจรขยายความแตกต่างที่เพิ่มวงจรบัฟเฟอร์เข้ามายังส่วนหน้า วงจรนี้จะเรียกว่า “วงจรขยายแบบอินสตรูเมนต์แบบพื้นฐาน (Basic Instrumentation Amplifier)” โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันอินพุตและค่าแรงดันเอาต์พุต เช่นเดียวกับสมการของวงจรขยายความแตกต่างแต่วงจรดังกล่าวจะมีปัญหาในการปรับอัตราการขยายผลต่างของวงจร โดยการแปรค่าความต้านทานทั้งสองตัวในวงจร ซึ่งการแปรค่าความต้านทาน R_2 นี้ อาจจะมีผลทำให้อัตราขยายร่วมของวงจรมีค่าไม่เป็นศูนย์เนื่องจากความไม่เท่ากันของความต้านทาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นจึงได้มีการปรับปรุงวงจรขึ้นใหม่ดังรูปที่ 2.8 ที่ใช้ความต้านทาน R_2 เพียงค่าเดียวในการปรับอัตราขยายโดยมีค่าอัตราขยายของวงจรซึ่งหาได้จะรูป 2.8 ดังนี้

$$V_o = (1 + \frac{R_1}{R_2})(V_2 - V_1) \dots\dots\dots(2)$$

รูปที่ 2.8 วงจรขยายแบบอินสตรูเมนต์ที่สมบูรณ์

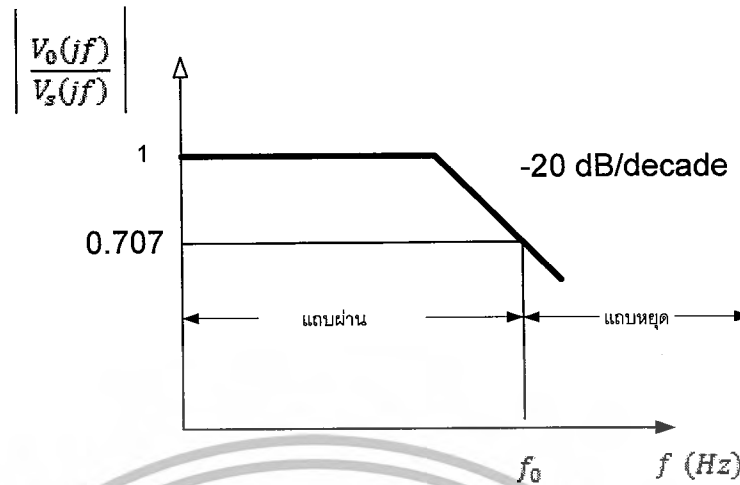
2.2.3 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter)

ในโครงการนี้เราจะใช้วงจรกรองความถี่ต่ำผ่านอันดับหนึ่ง (First - Order Low Pass Filter) ในการกรองสัญญาณเอาท์พุทให้มีค่าความถี่อยู่ในช่วงที่ต้องการ โดยรูปแบบทั่วไปของฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่านอันดับหนึ่งคือ

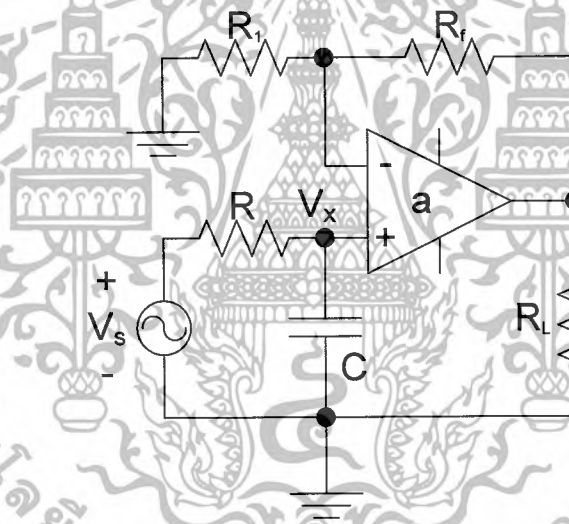
$$H(s) = \frac{K}{s + \omega_0} \dots\dots\dots(3)$$

- เมื่อ $H(s)$ คือ ฟังก์ชันถ่ายโอน
- K คือ อัตราขยายช่วงผ่านแถบความถี่ผ่าน
- ω_0 คือ ความถี่ธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.9 ผลตอบสนองความถี่ของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่านอันดับหนึ่ง

รูปที่ 2.10 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter)

รูปที่ 2.9 ที่แสดงให้เห็นถึงผลตอบสนองความถี่ของวงจรกรองความถี่ต่ำอันดับหนึ่งและใช้วงจร RC เป็นวงจรกรองความถี่ต่ำผ่านดังรูปที่ 2.10 ซึ่งถือว่าเป็นวงจรกรองความถี่แบบแอกทีฟ เพราะเป็นวงจรกรองความถี่ที่มีการใช้งานอุปกรณ์ออปแอมป์ที่เป็นอุปกรณ์แบบแอกทีฟการ โดยที่ออปแอมป์ทำงานเป็นวงจรขยายไม่กลับสัญญาณ โดยการทำงานจะเป็นการตัดสัญญาณที่มีความถี่สูงกว่าค่าความถี่คัตออฟ (Cutoff Frequency) ที่กำหนดไว้ออกไป ซึ่งมีความต้านทานที่อินพุตสูงแต่ความต้านทานที่เอาต์พุตต่ำ เมื่อใช้หลักการในการแบ่งแรงดันที่จุด X ซึ่งเป็นจุดแบ่งแรงดันเพื่อหาค่าแรงดัน (V_x) ที่ขั้วบวกของออปแอมป์ (เขียนในโดเมน s) จะได้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$V_x(s) = \frac{1/sC}{R+1/sC}V_s(s) = \frac{1}{1+sRC}V_s(s).....(4)$$

แรงดันเอาต์พุตของวงจรขยายไม่กลับสัญญาณคือ

$$V_o(s) = \left(1 + \frac{R_f}{R_1}\right)V_x(s) = \left(1 + \frac{R_f}{R_1}\right)\frac{1}{1+sRC}V_s(s).....(5)$$

จะได้ฟังก์ชันถ่ายโอนคือ

$$\frac{V_o(s)}{V_s(s)} = \left(1 + \frac{R_f}{R_1}\right)\frac{1}{1+sRC} = \frac{K}{1+sRC}.....(6)$$

เมื่อ

$$K = 1 + \frac{R_f}{R_1}$$

K คืออัตราขยายคิซี

เมื่อแทน $s = j\omega$ ในสมการที่ (6) จะได้

$$\frac{V_o(j\omega)}{V_s(j\omega)} = \frac{K}{1+j\omega RC}.....(7)$$

จากสมการที่ (7) จะได้ว่าอัตราขยายลดลงเท่ากับ -20dB/Decade โดยดูจากผลตอบสนองความถี่ของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่านอันดับหนึ่งในรูปที่ 2.9 ซึ่งการที่ได้อัตราขยายลดลง -20dB/Decade เป็นคุณสมบัติทั่วไปของวงจรอันดับหนึ่งอยู่แล้วและจะให้ความถี่คัตออฟ f_0 ที่อัตราขยาย 3 dB

$$f_0 = \frac{1}{2\pi RC}.....(8)$$

หรือ

$$\omega_0 = 2\pi f_0 = \frac{1}{RC}.....(9)$$

2.2.4 วงจรนอตช์ฟิลเตอร์ (Notch Filter)

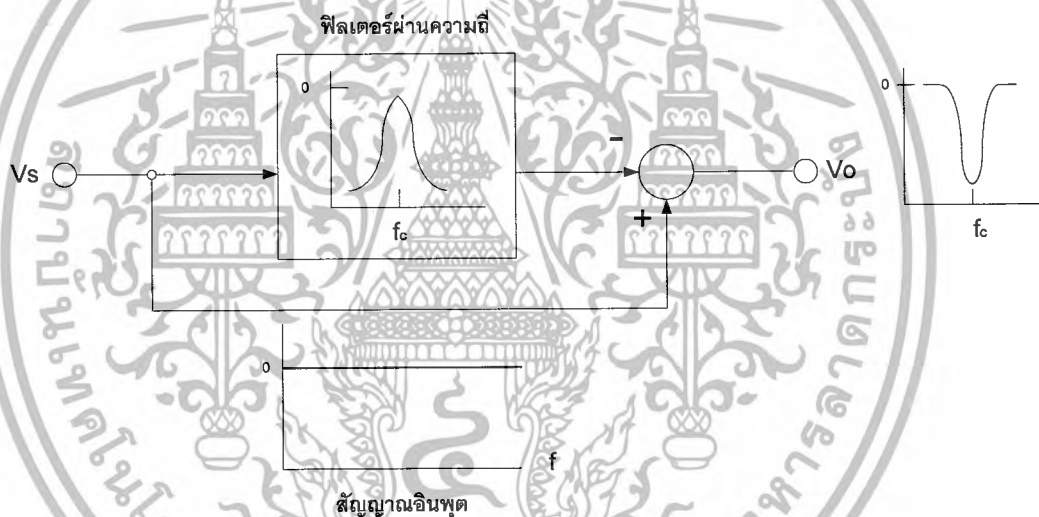
วงจรนอตช์ฟิลเตอร์ (Notch Filter) หรือเรียกงานวงจรกำจัดแถบความถี่ ซึ่งจะทำหน้าที่ลดทอนสัญญาณในแถบหยุด ที่มีความถี่เท่ากับความถี่คัตออฟและยอมให้สัญญาณที่มีค่าความถี่อื่น ๆ ผ่านได้โดยรูปแบบทั่วไปของฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรนอตช์ฟิลเตอร์ คือ

$$H_{BR}(s) = \frac{K_{PB}(s^2 + \omega_c^2)}{s^2 + \frac{\omega_c}{Q}s + \omega_c^2} \dots \dots \dots (10)$$

โดยที่ K_{PB} คืออัตราขยายแถบผ่าน

ω_c คือ ความถี่กึ่งกลาง

Q คือ ตัวประกอบคุณภาพ

รูปที่ 2.11 ผลตอบสนองความถี่ของวงจรนอตช์ฟิลเตอร์

โดยในโครงการนี้เราจะใช้วงจรนอตช์ฟิลเตอร์แบบกำจัดแถบความถี่แคบ (Narrow-Notch Filter) ซึ่งนิยมใช้ในระบบสื่อสารและเครื่องมือวัดทางการแพทย์เพื่อที่กำจัดความถี่ที่ไม่ต้องการ เช่น เสียงฮัมจากความถี่สายไฟฟ้ากำลัง 50 เฮิร์ตซ์ โดยวิธีการสร้างวงจรนอตช์ฟิลเตอร์อย่างง่ายก็คือทำการลบสัญญาณเอาต์พุตของฟิลเตอร์ผ่านแถบความถี่ (Band Pass Filter) ด้วยสัญญาณอินพุต ซึ่งมีหลักการดังรูปที่ 2.11 โดยช่วงสัญญาณเอาต์พุตของวงจรฟิลเตอร์ผ่านแถบ (Band Pass Filter) ที่ตรงกับช่วงของสัญญาณอินพุต ถูกลบออกไปทำให้ได้สัญญาณเอาต์พุตที่ผ่านวงจรนอตช์ฟิลเตอร์ตามสมการที่ (10) และมีอัตราขยายเท่ากับ K_{PB} จากสัญญาณเอาต์พุตที่ได้มานั้นจะเห็นว่าวงจรมี

คุณสมบัติในการกำจัดสัญญาณที่มีความถี่ต่ำกว่าความถี่คัตออฟออกไป โดยค่าความถี่คัตออฟของ วงจรนอตที่ฟิเตอร์จะสามารถกำหนดได้แบบเดียวกับความถี่คัตออฟของวงจรรองความถี่ต่ำผ่าน

2.2.5 ทฤษฎีดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์ (Differentiator)

วงจรดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์ออปแอมป์ (Differentiator Circuit Op-Amp) ก็คือวงจรที่ใช้ออปแอมป์ในการสร้างเป็นตัว ดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์ (Differentiator) ดังรูปที่ 2.12 โดยมีตัวเก็บประจุ (C) เป็นอุปกรณ์อินพุต (Element Input) และตัวต้านทาน R_f เป็นอุปกรณ์ป้อนกลับ (Feed Back Element)

รูปที่ 2.12 วงจรดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์ (Differentiator)

โดยสมการของแรงดันขาออกคือ

$$V_o = -R_f C (dV_i / dt) \dots \dots \dots (11)$$

จะพบว่า เมื่อใช้ C เป็นอุปกรณ์อินพุต (Element Input) จะมีผลต่อความถี่ของสัญญาณขาเข้า เพราะค่าอิมพีแดนซ์ของตัวเก็บประจุ (X_c) นั้นเปลี่ยนแปลงตามความถี่ดังสมการ

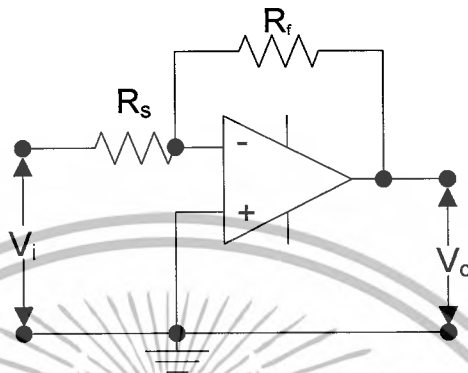
$$X_c = 1 / (2\pi f_c) \dots \dots \dots (12)$$

เมื่อ X_c คือ ค่าอิมพีแดนซ์ของตัวเก็บ (Ω)

f_c คือ ความถี่ของสัญญาณขาเข้า (Hz)

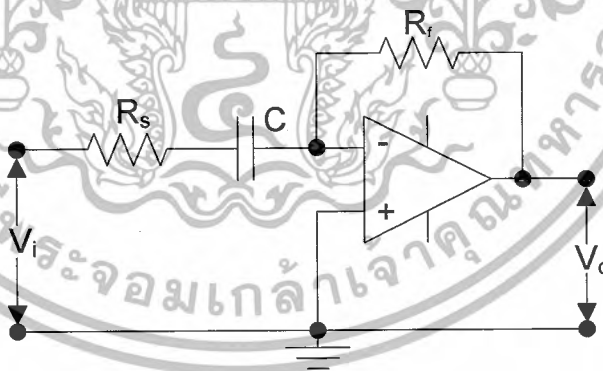
C คือ ค่าของตัวเก็บประจุ (F)

ถ้าเราพิจารณาวงจรดิฟเฟอเรนเชียลอินเวอร์เตอร์ จะเห็นว่า X_C คล้ายกับความต้านทาน R_s ของ วงจรขยายแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier) จึงกล่าวได้ว่าค่าอิมพีแดนซ์ของตัวเก็บประจุ (X_C) จะมีค่าเท่ากับค่าความต้านทาน R_s ของวงจรขยายแบบกลับเฟส โดยดูได้จากรูปที่ 2.13

รูปที่ 2.13 วงจรขยายแบบกลับเฟส (Inverting Amplifier)

ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงค่าอิมพีแดนซ์ของตัวเก็บประจุ (X_C) ไปจะเป็นผลให้สัญญาณขาออก (V_o) มีค่าเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในทางปฏิบัติจึงใช้ความต้านทาน R_s มาต่ออนุกรมกับตัวเก็บประจุ เพื่อจำกัดผลการเปลี่ยนแปลงของความถี่สูงดังรูปที่ 2.14

รูปที่ 2.14 วงจรดิฟเฟอเรนเชียลอินเวอร์เตอร์ที่สมบูรณ์แบบ

จากรูปที่ 2.14 จะได้ว่าวงจรดิฟเฟอเรนเชียลอินเวอร์เตอร์ที่สมบูรณ์แบบ เนื่องจากมีการจำกัดผลการเปลี่ยนแปลงของความถี่สูงเรียบร้อยแล้วจากสมการ $X_C = 1/(2\pi f_c)$ เมื่อเพิ่มค่า R_s เข้าไปในวงจร และใช้คุณสมบัติว่าค่าของ $X_C = R_s$ ที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น จะได้ว่าความถี่ของสัญญาณอินพุตของ วงจร (f_c) จึงมีค่าเท่ากับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$f_c = 1 / (2\pi R_s) \dots\dots\dots(13)$$

ดังนั้นค่าความถี่ของสัญญาณอินพุตของมีค่าไม่เกิน f_c จะทำให้วงจรทำงานเป็นดิฟเฟอเรนเชียลอินพุตที่ให้เอาต์พุตเป็นค่าคงที่ แต่ถ้าความถี่ของสัญญาณดังกล่าวมีค่ามากกว่า f_c วงจรนี้จะทำงานเป็นวงจรถยายแบบกลับเฟส (Inverting Op amp) ที่ให้เอาต์พุตที่มีเฟสตรงข้ามกับอินพุตและมีอัตราขยายแรงดัน (Gain) คือ

$$A = -R_f/R_s$$

สรุป ถ้า $f < f_c$ วงจรทำงานเป็น วงจรดิฟเฟอเรนเชียลอินพุต จะได้ $V_o = -R_f C (dV_i / dt)$

ถ้า $f > f_c$ วงจรทำงานเป็น วงจรถยายแบบกลับเฟส จะได้ $A = -R_f/R_s$

2.2.6 ทรานซิสเตอร์ (TRANSISTORS)

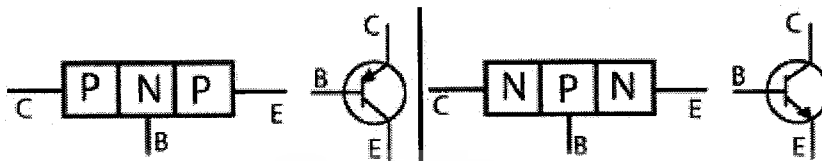

รูปที่ 2.15 ทรานซิสเตอร์

ทรานซิสเตอร์เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีรอยต่อของสารกึ่งตัวนำ PN จำนวน 2 ตำแหน่ง จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าทรานซิสเตอร์รอยต่อไบโพลาร์

ประเภทของทรานซิสเตอร์ (Type of Transistors)

ทรานซิสเตอร์สามารถแบ่งตามโครงสร้างได้ 2 ประเภทคือ ทรานซิสเตอร์แบบ NPN และทรานซิสเตอร์แบบ PNP

รูปที่ 2.16 โครงสร้างภายในของทรานซิสเตอร์

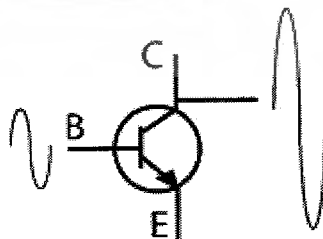
ทรานซิสเตอร์แบบ NPN ประกอบด้วยสารกึ่งตัวนำชนิด N จำนวน 2 ชั้น ต่อเชื่อมกับสารกึ่งตัวนำชนิด P จำนวน 1 ชั้นแสดงสัญลักษณ์เป็นในรูปที่ 2.16 ส่วนทรานซิสเตอร์แบบ PNP ประกอบด้วยสารกึ่งตัวนำชนิด P จำนวน 2 ชั้นต่อเชื่อมกับสารกึ่งตัวนำชนิด N จำนวน 1 ชั้น

2.2.6.1 กระแสและแรงดันของทรานซิสเตอร์

เนื่องจากทรานซิสเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่มีขั้ว 3 ขั้ว คือ ขั้วคอลเลกเตอร์ ขั้วเบส และขั้วมิเตอร์ จึงมีกระแสและแรงดันทรานซิสเตอร์หลายค่าดังนี้

กระแสของทรานซิสเตอร์

ทรานซิสเตอร์เป็นอุปกรณ์ซึ่งถูกควบคุมด้วยกระแสเบส (Base Current; I_B) กล่าวคือ เมื่อ I_B มีการเปลี่ยนแปลงไปแม้เพียงเล็กน้อยก็จะทำให้กระแสอิมิตเตอร์ (Emitter Current; I_E) และกระแสที่คอลเลกเตอร์ (Collector Current; I_C) เปลี่ยนแปลงไปด้วย นอกจากนี้เราจะทำการเลือกบริเวณในการทำงาน (Operating Region) หรือทำการไบอัสที่รอยต่อของทรานซิสเตอร์ทั้ง 2 ตำแหน่ง ให้ได้ความเหมาะสมก็จะได้ I_E และ I_C ซึ่งมีขนาดมากขึ้นเมื่อเทียบกับ I_B

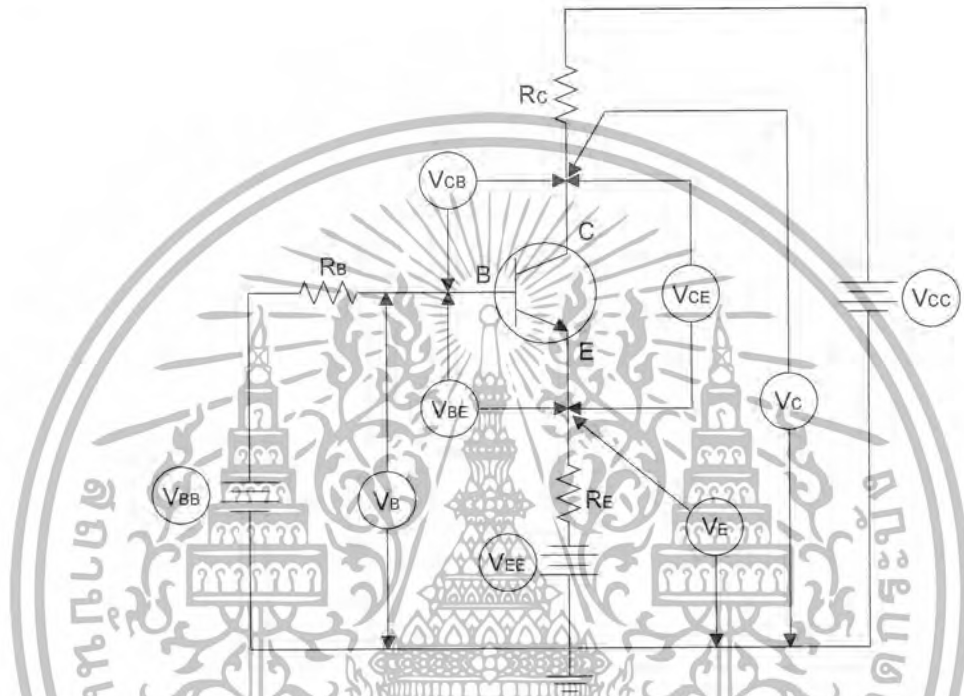
รูปที่ 2.17 สัญลักษณ์ของทรานซิสเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 2.17 เมื่อจ่ายสัญญาณกระแส AC ที่ขั้วเบส (I_B) หรือที่อินพุตของทรานซิสเตอร์จะ
ได้รับสัญญาณเอาต์พุตที่ขั้ว E (I_E) และที่ขั้ว C (I_C) มีขนาดเพิ่มขึ้น

แรงดันของทรานซิสเตอร์

ขณะต่อทรานซิสเตอร์เพื่อใช้กับงานจริงมีแรงดันไฟฟ้าหลายประการเกิดขึ้นดังนี้

รูปที่ 2.18 แรงดันไฟฟ้าของทรานซิสเตอร์

V_{CC} , V_{EE} และ V_{BB} เป็นแรงดันไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรง

V_C , V_B และ V_E เป็นแรงดันไฟฟ้าที่วัดได้จากขั้ว C, B และ E

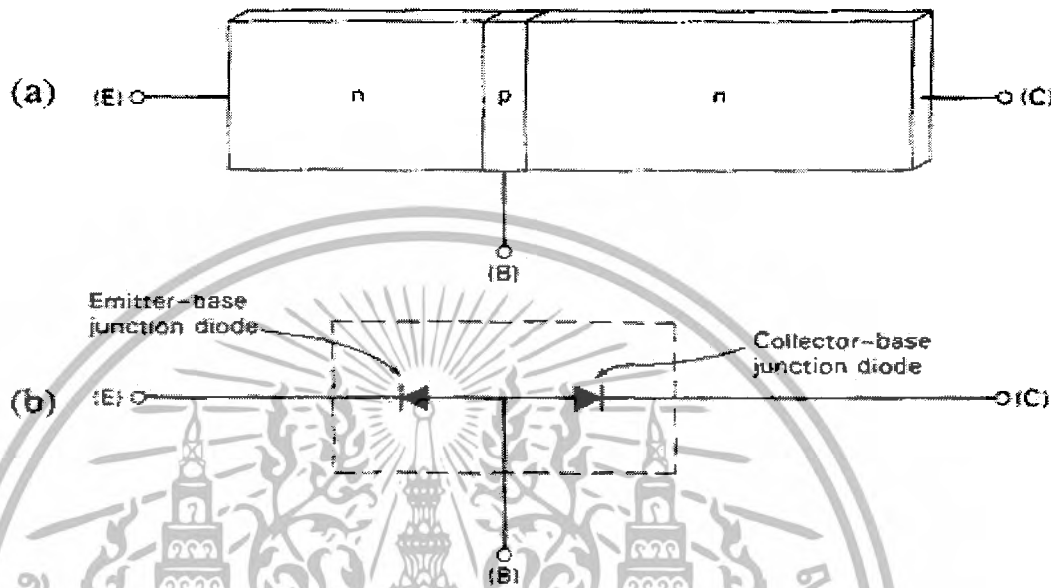
V_{CE} , V_{BE} และ V_{CB} เป็นแรงดันไฟฟ้าที่วัดได้ระหว่างขั้วที่ระบุตามตัวห้อย

110942

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.6.2 โครงสร้างและการทำงานของทรานซิสเตอร์

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่าทรานซิสเตอร์ประกอบด้วยสารกึ่งตัวนำ 3 ชั้น ที่ทำการต่อเชื่อมติดกัน ดังนั้นจึงมีรอยต่อ PN จำนวน 2 ตำแหน่งดังรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.19 รอยต่อของทรานซิสเตอร์

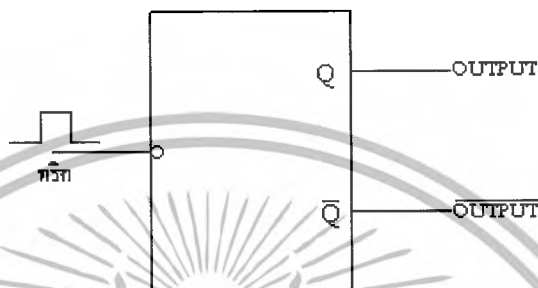
ตำแหน่งที่อิมิตเตอร์กับเบสเชื่อมกันเป็นรอยต่อ PN เรียกว่า รอยต่ออิมิตเตอร์-เบส ส่วนตำแหน่งที่คอลเลคเตอร์กับเบสต่อเชื่อมกันเรียกว่า รอยต่อคอลเลคเตอร์-เบส (Collector Base Junction) เขียนแทนได้ด้วยค่าเทียบเคียงของไดโอด เมื่อนำหลักการมาร่วมพิจารณา ทำให้ทราบว่า การที่จะนำทรานซิสเตอร์ไปใช้งานได้นั้นต้องต่อแรงดันไฟฟ้า เพื่อทำการไบอัสที่รอยต่อหรือ ไดโอดเทียบเคียงทั้งสอง เนื่องจากทรานซิสเตอร์มี 3 ขั้วการต่อแรงดันไฟฟ้าที่ขั้วเพื่อจะทำให้ ทรานซิสเตอร์ทำงานจึงเป็นไปได้ 3 แบบคือ

- การให้ทรานซิสเตอร์ทำงานที่บริเวณคัตออฟ (Cut-off Region)
- การให้ทรานซิสเตอร์ทำงานที่บริเวณอิ่มตัว (Saturation Region)
- การให้ทรานซิสเตอร์ทำงานที่บริเวณแอกทีฟ (Active Region)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.7 วงจรโมนอสเตเบิล (MONOSTABLE)

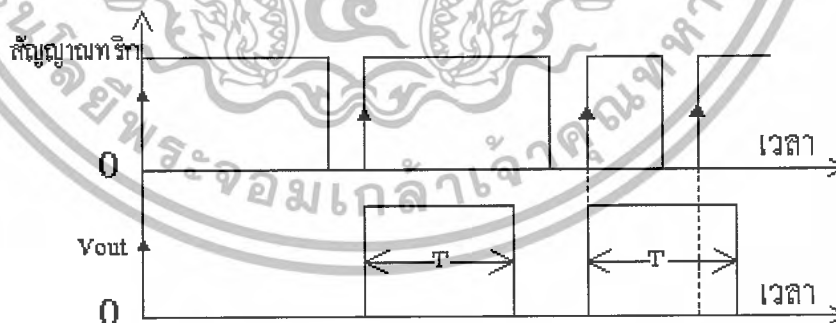
เป็นวงจรสร้างพัลส์ โดยตัววงจรจะมีเอาต์พุตเสถียรอยู่ที่สถานะ "0" หรือ "1" เมื่อทำการทริกวงจร สัญญาณเอาต์พุตของวงจรจะเปลี่ยนจากสถานะที่เสถียรอยู่ไปยังสถานะตรงกันข้ามชั่วขณะแล้วกลับมายังสถานะที่เสถียรเหมือนเดิม โดยความกว้างของพัลส์ที่ไม่เสถียรจะขึ้นอยู่กับค่า RC ที่กำหนดคาบเวลานั้น

รูป 2.20 ผังวงจรของวงจร โมนอสเตเบิลมีลติไวเบเรเตอร์

วงจรโมนอสเตเบิลมี 2 ชนิด คือ ชนิดทริกซ้ำได้ และชนิดทริกซ้ำไม่ได้

1. ชนิดทริกซ้ำไม่ได้ (Non-retriggerable) เป็นชนิดที่ให้เอาต์พุตด้วยเวลาคงที่ โดยทุกครั้งที่ทำให้การทริก (Trig) หากสัญญาณเอาต์พุตยังไม่เสถียร การทริกในครั้งต่อไปจะไม่ทำให้เอาต์พุตของวงจรเปลี่ยนแปลงไปดังในรูปที่ 2.21 ซึ่งจะเห็นได้ว่าหากมีสัญญาณทริกเข้ามาในช่วงเวลาที่ตัวสัญญาณเอาต์พุตของวงจรจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงสถานะ

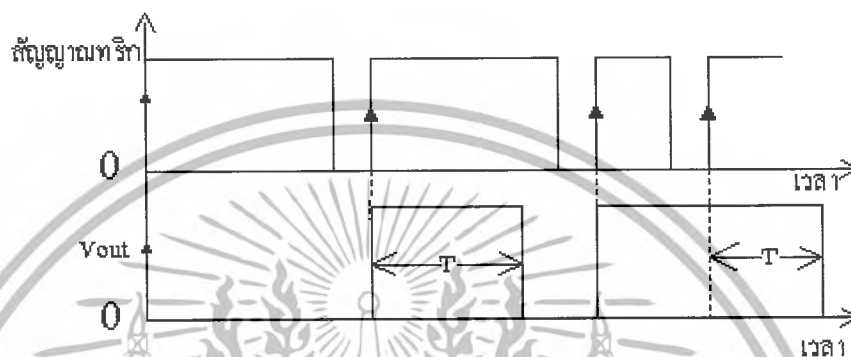

รูปที่ 2.21 สัญญาณทริกและสัญญาณเอาต์พุตของ โมนอสเตเบิลที่ทริกซ้ำไม่ได้

โดย T = ความกว้างของพัลส์กำหนดด้วยตัวต้านทาน (R) และตัวเก็บประจุ (C)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ชนิดทริกซ้ำได้ (Retrigger able) เป็นชนิดที่ให้เอาท์พุทด้วยเวลาไม่คงที่ โดยทุกครั้งที่ทำการทริก (Trig) สัญญาณเอาท์พุทจะทำการคงสถานะ 1 ไปเรื่อย ๆ กล่าวคือจะตอบสนองต่อสัญญาณทริกตลอดเวลาโดยดูได้จากรูปที่ 2.22 ที่การทริกครั้งที่ 3 และ 4 จะทำให้สัญญาณเอาท์พุทที่ได้จากวงจรไม่เปลี่ยนสถานะกลับเป็น 0 แต่จะคงสถานะไปเรื่อย ๆ

รูป 2.22 สัญญาณทริกและสัญญาณเอาท์พุทของโมโนสเตเบิลแบบทริกซ้ำได้

2.3 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับตัวควบคุม (AVR)

2.3.1 ไมโครคอนโทรลเลอร์ AVR

ไมโครคอนโทรลเลอร์ AVR เป็นไอซีไมโครคอนโทรลเลอร์ของบริษัท Atmel โดยจะมีสถาปัตยกรรมภายในเป็นแบบ RISC (reduced instruction set computer) และใช้สัญญาณนาฬิกาเพียง 1 ลูกในการปฏิบัติงานใน 1 คำสั่ง ซึ่งจะประกอบด้วยหน่วยความจำโปรแกรมภายในที่เป็นแบบแฟลช การโปรแกรมข้อมูลทำได้แบบโดยตรงในขณะที่ทำงาน (In-System programmable) ซึ่งหมายความว่าสามารถ โปรแกรมได้ในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ และในบางเบอร์ยังสามารถกำหนดตำแหน่งของหน่วยความจำสร้างเป็นบูตโหลดเดอร์ คือสามารถระบุตำแหน่งของหน่วยความจำให้เป็นจุดเริ่มต้นในการรัน โปรแกรม มีขนาดของหน่วยความจำตามเบอร์ของไอซีแต่ละตัวยกตัวอย่าง เช่น บอร์ดทดลองของบริษัท ETT รุ่น ET-BASE AVR 128

- หน่วยความจำแบบแฟลช 128 กิโลไบต์, แรม 4 กิโลไบต์, อีพรอม 4 กิโลไบต์
- RUN คริสตัลที่ 16MHz มีจำนวนพอร์ตใช้งาน (I/O PORT) จำนวน 53 พอร์ต
- RS232 PORT จำนวน 2 พอร์ต แบบ 4 PIN ETT
- 14 PIN LCD PORT แบบตัวอักษร (CHARACTER TYPE)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พอร์ตแปลงสัญญาณแอนาล็อกเป็นดิจิทัล (A TO D) ขนาด 10 BIT 8 พอร์ต, SPI 1 พอร์ต, I²C 1 พอร์ต
- TIMERS/COUNTERS 8 BIT, TIMERS/COUNTERS 16 BIT, PWM, WATCHDOG
- พอร์ตใช้งาน (I/O PORT) แบบ 10PIN ET จำนวน 6 พอร์ต
- ใช้แหล่งจ่ายไฟตรงขนาด 7 – 12 โวลต์ บนบอร์ดมีไอซีเบอร์ 7805 ทำหน้าที่ปรับแรงดัน
- ขนาดลายวงจร (PCB) 6.2 x 8.1 เซนติเมตร
- สามารถดาวน์โหลดโปรแกรมเข้าหน่วยความจำภายในแบบแฟลชได้โดยตรงด้วยชุด ET-AVR ISP ผ่านทางพอร์ตปริ้นเตอร์ โดยใช้งานกับโปรแกรม PONY PROG2000 ทำงานบน WINDOWS 98/ME/XP/2000

ไมโครคอนโทรลเลอร์ AVR ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

รูปที่ 2.23 กลุ่มของตัวควบคุมตระกูล AVR

1. Tiny AVR — ATtiny series เช่นเบอร์ Tiny13 , Tiny2313
  - มีหน่วยความจำโปรแกรมขนาด 1 กิโลไบต์ ถึง 8 กิโลไบต์
  - มีจำนวนขาใช้งาน 6 – 32 ขา
  - มีส่วนของอุปกรณ์เสริมที่ค่อนข้างจำกัด
2. MegaAVR — ATmega series เช่นเบอร์ ATmega8 ,ATmega16, ATmega32, ATmega64
  - มีหน่วยความจำโปรแกรมขนาด 4 กิโลไบต์ ถึง 256 กิโลไบต์
  - มีจำนวนขาใช้งาน 28 – 100 ขา
  - มีชุดคำสั่งที่สามารถจัดการกับหน่วยความจำที่มีขนาดใหญ่มากขึ้น
  - มีส่วนของอุปกรณ์เสริมมากในตัวไอซี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. XMEGA — ATxmega series เช่นเบอร์ ATxmega64A1, ATxmega128A1
  - มีหน่วยความจำโปรแกรมขนาด 16 กิโลไบต์ถึง 384 กิโลไบต์
  - มีจำนวนขาใช้งาน 44 – 100 ขา
  - มีชุดคำสั่งที่สามารถจัดการกับระบบการรับส่งข้อมูลแบบ DMA

2.4 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับโปรแกรม Protel 99 SE

โปรแกรม Protel 99 SE เป็น โปรแกรมที่ไว้เพื่อสร้างแผ่นปริ้นท์ โดยเป็น โปรแกรมที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก โดยเราสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนการออกแบบวงจรด้วยโปรแกรม Protel 99 SE เป็นข้อหลัก ๆ ได้ดังนี้

1. เริ่มต้นการใช้งานและการเขียนสคีแมติก (Schematic)
2. เทคนิคการเขียนลายวงจร (PCB) และการทำต้นแบบเนกกาทีฟใน โปรแกรม Protel 99

SE

2.4.1 การสร้างสคีแมติก (Schematic)

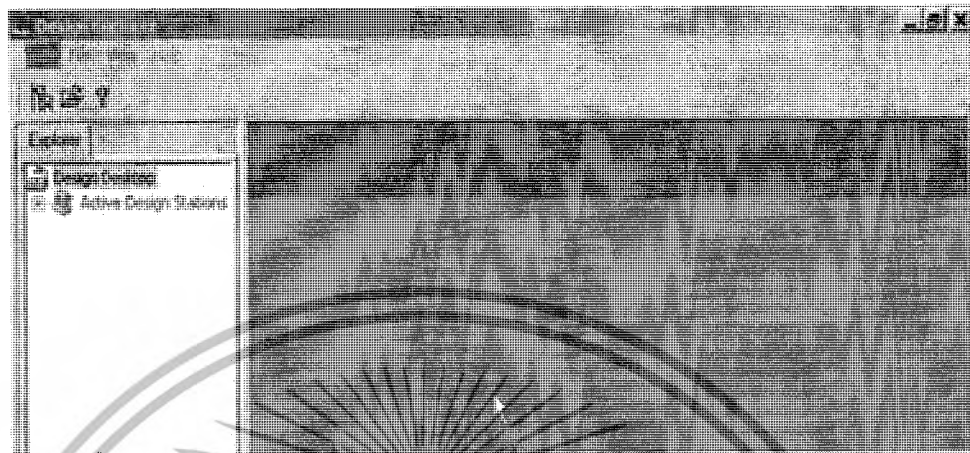
1. การเริ่มต้นใช้งาน โปรแกรม Protel 99 SE ให้คลิกที่แถบ Start จากนั้นไปคลิกที่ Programs แล้วคลิกที่ Protel 99 SE ดังรูปที่ 2.23

รูปที่ 2.24 การเข้าโปรแกรม Protel 99 SE

2. เมื่อทำการเลือกแล้วจะเข้าสู่หน้าจอหลักของ Protel 99 SE จะปรากฏดังรูปที่

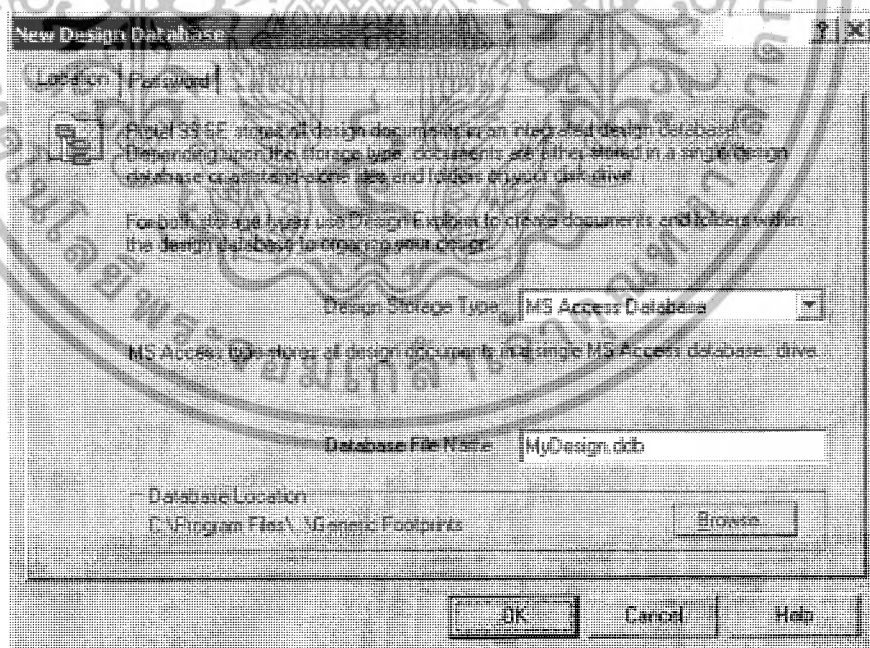
2.24

รูปที่ 2.25 หน้าของโปรแกรม Protel99 SE

3. ทำการสร้าง Project ขึ้นใหม่โดยเลือก File->> New Design Database

ปรากฏหน้าต่าง New

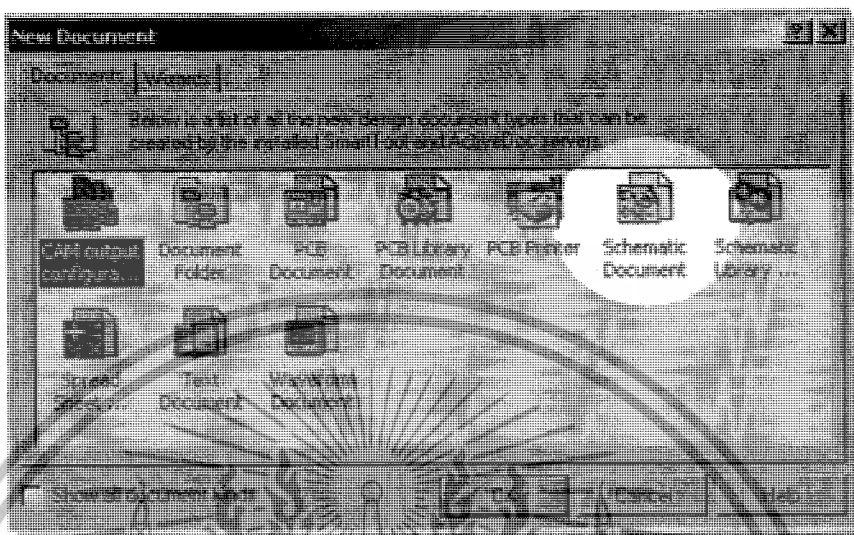

รูปที่ 2.26 หน้าต่างการออกแบบใหม่ (New Design Database)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

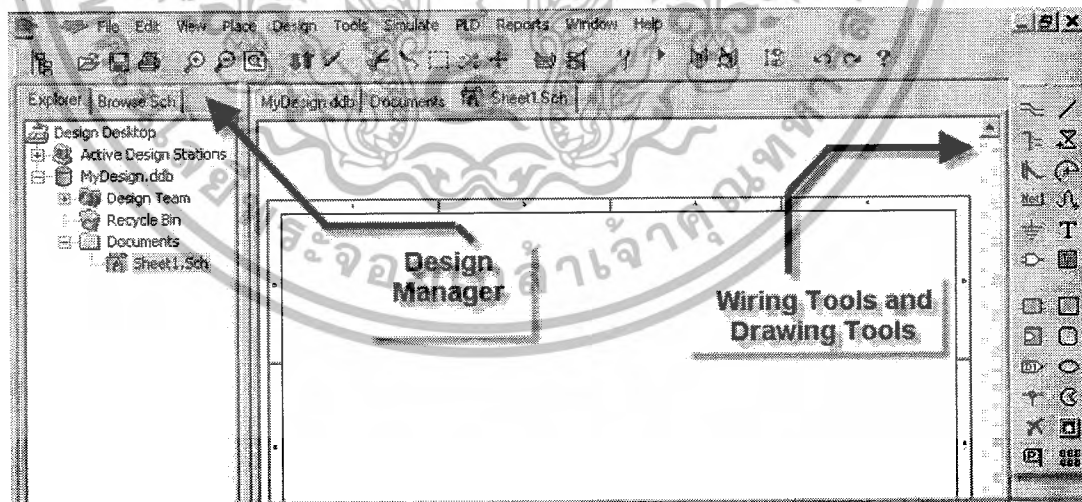
4. แล้วใช้คำสั่ง File>>New จะปรากฏแม่แบบเอกสารต่าง ๆ ให้เลือกแม่แบบ

Schematic Document

รูปที่ 2.27 แม่แบบเอกสารสกีเมติก (Schematic Document)

5. เมื่อทำการดับเบิลคลิก Schematic Document จะพบกับหน้าต่างออกแบบสกีเมติก (Schematic Design)

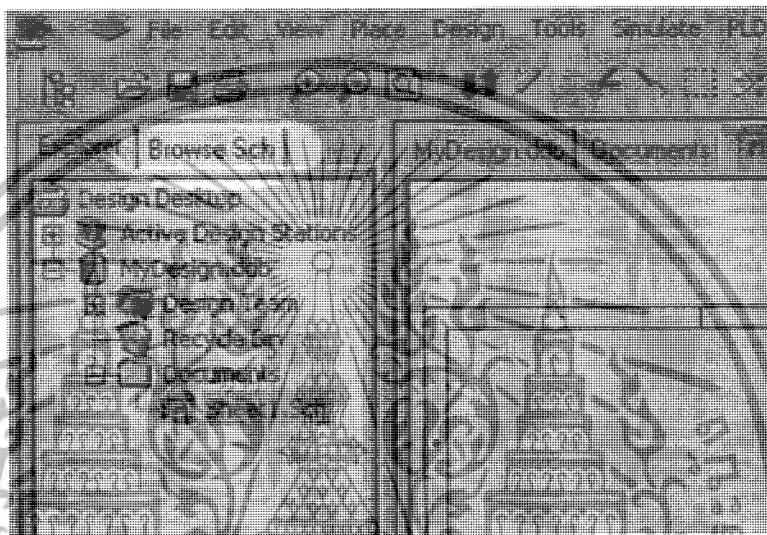

รูปที่ 2.28 หน้าต่างออกแบบสกีเมติก (Schematic Design)

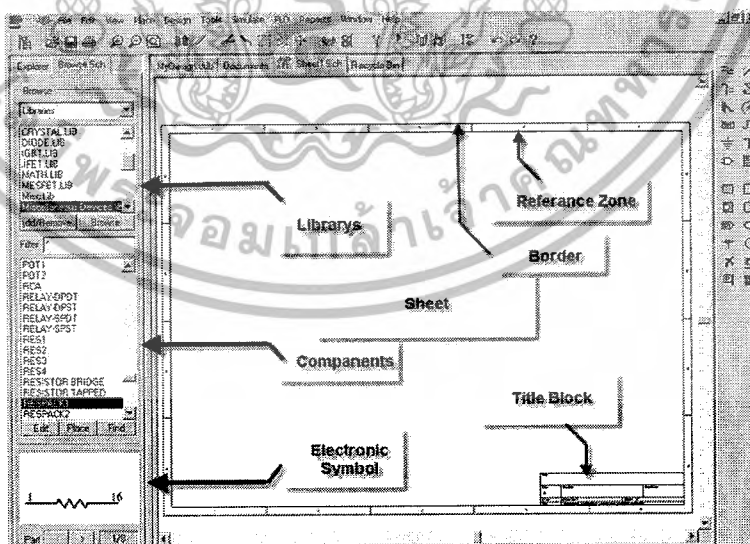
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนนี้จะป็นหน้าหลักของการสร้างส่วนของสคีมะติก (Schematic) โดยด้าันซ้ายมือคือ Design Manager จะป็นส่วนของ Explorer และ Browse Sc ส่วนทางด้าันขวาจะป็นเครื่องมือที่มีไว้ใช้ร่วมนในการสร้าง Schematic คือ Wiring Tools ที่ใช้ในการเชื่อมต้อสายสัญญาณแบบต่าง ๆ และ Drawing Tools ที่ใช้ในการเขียนกราฟิกตคตแต่งสคีมะติก (Schematic)

6. ให้ทำการคลิกเลือก Browse Sch ในส่วนของ Design Manager

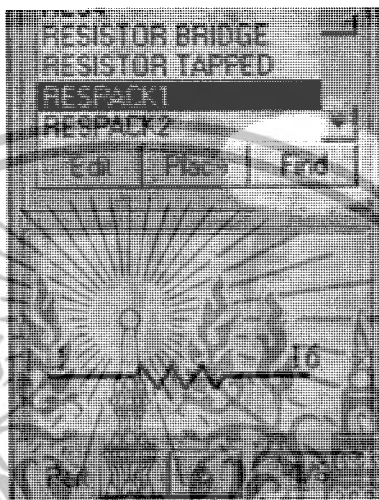
รูปที่ 2.29 หน้าต่างการจัดการการออกแบบ (Design Manager)

รูปที่ 2.30 โครงสร้างส่วนต่างๆของหน้าต่างออกแบบสคีมะติก (Schematic Design)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้าันการค้าไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้ออ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

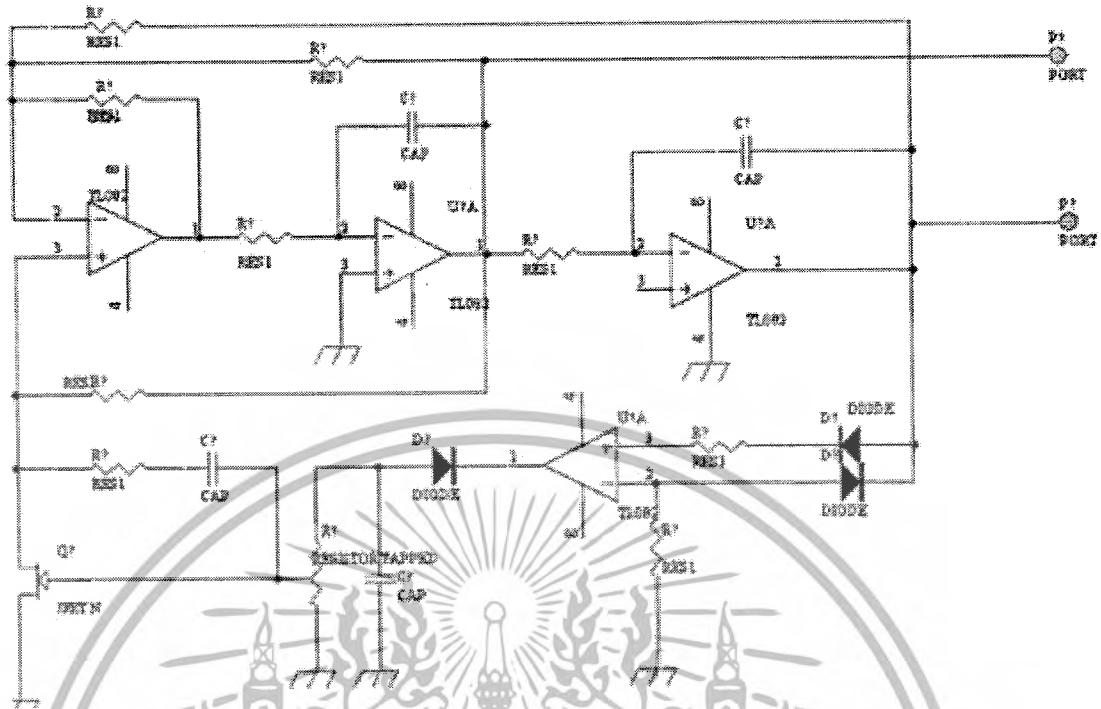
7. ในส่วนของไลบรารี (Library) จะเป็นที่เก็บตัวอุปกรณ์ (Components) ต่าง ๆ ไว้สามารถเพิ่ม/ลด (Add/Remove) ได้ซึ่งไลบรารี (Library) จะเป็นที่เก็บอุปกรณ์ (Components) โดยปกติในช่อง Filter เมื่อระบุจะปรากฏชื่อของอุปกรณ์ (Components) ทุกตัวที่อยู่ในไลบรารี (Library) นั้นทั้งหมด ซึ่งถ้าต้องการค้นหาอุปกรณ์ที่อยู่ใน Library อื่น ๆ ที่ไม่ทราบว่าอยู่ที่ไลบรารี (Library) ไດ ก็สามารถใช้คำสั่ง Find ด้านล่างของ Block Component เพื่อค้นหา

รูปที่ 2.31 บล็อกคอมโพเนน (Block Component)

โปรแกรมจะทำการค้นหาทุกไลบรารี (Library) เมื่อพบอุปกรณ์ดังกล่าวแล้วให้เลือกเพื่อเพิ่มไลบรารี (Library) ดังกล่าวเข้าไปในไลบรารี (Library) ในส่วนของ Browse sch และในกรณีที่อุปกรณ์บางตัวไม่มีในไลบรารี (Library) เราสามารถสร้างขึ้นมาเองได้และจัดเก็บไว้ในไลบรารี (Library) ได้ก็ได้

8. เมื่อทำการเลือกอุปกรณ์ที่ต้องใช้ครบหมดแล้ว ก็ทำการเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ตามที่ต้องการ จากนั้นทำการกำหนด Foot print ให้กับอุปกรณ์แต่ละตัวและจากนั้นต้องทำการเปลี่ยนชื่ออุปกรณ์ที่เหมือนกันให้ต่างกัน ไมเช่นนั้นจะทำการอัปเดตสกีเมติกที่ออกแบบให้เป็นลายวงจร (Up Date PCB) ไม่ได้

รูปที่ 2.32 สคีเมติก (Schematic) ที่พร้อมอัปเดตเป็นลายวงจร (Up Date PCB)

9. การอัปเดต (Update) – แปลงจากสคีเมติก (Schematic) ไปเป็นลายวงจร (PCB) โดยใช้คำสั่ง Design > Update PCB ให้ทำการเลือกที่ Execute โดยโปรแกรมจะทำการสร้างไฟล์ลายวงจร (PCB) ขึ้นมาใหม่เป็น Pcb1.pcb และในหน้าของ PCB1.pcb จะปรากฏ Foot Print ของสคีเมติก (Schematic) แต่ละตัวที่เรากำหนดชื่อ Foot Print ไว้ในการออกแบบสคีเมติก (Schematic) ดังรูปที่ 2.32

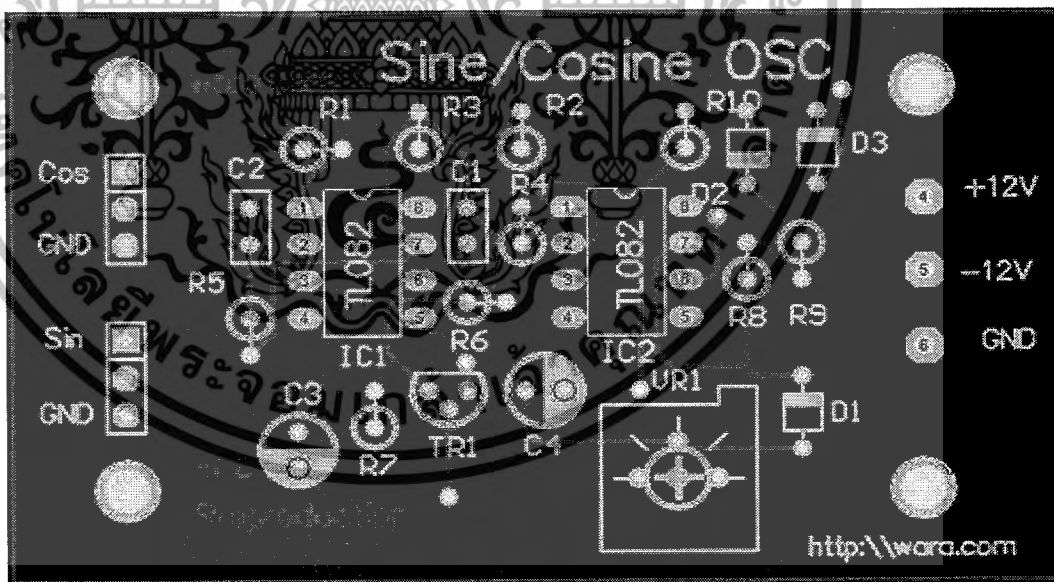
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.33 ลายวงจร (PCB) ที่ทำการอัปเดต (Update)

2.4.2 เทคนิคการเขียนลายวงจร (PCB) และการทำต้นแบบเนกาทิปใน Protel 99 SE

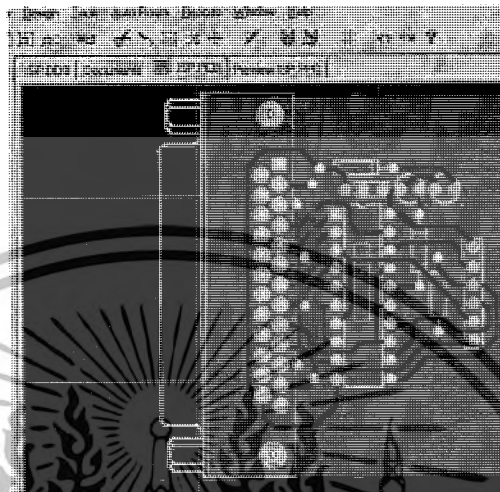
1. จากรูปที่ 2.32 ให้เราทำการออกแบบลายวงจรให้เรียบร้อยดังนี้

รูปที่ 2.34 ลายวงจรที่เรียบร้อยแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การทำต้นแบบเนกกาทีฟในโปรแกรม Protel 99 SE สร้างลายวงจรที่เป็นแผ่นสีเหลือง (เป็นการสร้างแบ็คกราวด์) เลือกเลเยอร์ที่ไม่ใช้งานเช่น Keep Out Layer กด P เลือก Fill ลากกรอบบริเวณที่ทำปรี้นจะได้ดังนี้

รูปที่ 2.35 ลายวงจรที่ถูกครอบด้วย Keep Out Layer

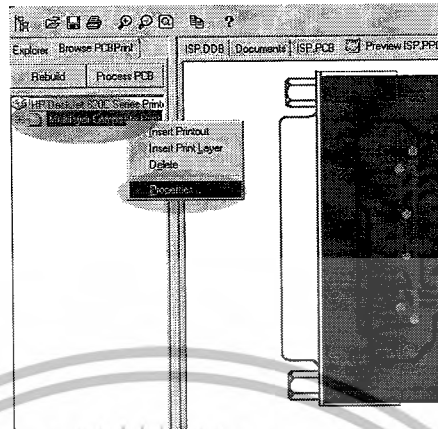
3. กดปุ่มเครื่องพิมพ์จะได้ Preview ดังรูป (อาจจะได้สีอื่นไม่ต้องตกใจ)

รูปที่ 2.36 ลายวงจรเมื่อทำการ Preview

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คลิกขวาบริเวณคั่งรูปเลือก Properties

รูปที่ 2.37 การตั้งค่าการแสดงผล

5. เลือก Show Holes และ Gray Scale คั่งรูปเลื่อน-เลือก-ลบ เลเยอร์ให้เรียงจากบนลงล่าง โดย Multi Layer จะเป็นจุดต่อ เช่น Pad Via, Bottom Layer เป็นเลเยอร์ของลายทองแดงที่ต้องการทำ Keep Out Layer เป็นเลเยอร์ที่เราสร้าง Fill เพื่อเป็นพื้นฉากหลัง

รูปที่ 2.38 การตั้งค่าการแสดงผล 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

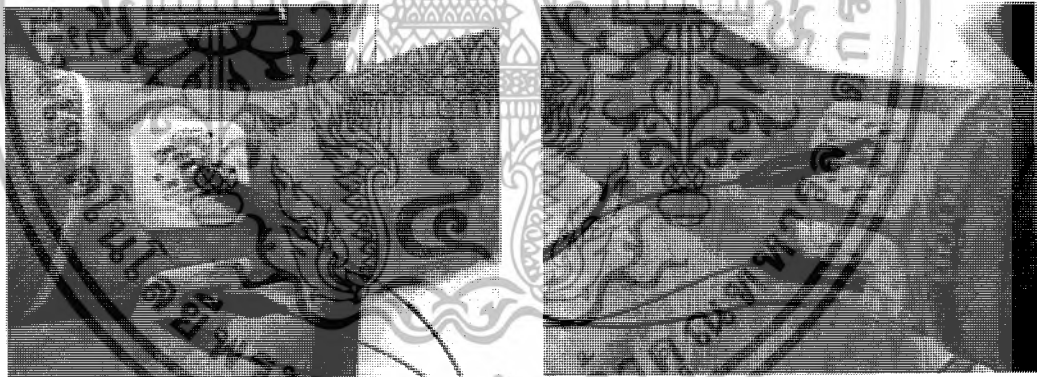
บทที่ 3

การดำเนินงาน

ในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของการใช้งานอิเล็กทรอนิกส์ การออกแบบวงจร และการโปรแกรมตัวควบคุม โดยจะกล่าวถึงวิธีการใช้งานอิเล็กทรอนิกส์ แนวคิดในการออกแบบและหน้าที่ของวงจรแต่ละวงจร และแนวคิดในการออกแบบโปรแกรมให้กับตัวควบคุมที่ใช้ในโครงงานนี้ทั้งหมดโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การใช้งานอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอิเล็กทรอนิกส์ที่เราเลือกใช้เป็นแบบเซอร์เฟสเทคนิคเปียกของบริษัท 3M สาเหตุที่เลือกใช้เพราะสามารถหาซื้อได้ง่ายและสามารถนำมาใช้งานได้หลายรุ่น โดยในโครงงานนี้เราใช้อยู่ 2 รุ่นคือ รุ่น 2570 – 3 และ รุ่น 2237 ทั้งนี้เพราะตัวคุณสมบัติของอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 2 รุ่นเหมือนกันหมดจะแตกต่างกันที่รูปร่างและขนาดเท่านั้น โดยก่อนการใช้งานควรจะมีการทำความสะอาดผิวของผู้ใช้งานให้เรียบร้อยโดยมีวิธีการติดตั้งดังนี้

(ก)

(ข)

รูปที่ 3.1 (ก) ตำแหน่งการติดตั้งอิเล็กทรอนิกส์ที่แขนซ้าย

(ข) ตำแหน่งการติดตั้งอิเล็กทรอนิกส์ที่แขนขวา

โดยการติดตั้งจะต้องทำการติดตั้งบริเวณกล้ามเนื้อที่เราสามารถควบคุมได้ง่าย โดยในโครงงานนี้เราจะใช้กล้ามเนื้อแขนท่อนบนเพราะเราสามารถทำการควบคุมได้ง่าย โดยสายสีแดงและสายสีน้ำเงินจะต่อเข้ากับอินพุตของวงจรตรวจวัดสัญญาณและสายสีดำจะต่อลงกราวด์ของวงจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การออกแบบวงจร

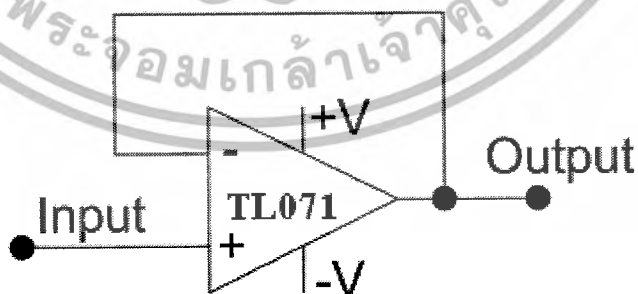
3.2.1 วงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector)

วงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector) เป็นวงจรที่ทำหน้าที่ในการตรวจจับสัญญาณและยังจะจัดการสัญญาณให้มีความเหมาะสมตามที่เรากำลังต้องการเอาไปใช้งาน โดยจะประกอบด้วยวงจรต่างๆ ดังนี้คือ วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer) วงจรขยายแบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier) วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) และวงจรกำจัดแถบความถี่แคบ (Notch Filter)

รูปที่ 3.2 ไดอะแกรมแสดงภาพรวมของวงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector)

3.2.1.1 วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer)

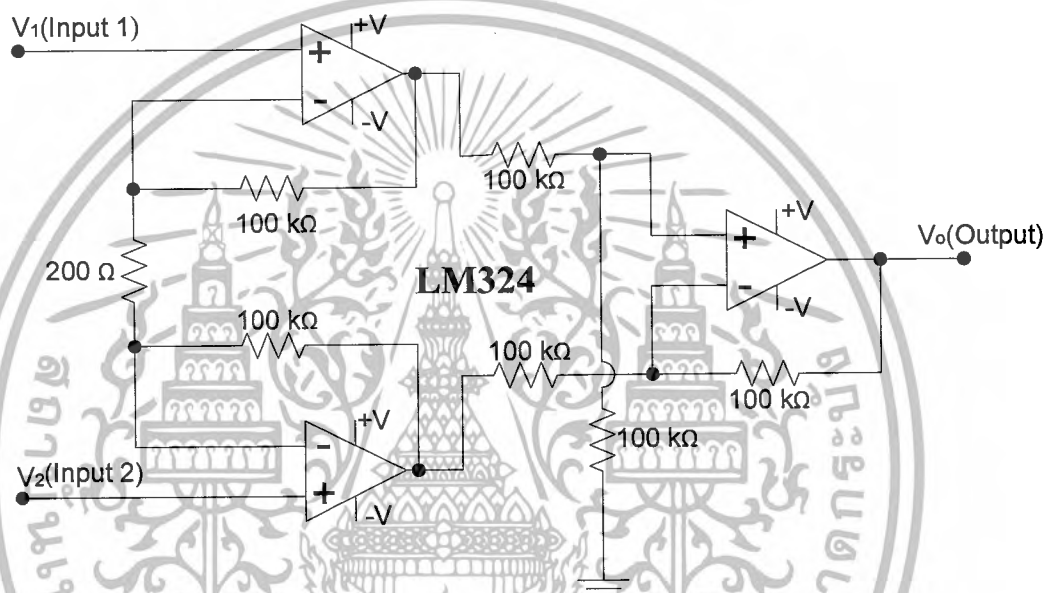

รูปที่ 3.3 วงจรบัฟเฟอร์ (Buffer) ที่ทำการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วงจรมัลติเพล็กซ์อาจกล่าวได้ว่าเป็นวงจรมัลติเพล็กซ์ ซึ่งมีอัตราขยายเท่ากับ 1 จะใช้ในการทวนสัญญาณที่วัดได้จากอิเล็กทรอนิกส์ โดยสัญญาณที่เข้ามาทางด้านอินพุตจะเป็นสัญญาณในระดับมิลลิโวลต์ซึ่งจะถูกขยายได้ง่าย ดังนั้นเพื่อเพิ่มความถูกต้องของสัญญาณที่ทำการวัดก่อนเข้าวงจรมัลติเพล็กซ์จึงนำเอาวงจรมัลติเพล็กซ์เข้ามาใช้งาน โดยไฟเลี้ยงของวงจรมีค่า 18 โวลต์ทั้งทางด้านบวก (V+) และทางด้านลบ (V-)

3.2.1.2 วงจรมัลติเพล็กซ์แบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier)

รูปที่ 3.4 วงจรมัลติเพล็กซ์แบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier) ที่ทำการออกแบบ

ในโครงงานนี้เราจะใช้วงจรมัลติเพล็กซ์แบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier) เนื่องจากสัญญาณแรงดันที่ได้จากวงจรมัลติเพล็กซ์ (Buffer) เป็นสัญญาณที่อยู่ในระดับมิลลิโวลต์ ซึ่งถูกขยายได้ง่ายจึงไม่มีความเหมาะสมที่นำมาใช้งานโดยตรง เราจึงต้องทำการขยายสัญญาณให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งในโครงงานนี้เราออกแบบให้สัญญาณที่จะนำมาใช้งานอยู่ในระดับโวลต์ โดยการที่เราจะขยายสัญญาณจากสัญญาณที่อยู่ในระดับมิลลิโวลต์ให้เป็นสัญญาณในระดับโวลต์อัตราขยายของวงจรมัลติเพล็กซ์จะต้องมีค่าประมาณ 1000 เท่า ซึ่งค่าแรงดันเอาต์พุตของวงจรมัลติเพล็กซ์แบบอินสตรูเมนนี้ จะขึ้นอยู่กับค่าความแตกต่างของค่าแรงดันอินพุตทั้ง 2 อินพุต (V_1 และ V_2) โดยมีความสัมพันธ์กันดังสมการนี้

$$V_{\text{Out}} = [1 + (2R_1/R_2)][V_2 - V_1]$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยอัตราขยายของวงจรจะสามารถกำหนดได้จากสมการ

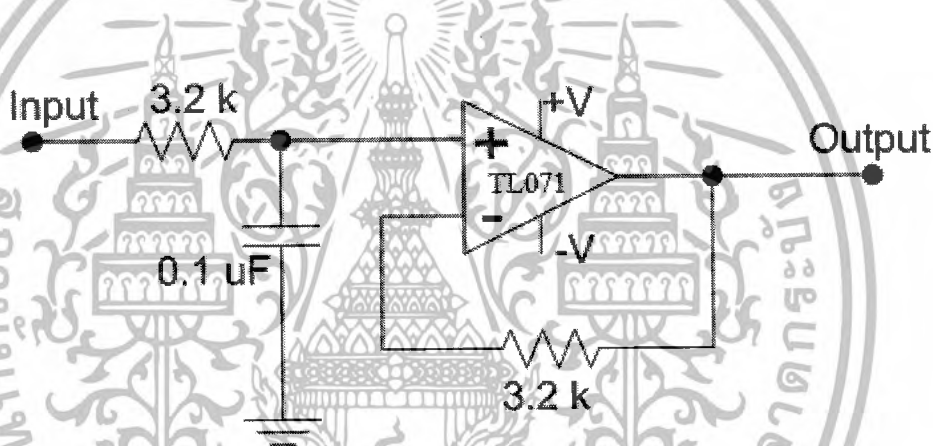
$$G = [1 + (2R_1/R_2)]$$

ในโครงการนี้เราใช้อัตราการขยายคือ 1001 เท่า โดย

$$G = [1 + (2(100000/200))]$$

$$= 1001$$

3.2.1.3 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) 500 Hz

รูปที่ 3.5 วงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) 500 Hz ที่ทำการออกแบบ

เป็นวงจรที่ใช้ในการจัดการสัญญาณให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้งาน ซึ่งหลังจากที่สัญญาณกล้ามเนื้อผ่านวงจรขยายแบบอินสตรูเมนมาแล้วเราก็จะได้สัญญาณกล้ามเนื้อที่มีระดับแรงดันเป็นโวลต์เหมาะต่อการใช้งานแล้ว แต่ในทางกลับกันสัญญาณอื่นที่ไม่ใช่สัญญาณกล้ามเนื้อก็จะถูกขยายออกมาด้วยซึ่งถือว่าเป็นสัญญาณที่เราไม่ต้องการ ดังนั้นเราจึงต้องทำการกำจัดสัญญาณดังกล่าวออกไป ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสัญญาณกล้ามเนื้อ (EMG) นี้จะมีลักษณะเป็นสัญญาณในรูปแบบของการสุ่ม โดยมีขนาด 0 – 10 มิลลิโวลต์ (วัดจากยอดแอมพลิจูดสูงสุดถึงยอดแอมพลิจูดสูงสุดของสัญญาณ) หรือ 0 - 1.5 มิลลิโวลต์ (วัดแบบค่าเฉลี่ย) และมีความถี่อยู่ในช่วง 0 – 500 เฮิรตซ์ ดังนั้นเราจะต้องกำจัดสัญญาณที่มีความถี่มากกว่า 500 เฮิรตซ์ออกไป โดยในโครงการนี้เราจะใช้วงจรกรองความถี่ต่ำผ่านที่มีความถี่คัตออฟที่ 500 เฮิรตซ์ เพราะว่าการนี้มีคุณสมบัติที่จะยอมให้สัญญาณที่มีความถี่ต่ำกว่าความถี่คัตออฟผ่านได้เท่านั้น โดยสัญญาณที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความถี่สูงกว่าความถี่คัตออฟจะถูกบล็อกไว้ไม่ให้ผ่านไปได้ ซึ่งการออกแบบความถี่คัตออฟของวงจรสามารถที่จะคำนวณได้จากสมการด้านล่าง

$$f_c = 1/[2\pi RC]$$

เมื่อ

f_c คือค่าความถี่คัตออฟ (Hz)

R คือค่าความต้านทาน (Ω)

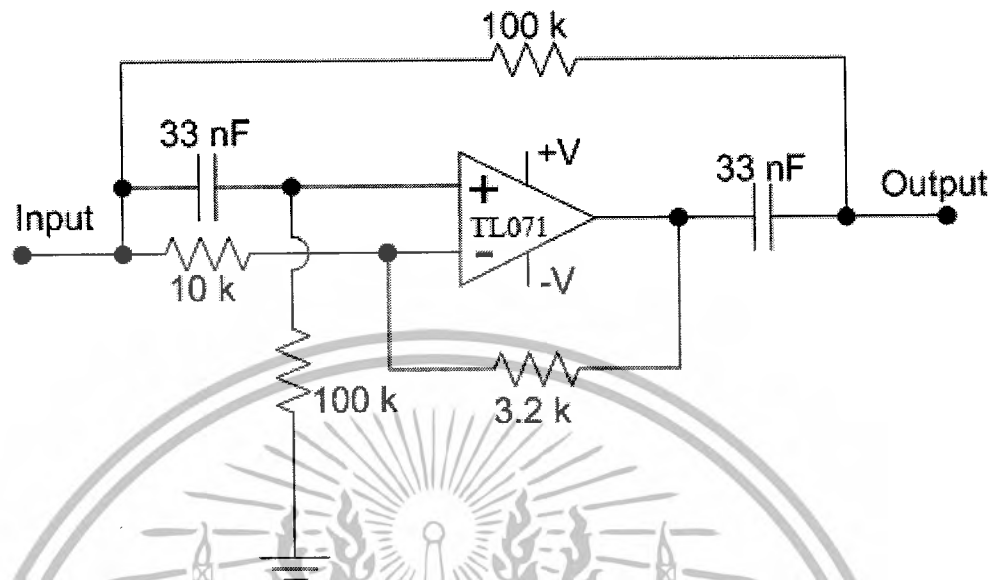
C คือตัวเก็บประจุ (F)

ดังนั้น

$$\begin{aligned} f_c &= 1/[2\pi(3.3 \times 10^3)(0.1 \times 10^{-6})] \\ &= 482.287 \text{ Hz} \end{aligned}$$

จากการสมการด้านบน จะเห็นได้ว่าค่าความถี่คัตออฟที่คำนวณออกมาได้มีค่าเท่ากับ 482.287 เฮิร์ตซ์ ซึ่งต่างจากที่เราต้องการคือ 500 เฮิร์ตซ์ ไม่มากจึงสามารถนำเอาวงจรที่ได้ ออกแบบไปใช้งานได้ โดยสาเหตุที่เราไม่สามารถออกแบบให้วงจรมีความถี่คัตออฟที่ 500 เฮิร์ตซ์ได้ เพราะว่าอุปกรณ์ที่มีขายอยู่ในท้องตลาดไม่มีค่าที่ทำให้สามารถออกแบบให้วงจรมีความถี่คัตออฟได้ 500 เฮิร์ตซ์ โดยไฟเลี้ยงของวงจรมีค่า 18 โวลต์ทั้งทางด้านบวก (V+) และทางด้านลบ (V-)

3.2.1.4 วงจรวงจรกำจัดแถบความถี่แคบ (Notch Filter) 50Hz

รูปที่ 3.6 วงจรกำจัดแถบความถี่แคบ (Notch Filter) 50 Hz ที่ทำการออกแบบ

หลังจากที่สัญญาณกล้ำเนื้อผ่านวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) เมื่อทำการวัดสัญญาณดังกล่าวจะพบว่าสัญญาณถูกรบกวนโดยสัญญาณที่เกิดจากตัวไฟเลี้ยงที่ต่อให้กับวงจรเพื่อให้วงจรทำงานได้ โดยไฟเลี้ยงดังกล่าวถูกต่อมาจากไฟบ้านที่มีความถี่เท่ากับ 50 เฮิร์ตซ์ ดังนั้นเราจึงต้องทำการกำจัดสัญญาณดังกล่าวออกไปโดยใช้วงจรวงจรถัดแถบความถี่แคบ (Notch Filter) 50 เฮิร์ตซ์ ซึ่งวงจรมีคุณสมบัติป้องกันไม่ให้สัญญาณที่มีความถี่เท่ากับความถี่ที่ตัดออกผ่าน ซึ่งหลักในการออกแบบความถี่ตัดออกไฟเลี้ยงจะใช้หลักการเดียวกันกับวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) ดังนั้นจะได้ว่า

$$f_c = \frac{1}{2\pi(100 \times 10^3)(33 \times 10^{-9})}$$

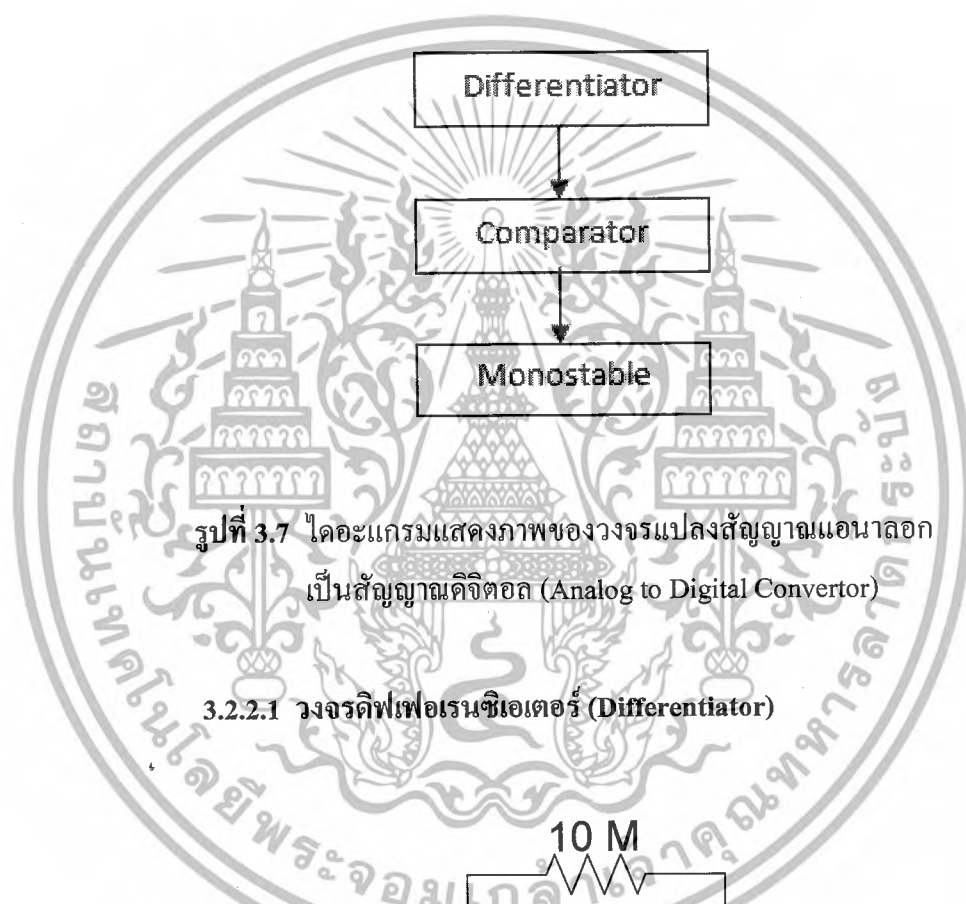
$$= 48.228 \text{ Hz}$$

จากการสมการด้านบน จะเห็นได้ว่าค่าความถี่ตัดออกที่คำนวณออกมาได้มีค่าเท่ากับ 48.228 เฮิร์ตซ์ ซึ่งต่างจากที่เราต้องการคือ 50 เฮิร์ตซ์ไม่มากจึงสามารถนำเอาวงจรที่ได้ ออกแบบไปใช้งานได้ โดยสาเหตุที่เราไม่สามารถออกแบบให้วงจรมีความถี่ตัดออกที่ 50 เฮิร์ตซ์ได้ เพราะว่าอุปกรณ์ที่มีขายอยู่ในท้องตลาดไม่มีค่าที่ทำให้สามารถออกแบบให้วงจรมีความถี่ตัดออกได้ 50 เฮิร์ตซ์ โดยไฟเลี้ยงของวงจรมีค่า 18 โวลต์ทั้งทางด้านบวก (V+) และทางด้านลบ (V-)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

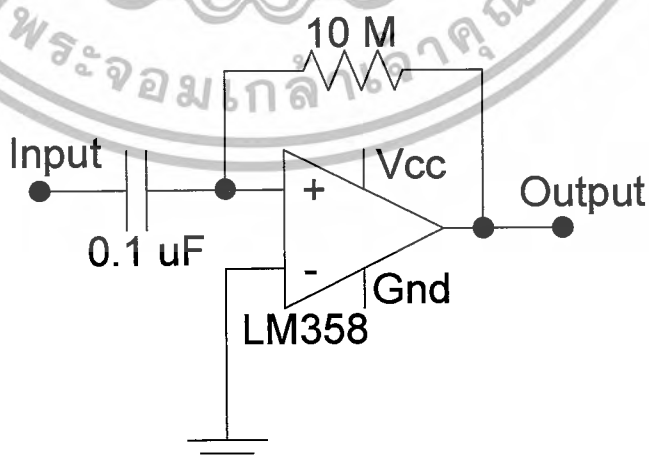
3.2.2 วงจรแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Analog to Digital Converter)

วงจรแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Analog to Digital Converter) นั้นเป็นวงจรที่ทำหน้าที่ในการแปลงสัญญาณที่ได้จากวงจรตรวจวัดสัญญาณ ซึ่งจะเปลี่ยนสัญญาณแอนาลอกให้เป็นสัญญาณดิจิทัล เพื่อที่จะสามารถนำสัญญาณดิจิทัลดังกล่าวไปใช้งานตามที่เราต้องการได้ โดยตัววงจรแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นดิจิทัลประกอบด้วยวงจรย่อย ๆ คือ วงจรดิฟเฟอเรนเชียล (Differentiator) วงจรเปรียบเทียบ (Comparator) และวงจรโมโนสเตเบิล (Monostable)

รูปที่ 3.7 ไดอะแกรมแสดงภาพของวงจรแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Analog to Digital Converter)

3.2.2.1 วงจรดิฟเฟอเรนเชียล (Differentiator)

รูปที่ 3.8 วงจรดิฟเฟอเรนเชียล (Differentiator) ที่ทำการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อเราได้สัญญาณกล้ำเนื้อมาจากวงจรตรวจวัดที่กล่าวในข้างต้นแล้ว จึงนำมาเข้าวงจรแปลงสัญญาณแอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล โดยนำสัญญาณมาเข้าวงจรดิฟเฟอเรนเชียลเพื่อปรับค่าระดับแรงดันให้มีเพียง 2 ระดับ ให้มีความเหมาะสมในการที่เราจะนำไปใช้ควบคุมตัวควบคุม ดังนั้นเราจึงนำวงจรนี้มาใช้ในการแปลงสัญญาณให้เป็นสัญญาณด้านบวกเพียงด้านเดียวเป็นผลให้ สัญญาณกล้ำเนื้อที่ผ่านวงจรดิฟเฟอเรนเชียล (Differentiator) จะกลายเป็นสัญญาณดิจิทัลที่มีระดับแรงดัน 2 ระดับ ตามที่เราต้องการ

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันเอาต์พุตกับแรงดันอินพุตของวงจรนี้สามารถที่จะหาได้จาก

$$V_{out}(t) = -RC \frac{dV_{in}(t)}{dt}$$

เมื่อ

V_{in} คือแรงดันอินพุต (V)

V_{out} คือแรงดันเอาต์พุต (V)

R คือค่าความต้านทาน (Ω)

C คือตัวเก็บประจุ (F)

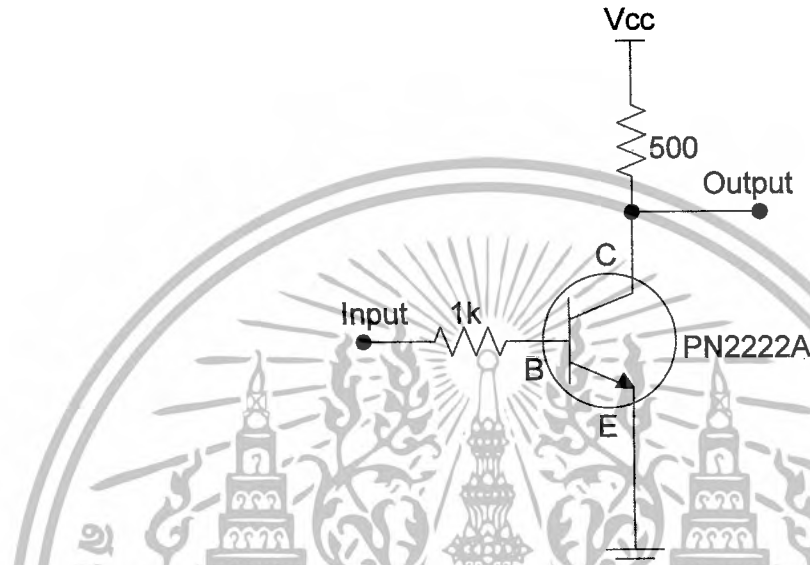
โดยจากสมการดังกล่าวจะให้ความสัมพันธ์ของแรงดันเอาต์พุตที่เป็นสัดส่วน โดยตรงกับค่าอนุพันธ์ของแรงดันอินพุต โดยมีค่าคงที่ขึ้นอยู่กับค่าของตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ ซึ่งในโครงงานนี้เราออกแบบให้ค่าคงที่ดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 1 ก็เพื่อให้ได้สัญญาณเอาต์พุตที่มีความเด่นชัดสำหรับที่จะให้วงจรเปรียบเทียบสามารถที่จะตรวจจับการเปลี่ยนแปลงอินพุตได้ง่ายขึ้น

3.2.2.2 วงจรเปรียบเทียบ (Comparator)

หลังจากที่ได้สัญญาณที่มี 2 ระดับ ตามที่เราต้องการแล้ว เราก็พบว่าสัญญาณที่ได้มานั้นยังไม่มีเวลาเสถียร เพราะวาระยะเวลาอนไทม์ (On Time) ของสัญญาณมีค่าไม่แน่นอน บางครั้งน้อยไปบางครั้งมากไป ซึ่งเมื่อนำสัญญาณ ไปเข้าตัวควบคุมจะทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวควบคุมให้ทำงานตามที่เราต้องการได้ จึงต้องทำการแปลงสัญญาณที่ได้ให้มีช่วงเวลาอนไทม์ที่มีค่าคงที่ โดยนำเอาสัญญาณไปผ่านวงจร โมโนสเตเบิลแต่ไอซีที่เราใช้เป็นวงจร โมโนสเตเบิลนั้นจะทำงานกับสัญญาณในช่วงขอบขาลง ดังนั้นเราจึงต้องทำการแปลงสัญญาณที่ผ่านวงจรดิฟเฟอเรนเชียลให้เป็นสัญญาณที่กลับเฟสกับกับสัญญาณในตอนแรก เพื่อให้ได้สัญญาณที่ขอบขาลงมาใช้กับวงจร โมโนสเตเบิล (Monostable)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเราจะนำสัญญาณดังกล่าวมาเข้าวงจรเปรียบเทียบ ซึ่งวงจรเปรียบเทียบที่เราได้ออกแบบไว้จะทำหน้าที่กลับบิต (Bit) ของสัญญาณที่ผ่านเข้ามา เพื่อเปลี่ยนแปลงสัญญาณมีจุดเริ่มต้นเป็นสัญญาณที่ขอบขาลงเสมอ กล่าวคือเมื่อเราทำการเกร็งกล้ามเนื้อก็จะได้สัญญาณในระดับ 0 โวลต์ แทนที่จะเป็น 5 โวลต์เหมือนตอนแรก

รูปที่ 3.9 วงจรเปรียบเทียบ (Comparator) ที่ทำการออกแบบ

มีหลักการทำงานคือเมื่อแรงดันที่ขา B เป็น 0 โวลต์ สัญญาณเอาต์พุตจะมีค่าเป็น 5 โวลต์ และในทางกลับกันเมื่อมีแรงดันเข้ามาที่ขา B มีค่ามากกว่า 0.7 โวลต์ ทรานซิสเตอร์ก็จะทำงานทำให้ได้สัญญาณเอาต์พุตที่มีค่าเป็น 0 โวลต์

โดยค่าความต้านทานที่ขา C และขา B นั้นเราทำการกำหนด โดยใช้คุณสมบัติของ ทรานซิสเตอร์จาก Data sheet ดังนี้

ใช้กับแรงดันต่ำ ๆ

$$I_C = 150 \text{ mA}, I_B = 15 \text{ mA}$$

ดังนั้น

กระแสที่ขา C ห้ามเกิน 150 mA จาก $I=V/R$

$$I_C = 5/500 = 100 \text{ mA}$$

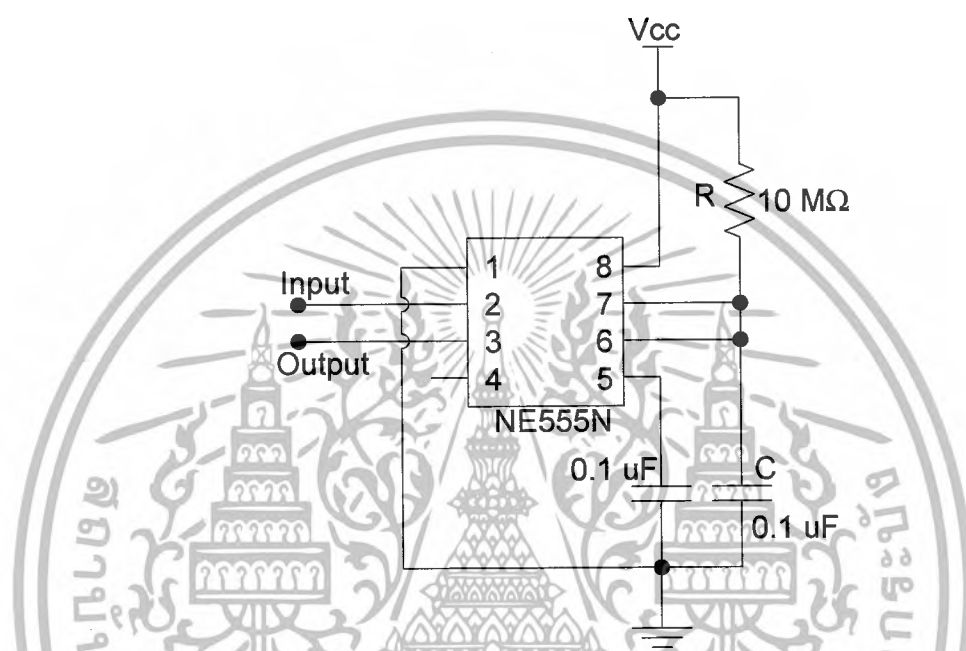
กระแสที่ขา B ห้ามเกิน 15 mA จาก $I=V/R$

$$I_B = 3.76/1000 = 3.76 \text{ mA}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.3 วงจรโมโนสเตเบิล (Monostable)

วงจรโมโนสเตเบิล (Monostable) ทำหน้าที่ในการแปลงสัญญาณจากวงจรเปรียบเทียบกับให้เป็นสัญญาณพัลส์ที่มีช่วงเวลาอนไทม์ (On Time) คงที่ โดยการทำงานของวงจรโมโนสเตเบิลจะทำงานกับสัญญาณอินพุตในช่วงขอบขาลงเท่านั้น คือเมื่อมีอินพุตเข้ามาที่วงจรโมโนสเตเบิล จะได้สัญญาณเอาต์พุตออกมาเป็นสัญญาณพัลส์ที่มีช่วงเวลาอนไทม์คงที่

รูปที่ 3.10 วงจรโมโนสเตเบิล (Monostable) ที่ทำการออกแบบ

โดยในโครงงานนี้เราเลือกจะใช้ IC เบอร์ NE555N เพราะสามารถหาซื้อได้ง่าย และมีคุณสมบัติตามที่เรากำลังใช้งาน โดยช่วงเวลาอนไทม์สามารถกำหนดได้จากค่าตัวต้านทานและค่าตัวเก็บประจุ ดังนี้

$$T = R \times C$$

เมื่อ

T คือคาบเวลา (s)

R คือค่าความต้านทาน (Ω)

C คือตัวเก็บประจุ (F)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น

$$T = (10 \times 10^6)(0.1 \times 10^6)$$

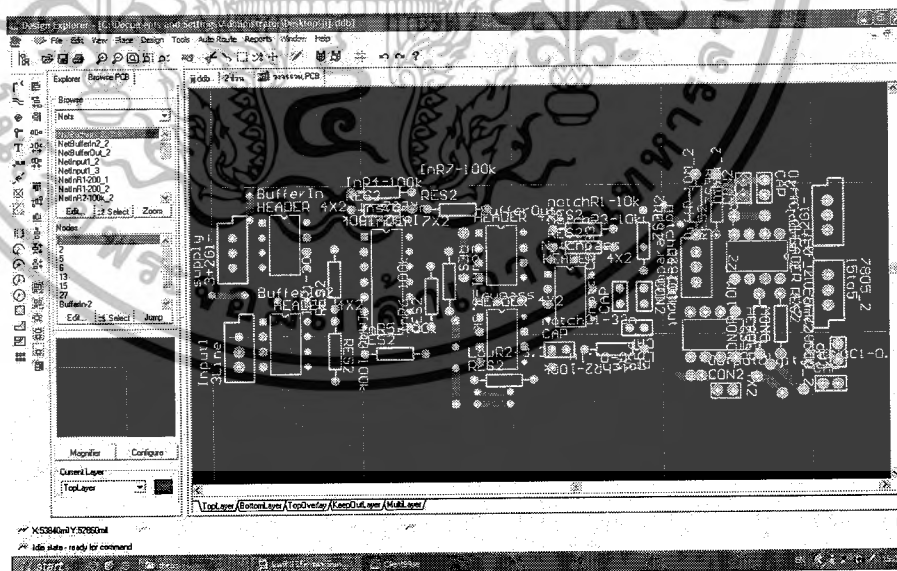
$$= 1 \text{ วินาที}$$

โดยในโครงการนี้เรากำหนดให้ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลา 1 วินาที (s) คือใช้ค่าความต้านทานเท่ากับ 10 เมกะ โอห์ม และค่าตัวเก็บประจุเป็น 0.1 ไมโครฟารัด เพื่อให้ตัวควบคุมสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณได้อย่างชัดเจน

3.2.3 การทำลายวงจรและออกแบบวงจร

หลังจากที่เราได้ทำการออกแบบวงจรตามหลักการ ที่ใช้ในการตรวจวัดสัญญาณกล้ามเนื้อ ขั้นตอนต่อไปเราจะทำการเขียนลายวงจรและออกแบบแผ่นวงจรโดยใช้โปรแกรม Protel 99 se ดังนี้

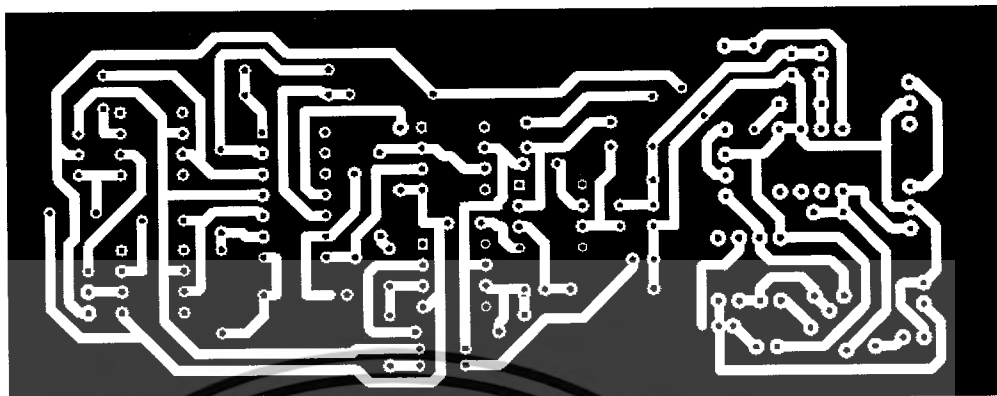
- วงจรการจัดการสัญญาณและวงจรการแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล
1. ออกแบบลายวงจรจะออกแบบ โดยรวมวงจรทั้ง 2 วงจรให้รวมอยู่บนบอร์ดเดียวกันดัง PCB ดังรูป

รูปที่ 3.11 ลายวงจร (PCB) ของวงจรรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จากนั้นทำให้วงจรกลายเป็นไฟล์แบบเนกาทีฟ

รูปที่ 3.12 เนกาทีฟของวงจรรวม

3 จากนั้นนำไปกัดแผ่นปรินท์จะได้วงจรของจริงดังรูป

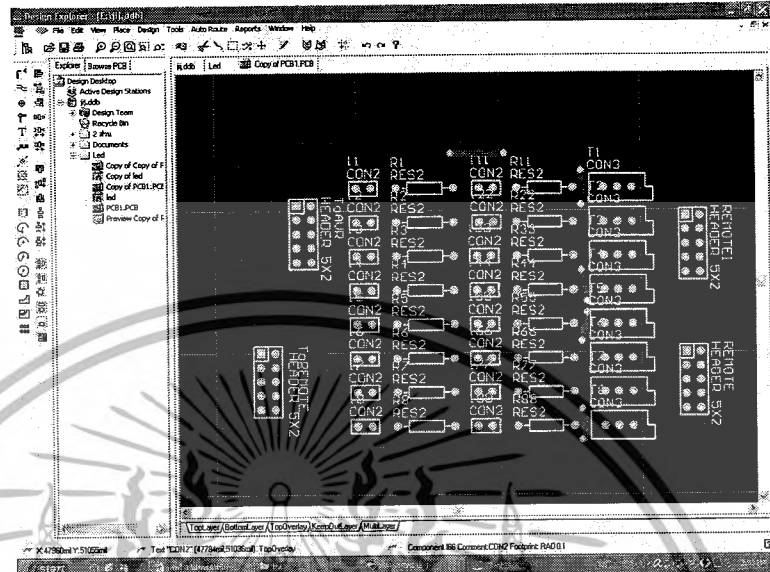

รูปที่ 3.13 วงจรรวมที่กัดแผ่นปรินท์เรียบร้อยแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

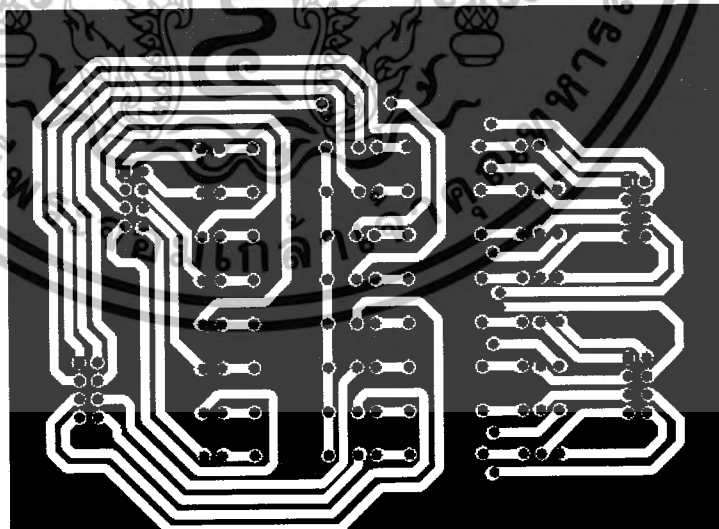
- วงจรแสดงผล (LED)

1 ออกแบบลายวงจรของวงจรแสดงผล (LED)

รูป 3.14 ลายวงจร (PCB) ของวงจรแสดงผล (LED)

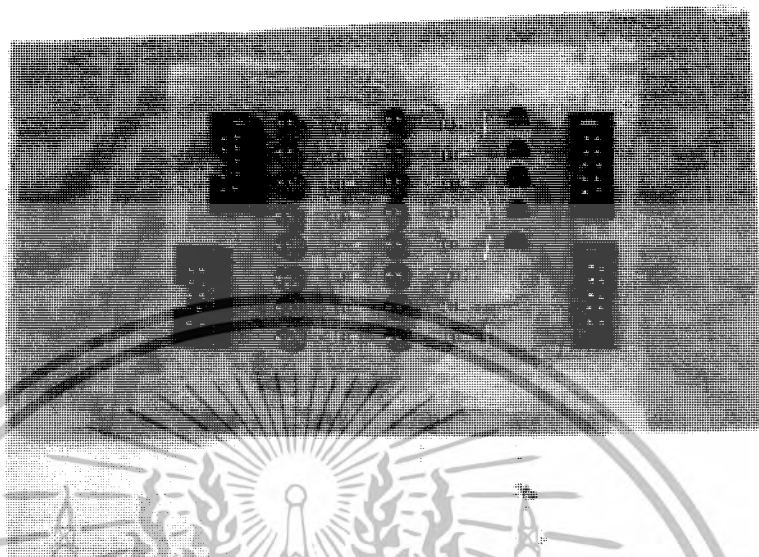
2 จากนั้นทำให้กลายเป็นแบบเนกาทีฟ

รูปที่ 3.15 เนกาทีฟของวงจรแสดงผล (LED)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จากนั้นนำไปกัดปรินท์ก็จะได้วงจรของจริงดังรูป

รูปที่ 3.16 วงจรแสดงผล (LED) ที่กัดปรินท์เรียบร้อยแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ตัวควบคุม (AVR)

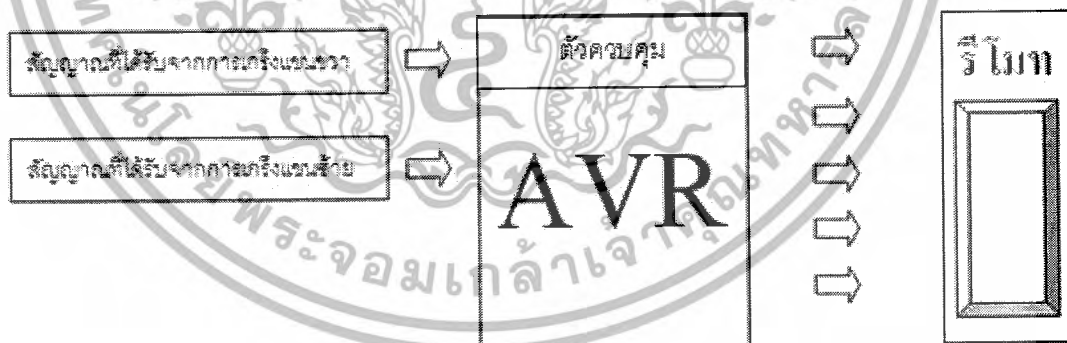
3.3.1 แนวคิดการออกแบบโปรแกรม

เมื่อเราได้สัญญาณที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลแล้ว เราจะนำสัญญาณดังกล่าวมาทำการป้อนให้กับตัวควบคุมเพื่อที่จะนำไปใช้งาน โดยเราสามารถมองเป็นภาพรวมของระบบทั้งหมดจากรูปที่ 3.17 ซึ่งมีรายละเอียดคือ สัญญาณกล่อมเนื้อจะได้อมาจากตัวมนุษย์ส่งต่อไปยังวงจรที่ทำหน้าที่ตรวจวัดและปรับปรุงสัญญาณกล่อมเนื้อที่เป็นสัญญาณแอนะล็อกให้เป็นสัญญาณดิจิทัลจากนั้นจะส่งต่อสัญญาณไปยังตัวควบคุม โดยสัญญาณกล่อมเนื้อที่เข้ามายังตัวควบคุมจะเป็นตัวสั่งการให้ตัวควบคุมทำงานตามที่เราร้องการ ซึ่งการทำงานของตัวควบคุมคือทำการส่งสัญญาณควบคุมให้กับตัวรีโมททีวีที่ทำหน้าที่ในการควบคุมทีวี

รูปที่ 3.17 ภาพรวมของระบบ

โดยเรามีหลักในการออกแบบโปรแกรมและสามารถอธิบายการทำงานได้ดังนี้

รูปที่ 3.18 รูปแสดงภาพการทำงานของโปรแกรม

สัญญาณอินพุตที่เราได้จากการกริ่งกล่อมเนื้อแวนทั้ง 2 ข้างในรูปที่ 3.18 จะเป็นสัญญาณที่ผ่านวงจรตรวจวัดและวงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัลเรียบร้อยแล้ว โดยจะเป็นสัญญาณแบบพัลส์ที่มีค่าแรงดันอยู่ 2 ระดับคือ 0 โวลต์ และ 5 โวลต์ โดยสัญญาณจะถูกส่งให้กับตัวควบคุมดังรูป เมื่อสัญญาณดังกล่าวถูกส่งเข้ามาที่ตัวควบคุมที่เราได้โปรแกรมให้สัญญาณที่ได้จากเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แขนซ้ายทำหน้าที่เป็นตัวเลือกคำสั่งและสัญญาณที่ได้จากแขนขวาทำหน้าที่เป็นตัวสั่งให้ตัวควบคุมทำการส่งคำสั่งให้กับรีโมททีวีเพื่อทำการควบคุมทีวีอีกทีหนึ่ง โดยมีคำสั่งต่าง ๆ มีดังนี้

คำสั่งที่ 1 ควบคุมการเปิด/ปิดทีวี

คำสั่งที่ 2 ควบคุมการเปลี่ยนช่องขึ้น

คำสั่งที่ 3 ควบคุมการเปลี่ยนช่องลง

คำสั่งที่ 4 ควบคุมการเพิ่มระดับเสียง

คำสั่งที่ 5 ควบคุมการลดระดับเสียง

และยังมีคำสั่งพิเศษอีก 3 คำสั่ง คือ คำสั่งช่อง 3 คำสั่งช่อง 7 คำสั่งช่อง 9

3.3.2 โปรแกรม (Code)

เมื่อเราได้หลักการทำงานจากการออกแบบข้างต้นแล้ว เราก็จะต้องทำการเขียนโปรแกรมให้กับตัวควบคุม โดยโปรแกรมดังกล่าวจะเขียนอ้างอิงกับหลักการทำงานของตัวควบคุมที่เราออกแบบไว้ในข้างต้นที่ได้ทำการออกแบบไว้ โดยมีรายละเอียดของโปรแกรมดังนี้

```
#include<avr/io.h>
#include<util/delay.h>
#include "lcd.h"
#define FCPU 16000000UL

#define sensor_dds DDRA
#define sensor PINA
#define s1 0x01
#define s2 0x02
#define led1_ddsDDRC
#define led1 PORTC
#define led2_ddsDDRB
#define led2 PORTB

int main() //ฟังก์ชัน main() ฟังก์ชันเริ่มต้นการทำงานของโปรแกรม
```

เป็นส่วนหัวของโปรแกรมเรียกใช้งานชุดคำสั่งต่างๆ รวมทั้งไลบรารีต่างๆ
ไลบรารีต่างๆ ถูกเรียกใช้งานเริ่มต้นในส่วนนี้

ส่วนนี้เป็นการประกาศว่า จะใช้หน่วยความจำที่ตำแหน่งไหน และประกาศพอร์ตที่เราจะใช้งานว่าเลือกพอร์ตอะไรและกำหนดชื่อของหน่วยความจำและพอร์ตนั้นๆว่าชื่ออะไร เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

{
  InitLCD();
  unsigned char step_led1 =0x01;
  unsigned char step_led2=0x00;
  int toggle = 0;

  led1_dds = 0xff;
  led1      = 0x00;
  led2_dds = 0xff;
  led2      = 0x00;
  sensor_dds = 0x00;

  while(1)
  {
    if((sensor&s1)==0x01)
    {
      while((sensor&s1)==0x01);
      if(step_led1==0x00)
      {
        step_led1=0x01;
      }
      led1=step_led1;
      step_led2=step_led1;
      step_led1switch(step_led1)
      {

```

ส่วนของการประกาศตัวแปรชนิดต่าง ๆ การเรียกใช้งาน และการ กำหนดค่าเริ่มต้น

เป็นการกำหนดว่า จะให้พอร์ตใดเป็นอินพุตและพอร์ตใดเป็นเอาต์พุต โดยกำหนดให้พอร์ตที่เป็น 1 เป็นเอาต์พุตทั้งหมดและพอร์ตที่เป็น 0 เป็นอินพุตทั้งหมด ส่วนที่ไม่มีคำว่า ddr หมายถึง การเคลียร์ค่า โดยให้ค่าเริ่มต้น เป็น 0 ทั้งหมด

ถ้าหากมีอินพุตเข้ามาที่ขา 0 ของพอร์ต แล้วเป็นสัญญาณขอขาขึ้น โปรแกรม จะทำ

การวนลูปจนกว่า จะมีสัญญาณขอขา ลงเข้ามาที่ขา 0 ของพอร์ต A

ถ้า step_led1 มีค่าเท่ากับ 0 กำหนดให้ step_led1 มีค่าเท่ากับ 1

กำหนดให้พอร์ต C ที่ชื่อ led1 เท่ากับ step_led1 และให้ step_led2 เท่ากับ //เริ่มเงื่อนไขของการทำงาน led1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

case 0x01:
{
GotoLCD(0x80);
LCDString("Power On/Off");
}

```

กรณีที่ step_led1 เท่ากับ 1 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดที่ 1 ที่อยู่ให้ด้านบนว่า Power On/Off จากนั้นให้ break; ออกจากลูป

```

case 0x02:
{
GotoLCD(0x80);
LCDString("Channel + ");
break;
}

```

กรณีที่ step_led1 เท่ากับ 2 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบนแสดงคำว่า Channel + จากนั้นให้ออกจากลูป

```

case 0x04:
{
GotoLCD(0x80);
LCDString("Channel - ");
break;
}

```

กรณีที่ step_led1 เท่ากับ 4 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบนแสดงคำว่า Channel - จากนั้นให้ออกจากลูป

```

case 0x08:
{
GotoLCD(0x80);
LCDString("Volume + ");
break;
}

```

กรณีที่ step_led1 เท่ากับ 8 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบนแสดงคำว่า Volume + จากนั้นให้ออกจากลูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

    }
case 0x10:
    {
        GotoLCD(0x80);
        LCDString("Volume - ");
        break;
    }

```

กรณีที step_led1 เท่ากับ 10 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบนแสดงคำว่า Volume - จากนั้นให้ออกจากลูป

```

case 0x20:
    {
        GotoLCD(0x80);
        LCDString("Channel 3 ");
        break;
    }
case 0x40:
    {
        GotoLCD(0x80);
        LCDString("Channel 7 ");
        break;
    }

```

กรณีที step_led1 เท่ากับ 20 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบนแสดงแสดงคำว่า Channel 3 จากนั้นให้ออกจากลูป

กรณีที step_led1 เท่ากับ 40 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบนแสดงคำว่า Channel 7 จากนั้นให้ออกจากลูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

case 0x80:
{
GotoLCD(0x80);
LCDString("Channel 9 ");
break;
}

default: ; //กรณีที่ step_led1 ไม่เท่ากับกรณีใดเลย
}
step_led1=step_led1<<1;
}
if((sensor&s2)==0x02)
{
while((sensor&s2)==0x02);
}
led2=step_led2; //กำหนดให้พอร์ต B ที่เป็น led2 เท่ากับ step_led2
switch(step_led2) //เริ่มเงื่อนไขของการทำงาน led1
{
case 0x01:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 1");
break;
}
}

```

กรณีที่ step_led1 เท่ากับ 40 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดบน แสดงคำว่า Channel 9 จากนั้นให้ออกจากรูป

เลื่อนค่า step_led1 ไปทางซ้าย 1 ตำแหน่ง จะมีค่าเท่ากับ $step\_led1 = step\_led1 * 2$

ถ้าหากมีอินพุตเข้ามาที่ขา 1 ของ พอร์ต A เป็นสัญญาณขอบขาขึ้น ตั้งให้วนลูปจนกว่าจะมีสัญญาณขอบขาลงที่ขา 1

กรณีที่ step_led2 เท่ากับ 1 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดล่าง แสดงคำว่า Sending Signal1 จากนั้นให้ออกจากกรุป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

case 0x02:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 2 ");
break;
}
case 0x04:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 3");
break;
}
case 0x08:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 4");
break;
}

```

กรณีที step_led2 เท่ากับ 2
กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD
ในบรรทัดล่าง แสดงคำว่า
Sending Signal2 จากนั้นให้
ออกจากลูป

กรณีที step_led2 เท่ากับ 4
กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD
ในบรรทัดล่าง แสดงคำว่า
Sending Signal3 จากนั้นให้
ออกจากลูป

กรณีที step_led2 เท่ากับ 8
กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD
ในบรรทัดล่าง แสดงคำว่า
Sending Signal4 จากนั้นให้
ออกจากลูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

case 0x10:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 5");
break;
}

```

กรณีที step_led2 เท่ากับ 10
กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD
ในบรรทัดล่าง แสดงคำว่า
Sending Signal5 จากนั้นให้
ออกจากลูป

```

case 0x20:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 6");
break;
}

```

กรณีที step_led2 เท่ากับ 20
กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD
ในบรรทัด ล่างแสดงคำว่า
Sending Signal6 จากนั้นให้
ออกจากลูป

```

case 0x40:
{
GotoLCD(0xc0);
LCDString("Sending Signal 7");
break;
}

```

กรณีที step_led2 เท่ากับ 40
กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD
ในบรรทัดล่าง แสดงคำว่า
Sending Signal7 จากนั้นให้
ออกจากลูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

case 0x80:
    {
        GotoLCD(0xc0);
        LCDString("Sending Signal 8");
        break;
    }

default: ;
    }
    _delay_ms(500);
    led2=0x00;
    GotoLCD(0xc0);
    LCDString(" ");
}
return 0;
}

```

กรณีที่ step_led2 เท่ากับ 80 กำหนดให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดต่าง แสดงคำว่า Sending Signal8 จากนั้นให้ออกจากกลุ่ม

กรณีที่ step_led2 ไม่เท่ากับ กรณีใดเลยให้รอเป็นเวลา 500 มิลลิวินาทีเสร็จแล้ว กำหนดให้พอร์ตที่เป็น led2 เท่ากับ 0 จากนั้นให้แสดงค่าที่จอ LCD ในบรรทัดต่างแสดงผลเป็นจว่าง

//ไม่ส่งค่าใด ๆ กลับ ใช้เมื่อจบโปรแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การทดลองและสรุปผลการทดลอง

ในบทนี้จะกล่าวถึงการทำการทดลองต่าง ๆ ที่อยู่ในโครงการนี้ ซึ่งประกอบด้วย การทดลองที่ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาการทำงานของวงจรต่าง ๆ และศึกษาการนำวงจรดังกล่าวไปใช้งาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การทดลองคุณสมบัติของวงจรที่นำมาใช้งานว่า มีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ทำการศึกษาหรือไม่
- การทดลองใช้เอาวงจรที่ออกแบบไว้ด้วยโปรแกรมแล้วนำมาใช้งานจริง
- การทดลองใช้งานวงจรกับคนหลาย ๆ คน เพื่อดูว่าวงจรที่ออกแบบสามารถใช้กับบุคคลอื่นได้หรือไม่
- การทดลองโปรแกรมที่เขียนให้กับตัวควบคุมและทดลองใช้งานเครื่อง EMG ว่าสามารถใช้งานได้จริง

4.1 การทดลองการทำงานวงจร

เป็นการทดลองเพื่อทดสอบว่าวงจรที่เรานำมาใช้งานเป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่ โดยจะสามารถแสดงอยู่ในรูปของตารางและกราฟที่วัดผ่านเครื่องออสซิลโลสโคปได้ดังนี้ดังนี้

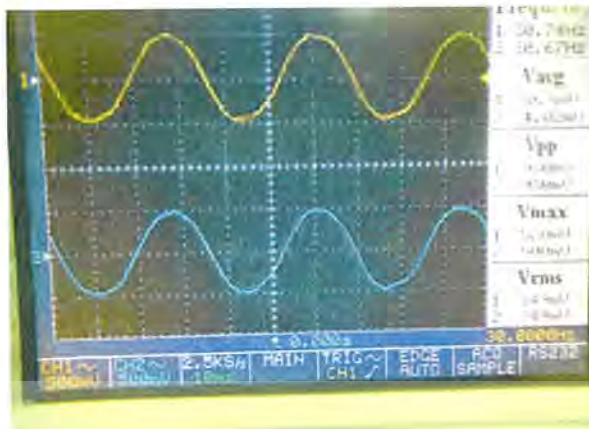
4.1.1 การทดลองวงจรบัฟเฟอร์ (Buffer)

เป็นการทดลองวงจรในรูปที่ 3.3 โดยในการทดลองจะป้อนสัญญาณอินพุต (Input) ที่มีแรงดันต่าง ๆ แต่จะให้ค่าความถี่คงที่ โดยจะใช้เครื่องกำเนิดสัญญาณเป็นอุปกรณ์สร้างสัญญาณดังกล่าวแล้วทำการวัดสัญญาณเอาต์พุตว่าเป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่ โดยจะแสดงผลการทดลองเป็นตารางและตัวอย่างของสัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรบัฟเฟอร์ตามลำดับได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรบัฟเฟอร์

สัญญาณอินพุต (โวลต์)	สัญญาณเอาต์พุต (โวลต์)
0.5	0.52
1	1.01
1.5	1.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.1 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรบัพเฟอร์

สรุปผลการทดลอง

จากผลการทดลองในตาราง จะเห็นว่าค่าแรงดันของสัญญาณที่ผ่านวงจรบัพเฟอร์แล้วจะมีค่าใกล้เคียงกับสัญญาณอินพุตก่อนที่จะผ่านวงจรบัพเฟอร์ โดยรูปที่ 4.1 คือตัวอย่างของสัญญาณทางด้านอินพุตและสัญญาณทางด้านเอาต์พุตของวงจรบัพเฟอร์ ที่เราทำการป้อนสัญญาณอินพุตที่มีค่าแรงดัน 0.5 โวลต์ และมีความถี่ 30 เฮิรตซ์ จากนั้นทำการวัดสัญญาณทางด้านอินพุตได้ผลการทดลองออกมาคือสัญญาณทางด้านเอาต์พุตมีค่าแรงดัน 0.52 โวลต์ จึงสรุปได้ว่าวงจรมีคุณสมบัติในการทวนสัญญาณตามที่เรารู้จักกันไว้ในเรื่องที่ 3.2.1.1

หมายเหตุ : สัญญาณด้านส่งคือสัญญาณอินพุต

สัญญาณด้านรับคือสัญญาณเอาต์พุต

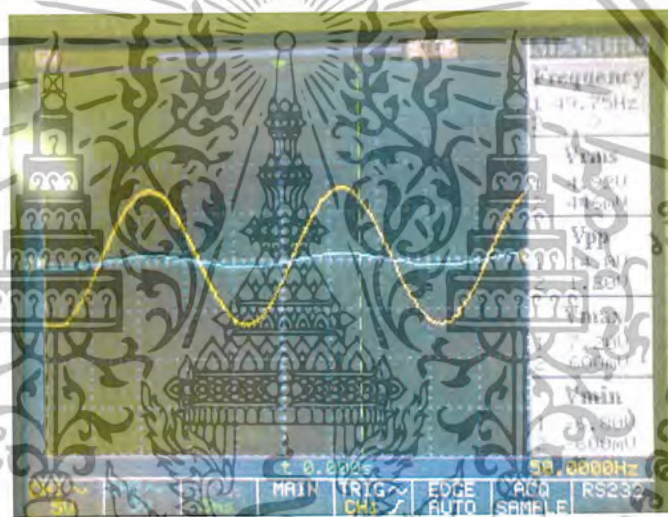
4.1.2 การทดลองวงจรขยายแบบอินสตรูเมน (Instrument Amplifier)

เป็นการทดลองวงจรในรูปที่ 3.4 โดยในการทดลองจะป้อนสัญญาณอินพุตที่มีแรงดันต่าง ๆ แต่จะให้ค่าความถี่คงที่ โดยจะใช้เครื่องกำเนิดสัญญาณเป็นอุปกรณ์สร้างสัญญาณดังกล่าวแล้วทำการวัดสัญญาณเอาต์พุตว่าเป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่ โดยในการทดลองจะใช้อัตราขยายเป็น 11 เท่า เนื่องจากเครื่องกำเนิดสัญญาณไม่สามารถให้กำเนิดสัญญาณที่มีขนาดใกล้เคียงกับสัญญาณกล้ำมเนื้อที่เราจะทำการวัดจริงได้กล่าวคือค่าต่ำสุดที่ที่คือ 0.6 โวลต์ หากยังใช้อัตราขยาย 1001 เท่า ในการทดลองจะได้สัญญาณที่มีขนาดแรงดันคือ 600.6 โวลต์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นกรณีที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เนื่องจากไปเลี้ยงที่เราป้อนให้กับตัววงจรมีค่าแรงดันแค่ 18 โวลต์ โดยจะแสดงผลการทดลองเป็นตารางและตัวอย่างของ สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรขยายแบบอินสตรูเมน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรขยายแบบอินสตรูเมน

สัญญาณอินพุต (โวลต์)	สัญญาณเอาต์พุต (โวลต์)
0.6	7.2
0.8	9.0
1.0	11.8
1.2	14.2
1.4	15.6

รูปที่ 4.2 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรขยายแบบอินสตรูเมน

สรุปผลการทดลอง

จากผลการทดลองในตารางจะเห็นได้ว่าค่าแรงดันของสัญญาณเอาต์พุตมีค่ามากขึ้น 11 เท่า จากค่าแรงดันของสัญญาณอินพุตที่เราป้อนให้กับวงจรในตอนแรก โดยรูปที่ 4.2 คือตัวอย่างของสัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรขยายแบบอินสตรูเมนที่เราทำการป้อนสัญญาณอินพุต ที่มีค่าแรงดัน 0.6 โวลต์ และมีความถี่ 50 เฮิรตซ์ จากนั้นทำการวัดสัญญาณทางด้านเอาต์พุตได้ผลการทดลองออกมาคือ สัญญาณทางด้านเอาต์พุตมีค่าแรงดัน 7.2 โวลต์ และจากรูปจะเห็นได้ว่าชาแนล (Channel) ที่ 2 ไม่สามารถแสดงค่าความถี่ได้ เนื่องจากเราปรับค่าการแสดงผล โวลต์ต่อช่องของตัวเครื่องเมื่อวัดสูงเกินไป โดยจากรูปจะเห็นว่าค่าการแสดงผล โวลต์ต่อช่องมีค่าเท่ากันที่ 5 โวลต์ต่อช่อง และที่ต้องปรับให้เท่ากัน ก็เพื่อให้เห็นภาพของสัญญาณว่าเมื่อผ่านวงจรขยายแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อินสตรูเมนต์แล้วมีผลอย่างไร ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าสัญญาณถูกขยายในอัตราที่ใกล้เคียงกับ 11 เท่า คือขยายแรงดันของสัญญาณจาก 0.6 โวลต์ ไปเป็น 7.2 โวลต์ จึงสรุปได้ว่าวงจรมีคุณสมบัติในการขยายสัญญาณตามที่เราได้ออกแบบไว้ในหัวข้อที่ 3.2.1.2

หมายเหตุ : สัญญาณขนาดเล็กคือสัญญาณอินพุต
สัญญาณขนาดใหญ่คือสัญญาณเอาต์พุต

4.1.3 การทดลองวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน (Low Pass Filter) 500 Hz

เป็นการทดลองวงจรในรูปที่ 3.5 ซึ่งในการทดลองนี้เราจะป้อนสัญญาณอินพุตที่มีความถี่ค่าต่าง ๆ และเป็นสัญญาณที่มีระดับแรงดันคงที่คือ 5 โวลต์ โดยจะใช้เครื่องกำเนิดสัญญาณในการสร้างสัญญาณดังกล่าว จากนั้นทำการวัดสัญญาณเอาต์พุตว่าเป็นไปตามที่เราทำการออกแบบให้วงจรมีความถี่คัตออฟที่ 500 เฮิรตซ์ หรือไม่โดยแสดงเป็นตารางและตัวอย่างสัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน 500 เฮิรตซ์ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 4.3 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน

สัญญาณอินพุต (เฮิรตซ์)	สัญญาณอินพุต (โวลต์)
100	5.06
300	4.80
500	3.60
700	2.88
1000	2.24
10000	0.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.3 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน 500 เฮิรตซ์

สรุปผลการทดลอง

จากตารางบันทึกผลการทดลองจะเห็นได้ว่า เมื่อเราเริ่มให้สัญญาณอินพุตที่มีความถี่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ค่าแรงดันของสัญญาณเอาต์พุตก็จะมีค่าน้อยลง โดยจะเห็นได้จากตารางเมื่อสัญญาณอินพุตที่ป้อนเข้ามามีความถี่ 500 เฮิรตซ์ จะมีผลทำให้ค่าแรงดันของสัญญาณเอาต์พุตลดลงอย่างเห็นได้ชัดและเมื่อผ่านสัญญาณอินพุตจุดนี้ไปค่าของสัญญาณเอาต์พุตจะมีค่าลดลง โดยสามารถแสดงตัวอย่างของสัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน 500 เฮิรตซ์ ได้จากรูปที่ 4.3 เมื่อเราป้อนสัญญาณอินพุตที่มีความถี่ 10 กิโลเฮิรตซ์ เข้าไป โดยจะเห็นได้ว่าสัญญาณเอาต์พุตที่ออกมาหลังจากผ่านวงจรแล้วมีค่าแรงดันอยู่ที่ 0.48 โวลต์ ซึ่งจริง ๆ แล้วจากคุณสมบัติของวงจรที่ได้ออกแบบไว้ค่าแรงดันควรจะมีค่าน้อยในระดับนี้ ตั้งแต่ได้รับสัญญาณอินพุตที่มีความถี่ 500 เฮิรตซ์ โดยที่ไม่เป็นตามนั้นน่าจะเกิดมาจากค่าความผิดพลาดของตัวต้านทานแต่เมื่อนำวงจรไปใช้งานจริงพบว่าวงจรสามารถทำงานได้ตามที่ต้องการในระดับที่น่าพอใจ จึงสรุปได้ว่าวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน 500 เฮิรตซ์ มีคุณสมบัติตามที่ได้ออกแบบไว้ในหัวข้อที่ 3.2.1.3 โดยในรูปแบบไม่สามารถที่จะแสดงผลความถี่ของสัญญาณเอาต์พุตได้มีสาเหตุมาจากการตั้งค่าการแสดงผลคือ การปรับค่าโวลต์ต่อช่องของฟังก์ชันการแสดงผลเหมือนในหัวข้อที่ 4.1.2

หมายเหตุ : สัญญาณด้านบนคือสัญญาณอินพุต

สัญญาณด้านล่างคือสัญญาณเอาต์พุต

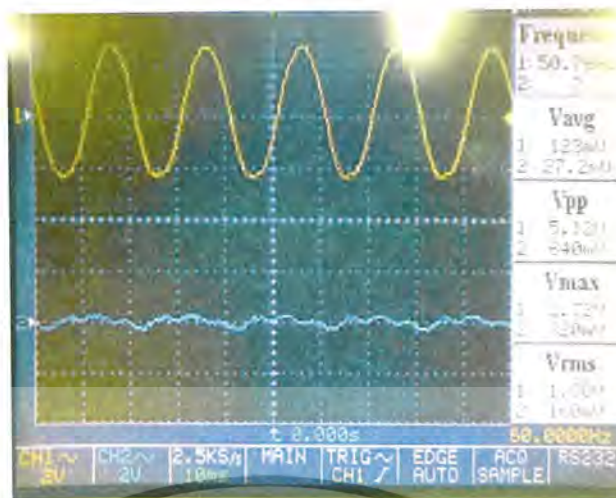
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4 การทดลองวงจรกรองความถี่แบบนอตช์ (Notch Pass Filter) 50 Hz

เป็นการทดลองวงจรในรูปที่ 3.6 ซึ่งในการทดลองนี้เราจะป้อนสัญญาณอินพุตที่มีความถี่ค่าต่าง ๆ และเป็นสัญญาณที่มีระดับแรงดันคงที่คือ 5 โวลต์ โดยจะใช้เครื่องกำเนิดสัญญาณในการสร้างสัญญาณดังกล่าว จากนั้นทำการวัดสัญญาณเอาต์พุต ว่าเป็นไปตามที่เราทำการออกแบบให้วงจรมีความถี่คัตออฟที่ 50 เฮิร์ตซ์ หรือไม่ โดยแสดงเป็นตารางและตัวอย่างสัญญาณอินพุตและสัญญาณเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่แบบนอตช์ 50 เฮิร์ตซ์ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 4.4 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรกรองความถี่แบบนอตช์

สัญญาณอินพุต (เฮิร์ตซ์)	สัญญาณอินพุต (โวลต์)
20	3.5
30	2.48
40	1.12
50	1.56
60	2.28
70	3.08
80	3.32
90	3.76

รูปที่ 4.4 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรกรองความถี่แบบนอตช์ 50 เฮิร์ตซ์

สรุปผลการทดลอง

จากตารางบันทึกผลการทดลองจะเห็นได้ว่า เมื่อเราทำการป้อนสัญญาณอินพุตที่มีความถี่ใกล้เคียงกับความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ ที่เป็นความถี่คัตออฟที่เราได้ทำการออกแบบไว้ จะเห็นได้ว่าสัญญาณเอาต์พุตจะมีค่าแรงดันน้อยมากเนื่องจากสัญญาณดังกล่าวถูกบล็อกไว้จะไม่สามารถที่จะผ่านออกมาทางด้านเอาต์พุตได้อย่างเต็มที่ โดยในตารางค่าแรงดันต่ำสุดจะอยู่ที่สัญญาณอินพุตที่มีความถี่ 40 เฮิร์ตซ์ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าค่าความถี่คัตออฟของวงจรที่เราออกแบบมีค่าเท่ากับ 48.228 เฮิร์ตซ์ และอีกสาเหตุที่น่าจะมาจากค่าความผิดพลาดของตัวต้านทานที่มีค่าเท่ากับ ± 5 เปอร์เซ็นต์ โดยในรูปที่ 4.4 สามารถแสดงตัวอย่างของสัญญาณอินพุตและเอาต์พุตที่ผ่านวงจรกรองความถี่แบบนอตช์ 50 เฮิร์ตซ์ โดยในรูปจะเห็นได้ว่าเราป้อนสัญญาณอินพุตที่มีความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ ให้กับวงจรเราทำการวัดสัญญาณเอาต์พุต ซึ่งจะเห็นจากรูปได้ว่าสัญญาณที่ผ่านออกมามีขนาดเด็กลงมากเมื่อเทียบกับสัญญาณอินพุตที่ป้อนให้ จึงสรุปได้ว่าวงจรมีคุณสมบัติในการกำจัดสัญญาณที่มีความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ ตามที่เราได้ออกแบบไว้ในหัวข้อที่ 3.2.1.4 โดยในรูปไม่สามารถที่จะแสดงผลความถี่ของสัญญาณเอาต์พุตได้มีสาเหตุมาจากการตั้งค่าการแสดงผลคือ การปรับค่าโวลต์ต่อช่องของฟังก์ชันการแสดงผลเหมือนในหัวข้อที่ 4.1.2

หมายเหตุ : สัญญาณด้านบนคือสัญญาณอินพุต

สัญญาณด้านล่างคือสัญญาณเอาต์พุต

4.1.5 การทดลองวงจรดิฟเฟอเรนเชียลเฟอเรนชิเอเตอร์ (Differentiator)

เป็นการทดลองวงจรในรูปที่ 3.7 โดยให้สัญญาณอินพุต เป็นแรงดันค่าต่าง ๆ แล้วทำการวัดสัญญาณเอาต์พุตว่าเป็นไปตามการออกแบบของเราหรือไม่ โดยแสดงผลเป็นตารางและตัวอย่างรูปสัญญาณอินพุตและสัญญาณเอาต์พุตของวงจรดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์ตามลำดับ ได้ดังนี้ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์

อินพุต (โวลต์)	เอาต์พุต (โวลต์)
5 (5.2)	3.76
4 (4.16)	3.76
3 (3.2)	3.76
2 (2.16)	3.76
1 (1.12)	3.76

รูปที่ 4.5 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรดิฟเฟอเรนชิเอเตอร์

หมายเหตุ : เลขที่อยู่ในวงเล็บคือเลขที่อ่านได้จากออสซิลโลสโคป
เลขที่อยู่นอกวงเล็บคือเลขที่เราตั้งให้เครื่องกำเนิดสัญญาณสร้างขึ้นมา
กราฟเส้นสีเหลืองที่มีลักษณะเป็นพัลส์สี่เหลี่ยมคือ เอาต์พุต
กราฟเส้นสีฟ้าที่มีลักษณะเป็น สัญญาณไซน์เวฟ คือ อินพุต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลอง

จากตารางที่ 4.5 เมื่อป้อนอินพุตเข้าสู่วงจรมหาอนุพันธ์ (Differentiator) ที่ได้ทำการออกแบบไว้แล้ว โดยป้อนอินพุตที่ 5 โวลต์ และลดลงทีละ 1 โวลต์ ไปจนถึง 1 โวลต์ จะเห็นว่าเอาต์พุตที่ได้ก็จะมีค่า 3.76 โวลต์ คงที่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ แต่จะได้สัญญาณเอาต์พุตที่มี 2 ระดับตามที่ได้ทำการออกแบบคือ 0 โวลต์ และ 3.76 โวลต์ โดยวงจรนี้เป็นการเริ่มต้นการแปลงสัญญาณกล้ำมเนื้อที่เป็นสัญญาณแอนาลอกเป็น สัญญาณดิจิทัลโดยดูได้จากสัญญาณเอาต์พุตในรูปที่ 4.5 ที่มีลักษณะเป็นพัลส์สี่เหลี่ยมจึงสรุปได้ว่าวงจรที่ได้ออกแบบไว้มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ

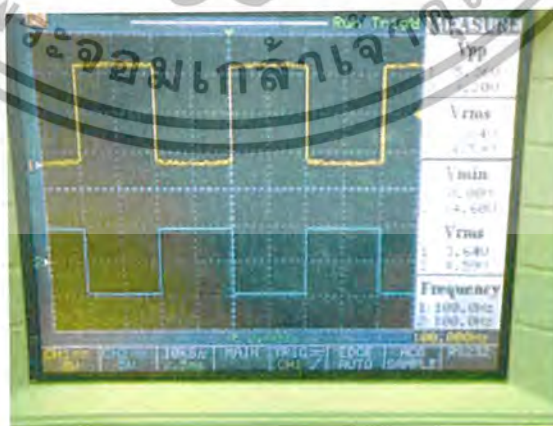

4.1.6 การทดลองวงจรเปรียบเทียบ (Comparator)

เป็นการทดลองวงจรในรูปที่ 3.8 โดยให้สัญญาณอินพุตที่มีค่าแรงต่าง ๆ แล้วจึงทำการวัดสัญญาณเอาต์พุตว่าเป็นไปตามที่เราออกแบบหรือไม่ โดยจะแสดงเป็นตารางและตัวอย่างรูปสัญญาณอินพุตและสัญญาณเอาต์พุตของวงจรเปรียบเทียบตามลำดับ ได้ดังนี้ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจรเปรียบเทียบ

อินพุต (โวลต์)	เอาต์พุต (โวลต์)
 ขอบขาขึ้น	 ขอบขาขึ้น
0	4.8
0.2	4.9
0.4	4.9
0.6	4.8
0.8	0
1	0

รูปที่ 4.6 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรเปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ : รูปสัญญาณด้านบนคือ สัญญาณอินพุต

รูปสัญญาณด้านล่างที่เป็นสี่เหลี่ยมคือ สัญญาณเอาต์พุต

สรุปผลการทดลอง

จากตารางที่ 4.6 เป็นผลการทดลองวงจรเปรียบเทียบ (Comparator) ที่เราออกแบบให้มีจุดเริ่มต้นการทำงานอยู่ที่ 0.707 โวลต์ โดยดูจากตารางบันทึกผลการทดลองแล้ว จะเห็นได้ว่าเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตที่มีค่าแรงดันตั้งแต่ 0.1 โวลต์ ถึง 0.7 โวลต์ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของสัญญาณเอาต์พุตเกิดขึ้นเลยก็มีค่าแรงดันประมาณ 5 โวลต์ แต่เมื่อเราป้อนสัญญาณอินพุตที่มีค่าแรงดันเท่ากับ 0.8 โวลต์ ซึ่งเลยจุดเริ่มต้นทำงานของทรานซิสเตอร์ไปแล้วนั้น สัญญาณเอาต์พุตจะเกิดการเปลี่ยนแปลงคือเปลี่ยนจากแรงดัน 5 โวลต์ ไปเป็น 0 โวลต์ ซึ่งทำให้สามารถสรุปได้ว่าวงจรมีคุณสมบัติตามที่ได้ออกแบบไว้ในหัวข้อที่ 3.2.1.6

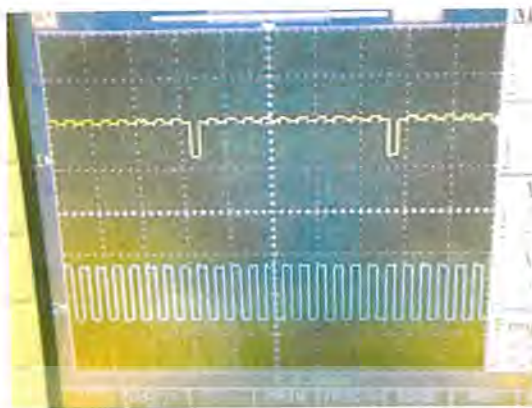
4.1.7 การทดลองวงจรโมนอสเตเบิล (Monostable)

เป็นวงจรในรูปที่ 3.8 โดยทำการป้อนสัญญาณอินพุตที่แรงดันค่าเท่ากับ 0 โวลต์ และ 5 โวลต์ แล้วทำการวัดสัญญาณเอาต์พุตว่าเป็นไปตามที่เราออกแบบไว้หรือไม่ โดยแสดงเป็นตารางและตัวอย่างรูปสัญญาณอินพุตและสัญญาณเอาต์พุตของวงจร โมนอสเตเบิลตามลำดับได้ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ตารางบันทึกผลการทดลองวงจร โมนอสเตเบิล (Monostable)

อินพุต (โวลต์)	เอาต์พุต (โวลต์)
0	4.8
5	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.7 สัญญาณอินพุตและเอาต์พุตของวงจรมอนอสเตเบิล

หมายเหตุ : รูปสัญญาณด้านบนคือ สัญญาณเอาต์พุต

รูปสัญญาณด้านล่างที่เป็นสีฟ้าคือ สัญญาณอินพุต

สรุปผลการทดลอง

จากตารางที่ 4.7 เมื่อทำการทดลองโดยป้อนสัญญาณอินพุตให้แก่วงจรมอนอสเตเบิล โดยป้อนเป็นสัญญาณพัลส์ที่มีค่าแรงดันขอบขาขึ้น 5 โวลต์ และขอบขาลง 0 โวลต์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าวงจรมอนอสเตเบิลจะตอบสนองต่อสัญญาณอินพุตในช่วงขอบขาลงเท่านั้น ถ้าหากสัญญาณอินพุตเป็นสัญญาณขอบขาขึ้นวงจรจะไม่ทำงานหรือ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของเอาต์พุต แต่ในขณะที่ทำการทดลองบางครั้งก็เห็นเห็นว่าที่อินพุตขอบขาขึ้นแล้วเอาต์พุตมีการเปลี่ยนแปลง ก็เพราะว่าหมดช่วงเวลาอนไทม์ (On Time) ที่ได้กำหนดไว้ ในขั้นตอนการออกแบบและจากรูปที่ 4.7 สัญญาณด้านล่างคือสัญญาณอินพุตที่จ่ายเข้ากับวงจรมอนอสเตเบิล โดยสัญญาณด้านบนคือสัญญาณเอาต์พุต ซึ่งจะเห็นว่ารูปสัญญาณของเอาต์พุตมีสถานะเป็น 5 โวลต์ เมื่อมีสัญญาณอินพุตเป็นขอบขาลงเท่านั้น โดยหลังจากนั้นจะมีสัญญาณอินพุตใดๆ เข้ามา ก็จะไม่ผลกับเอาต์พุตจนกว่าจะหมดเวลาอนไทม์ของสัญญาณเอาต์พุตและเมื่อหมดเวลาอนไทม์แล้ว วงจรจึงจะมีการตอบสนองอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่าวงจรมีคุณสมบัติตามที่ได้ออกแบบไว้ในหัวข้อที่ 3.2.1.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การทดสอบนำวงจรมาใช้วัดสัญญาณกล้ำมเนื้อจริง

หลังจากที่เราทำการทดลองในหัวข้อที่ 4.1 เพื่อทดลองว่าวงจรที่เราออกแบบขึ้นมา นั้นมีคุณสมบัติตามที่เรากำลังต้องการใช้งานหรือไม่ ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าวงจรทั้งหมดที่ออกแบบมีคุณสมบัติตามที่เรากำลังต้องการอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยในหัวข้อนี้เราจะนำวงจรทั้งหมดมาใช้ในการวัดสัญญาณกล้ำมเนื้อจริงซึ่งจะแตกต่างกับหัวข้อที่ 4.1 ที่เราทำการวัดสัญญาณที่เกิดจากเครื่องกำเนิดสัญญาณ โดยเครื่องมือวัดที่เราใช้คือ เครื่องออสซิลโลสโคป ยี่ห้อ Instek รุ่น GDS – 820C สามารถวัดค่าต่าง ๆ ทัวไปของสัญญาณ เช่น ค่าแรงดัน ค่าความถี่ เป็นต้น โดยรายละเอียดของสเปกเครื่องจะอยู่ในภาคผนวก

4.2.1 สัญญาณกล้ำมเนื้อที่ผ่านวงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector)

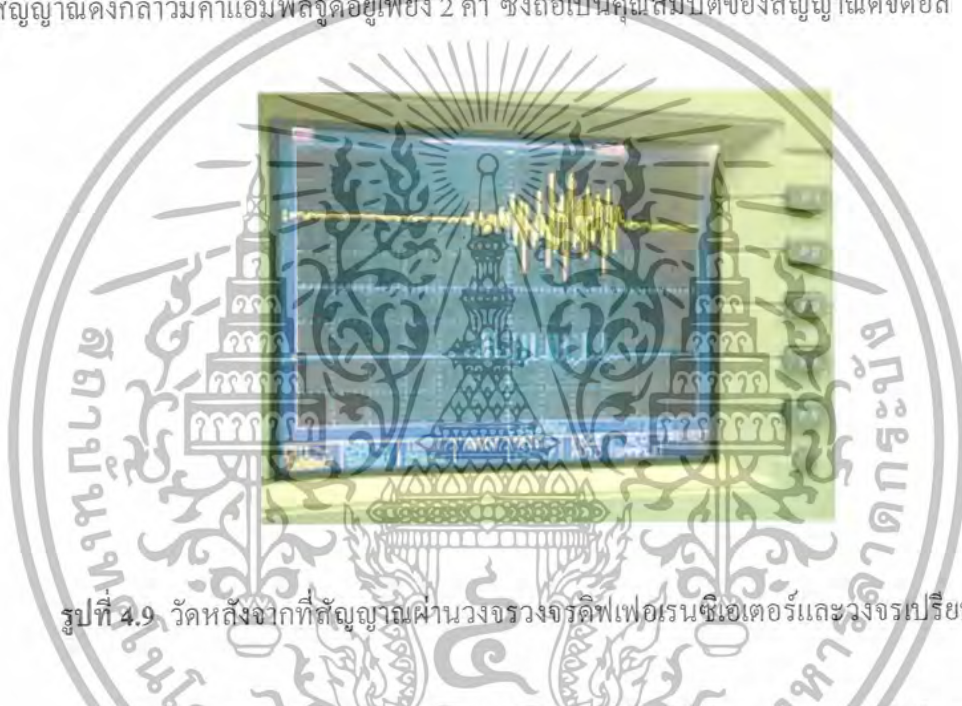
รูป 4.8 สัญญาณกล้ำมเนื้อที่ผ่านวงจรตรวจวัดสัญญาณ (Detector)

โดยสัญญาณค่านบนเป็นสัญญาณกล้ำมเนื้อที่ทำการวัด หลังจากที่ได้สัญญาณผ่านวงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน 500 เฮิร์ตซ์ ส่วนสัญญาณค่านล่างเป็นสัญญาณกล้ำมเนื้อที่ทำการวัดหลังจากสัญญาณผ่านวงจรกรองความถี่แบบนอตที่ 50 เฮิร์ตซ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าก่อนที่สัญญาณกล้ำมเนื้อจะผ่านวงจรกรองความถี่แบบนอตที่ 50 เฮิร์ตซ์ จะมีสัญญาณรบกวนที่เกิดจากความถี่ของไฟฟ้าในบ้านที่มีค่า 50 เฮิร์ตซ์ แต่เมื่อนำสัญญาณดังกล่าวมาผ่านวงจรกรองความถี่แบบนอตที่ 50 เฮิร์ตซ์จะเห็นได้ว่าสัญญาณรบกวนที่เกิดจากความถี่ของไฟฟ้าในบ้านถูกกำจัดออกไป จึงกล่าวได้ว่าวงจรตรวจวัดสัญญาณที่ได้ออกแบบสามารถใช้งานได้จริง

4.2.2 สัญญาณกล้ำเนื้อที่ผ่านวงจรแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล

(Analog signal To Digital signal)

เมื่อเราได้สัญญาณกล้ำเนื้อที่เหมาะสมกับการใช้งานแล้ว เราจะนำสัญญาณดังกล่าวที่เป็นสัญญาณแอนาลอกไปแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัล เพื่อนำไปใช้ส่งงานตัวควบคุมตามแนวทางที่ได้ออกแบบไว้โดยในรูปที่ 4.9 สัญญาณด้านล่างเป็นสัญญาณวัดหลังจากที่สัญญาณผ่านวงจรวงจรคิฟเฟอร์เรชเชอเตอร์และวงจรเปรียบเทียบ โดยสัญญาณด้านบนคือสัญญาณอินพุตที่ได้จากวงจรตรวจวัด ซึ่งจะเห็นได้ว่าสัญญาณด้านบนเป็นสัญญาณแอนาลอกคือเป็นสัญญาณที่มีความต่อเนื่องกันและมีค่าแอมพลิจูดได้หลายค่า ส่วนสัญญาณด้านล่างเป็นสัญญาณดิจิทัลและเนื่องจากสัญญาณดังกล่าวมีค่าแอมพลิจูดอยู่เพียง 2 ค่า ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติของสัญญาณดิจิทัล

รูปที่ 4.9 วัดหลังจากที่สัญญาณผ่านวงจรวงจรคิฟเฟอร์เรชเชอเตอร์และวงจรเปรียบเทียบ

แต่สัญญาณดิจิทัลที่ได้จะยังไม่สามารถนำไปใช้งานได้ เพราะจากแนวคิดในการออกแบบเราต้องการให้เมื่อมีการเกร็งกล้ำเนื้อ 1 ครั้ง แล้วได้สัญญาณออกมา 1 พัลส์ แต่จากรูปจะเห็นว่าเมื่อมีการเกร็งกล้ำเนื้อ 1 ครั้ง จะมีสัญญาณพัลส์เกิดขึ้นมากกว่า 1 ครั้ง อีกทั้งไม่สามารถกำหนดช่วงเวลาออนไทม์ (On Time) ของสัญญาณได้ ดังนั้นเราจึงต้องนำสัญญาณดังกล่าวไปผ่านวงจรโมโนสเตเบิลและเมื่อเราวัดหลังจากที่สัญญาณผ่านวงจรโมโนสเตเบิลก็จะได้สัญญาณดังรูปที่ 4.10 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อเราทำการเกร็งกล้ำเนื้อ 3 ครั้ง คังสัญญาณด้านบนจะเกิดสัญญาณพัลส์ตามจำนวนที่เราทำการเกร็งกล้ำเนื้อคือ 3 พัลส์โดยดูได้จากสัญญาณด้านล่าง

รูปที่ 4.10 วัดหลังจากที่สัญญาณผ่านวงจรโมโนสเตเบิล

สรุปผลการทดลอง

จากผลการทดลองเราจึงกล่าวได้ว่า วงจรทั้งหมดที่เราได้ทำการออกแบบมาสามารถที่จะนำเอาไปใช้วัดสัญญาณกัลมเนื้อที่เป็นสัญญาณแอนาล็อกและสามารถแปลงสัญญาณดังกล่าว ไปเป็นสัญญาณดิจิทัลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการใช้งานตัวควบคุมได้

4.2.3 การทดลองใช้งานวงจรกับคนหลาย ๆ คน

จากการทดลองในหัวข้อที่ 4.2.2 จะเห็นได้ว่าวงจรดังกล่าว สามารถที่จะใช้ในการตรวจวัดและจัดการสัญญาณกัลมเนื้อให้อยู่ในรูปแบบที่เราต้องการนำมาใช้งานได้ดีในระดับหนึ่ง แต่เรายังไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าวงจรที่ได้ออกแบบขึ้นมาจะนำไปใช้งานกับบุคคลอื่น นอกเหนือจากตัวผู้ทดลองได้หรือไม่ เราจึงต้องมีการทดลองนำวงจรที่เราออกแบบไว้มาใช้ทำการตรวจวัดและจัดการสัญญาณกัลมเนื้อจริงกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ตัวผู้ทดลอง โดยในที่นี้ได้อาสาสมัครมาเป็นกรณีศึกษาด้วยกัน 3 คน โดยในการทดลองเราจะให้กรณีศึกษาทั้ง 3 คนทำการเรีงกัลมเนื้อแล้วดูว่าวงจรที่เราออกแบบสามารถที่จะตรวจวัดสัญญาณกัลมเนื้อ แล้วทำการแปลงสัญญาณกัลมเนื้อที่เป็นสัญญาณแอนาล็อกให้เป็นสัญญาณดิจิทัล เหมือนกับผลการทดลองในหัวข้อที่ 4.2.2 ได้หรือไม่ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาที่ 1 ขณะทำการเกร็งกล้ามเนื้อในการทดลอง

รูปที่ 4.11 กรณีศึกษาที่ 1

รูปที่ 4.12 สัญญาณกล้ามเนื้อที่ผ่านวงจรรวมของกรณีศึกษาที่ 1

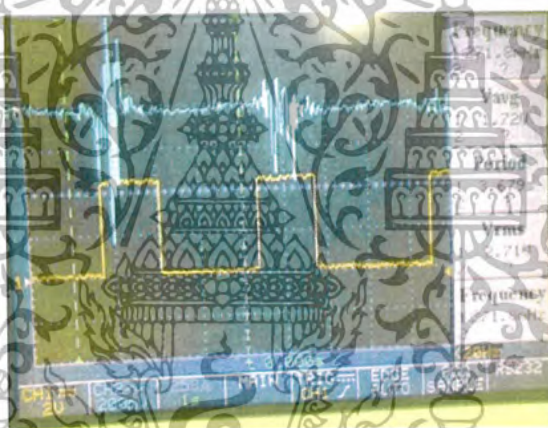
หมายเหตุ : สัญญาณด้านบนคือสัญญาณที่ทำการวัดหลังจากผ่านวงจรรวมวัด
สัญญาณด้านล่างคือสัญญาณที่ทำการวัดหลังจากผ่านวงจรแปลงสัญญาณ
แอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาที่ 2 ขณะทำการเกร็งกล้ามเนื้อในการทดลอง

รูปที่ 4.13 กรณีศึกษาที่ 2

รูปที่ 4.14 สัญญาณกล้ามเนื้อที่ผ่านวงจรรวมของกรณีศึกษาที่ 2

หมายเหตุ : สัญญาณด้านบนคือสัญญาณที่ทำการวัดหลังจากผ่านวงจรตรวจวัด
สัญญาณด้านล่างคือสัญญาณที่ทำการวัดหลังจากผ่านวงจรแปลงสัญญาณ
แอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาที่ 3 ขณะทำการแกว่งกล้ำมเนื้อในการทดลอง

รูปที่ 4.15 กรณีศึกษาที่ 3

รูปที่ 4.16 สัญญาณกล้ำมเนื้อที่ผ่านวงจรรวมของกรณีศึกษาที่ 3

หมายเหตุ : สัญญาณด้านบนคือสัญญาณที่ทำการวัดหลังจากผ่านวงจรรวมวัด
สัญญาณด้านล่างคือสัญญาณที่ทำการวัดหลังจากผ่านวงจรแปลงสัญญาณ
แอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การทดลองตัวควบคุม

การทดลองในส่วนของตัวควบคุม เราออกแบบให้เป็นการทดลองโดยใช้โปรแกรม Proteuse จำลองการทดลองขึ้นมา โดยสาเหตุที่เราไม่ใช้ตัวควบคุมจริงทำการทดลองก็เนื่องด้วยจำนวนการเขียนและการลบ โปรแกรมของตัวควบคุมถูกจำกัดเอาไว้โดยบริษัทที่ผลิต ซึ่งเราไม่รู้เลยว่าตัวควบคุมของเราผ่านการเขียนและการลบ โปรแกรมมาที่ครั้งแล้ว เนื่องจากตัวควบคุมของเราได้รับความอนุเคราะห์มาจากชุมชนโรบอท โดยจากที่ได้กล่าวไว้ในบทที่แล้วชุดคำสั่งที่ทางเราได้ ออกแบบไว้มีอยู่ 5 คำสั่ง ก็คือ เปิด/ปิด เพิ่มช่อง/ลดช่อง เพิ่มเสียง/ลดเสียง และยังมีพอร์ตคำสั่ง เหลืออยู่อีก 3 คำสั่ง เราจึงเอามาใช้เป็นฟังก์ชันเสริมเพื่อให้เลือกช่องหลัก ๆ คือ ช่อง 3 5 7 โดยสามารถ แสดงผลการทดลอง ได้ดังนี้

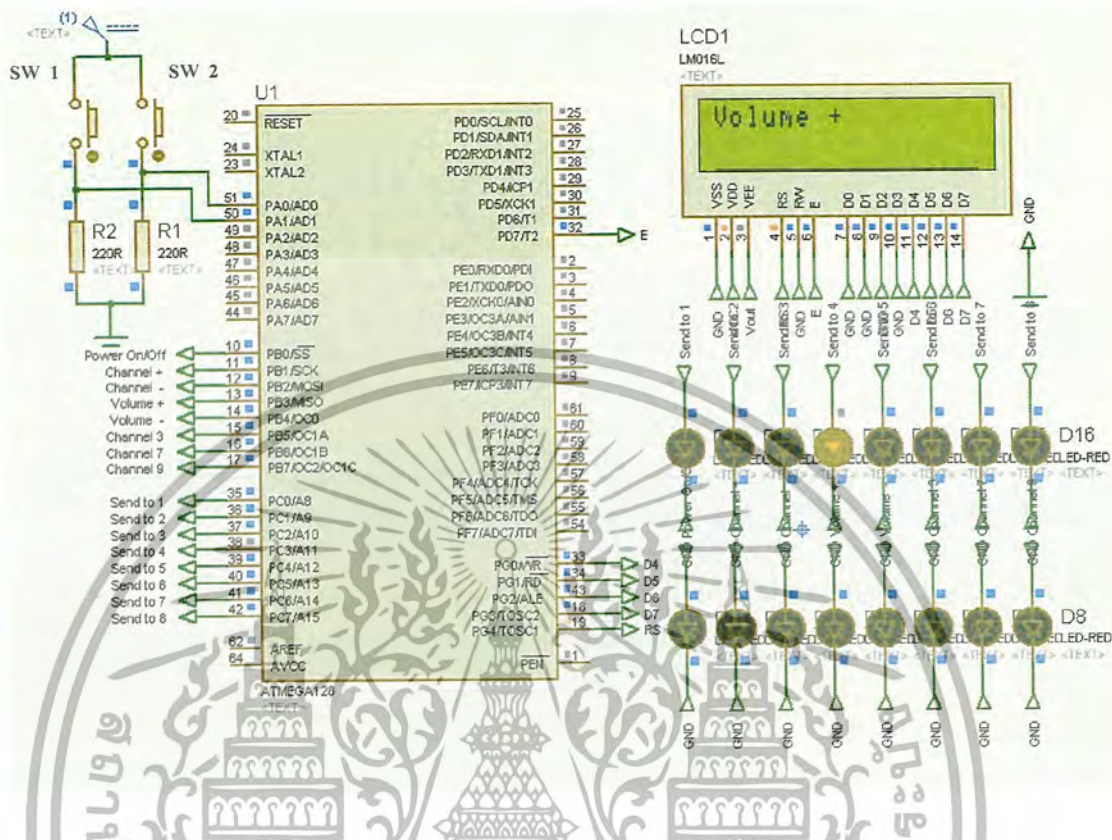
สถานะที่ 1 เมื่อไม่มีการกดสวิตช์เปรียบได้กับไม่มีการเกร็งกล้ามเนื้อ โดยจะเห็นได้ว่าที่ หน้าจอแสดงผล (LCD) และหลอดแอลอีดี (LED) จะไม่มีการแสดงผลใดๆดังรูปที่ 4.17

รูปที่ 4.17 เมื่อไม่มีการกดสวิตช์

สถานะที่ 2 เมื่อมีการกดสวิตช์ตัวที่ทำหน้าที่เลือกชุดคำสั่งจะเปรียบได้กับกรณีที่เรามีการเกร็งกล้ามเนื้อแขนของแขนที่ทำหน้าที่เลือกชุดคำสั่ง โดยสามารถแสดงตัวอย่างได้ดังนี้

- เมื่อทำการเลือกชุดคำสั่งเพิ่มเสียง/ลดเสียง

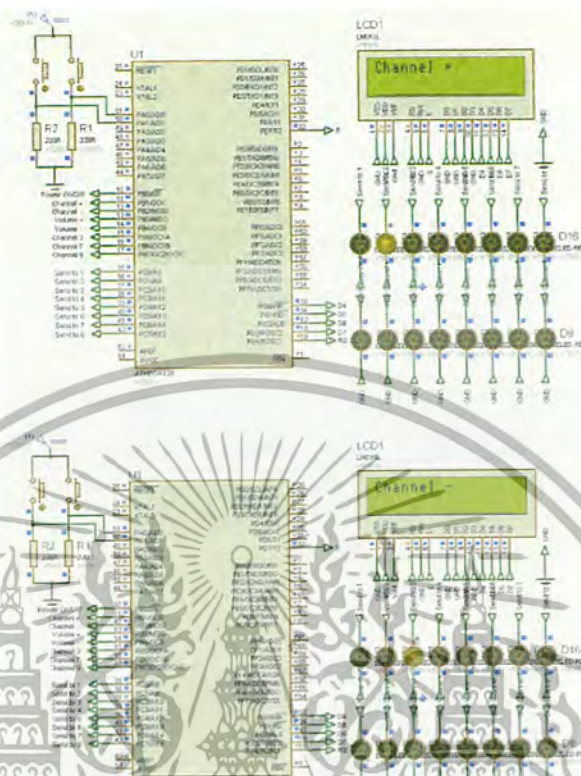

รูปที่ 4.18 เมื่อเลือกชุดคำสั่งเพิ่ม/ลดเสียง

จากรูปที่ 4.18 จะเห็นว่า เมื่อทำการกดสวิตช์เลือกชุดคำสั่งเพิ่มเสียงตัวหน้าจอแสดงผล (LCD) จะแสดงผลคำว่า Volume + และหลอดแอลอีดี (LED) แฉวนตัวที่ 4 โดยนับจากทางด้านซ้ายมือก็จะติดขึ้น ซึ่งตำแหน่งของหลอดแอลอีดี (LED) ที่แสดงผลนั้นจะเป็นตำแหน่งที่ต่อเชื่อมกับพอร์ตของตัวควบคุมที่เรากำหนดในที่นี้คือพอร์ต PB3 ให้เป็นพอร์ตของชุดคำสั่งเพิ่มเสียงและเมื่อเราเลือกชุดคำสั่งลดเสียงตัวหน้าจอแสดงผล (LCD) จะแสดงผลคำว่า Volume - หลอดแอลอีดี (LED) แฉวนตัวที่ 5 ก็จะติดขึ้น และตำแหน่งพอร์ตของตัวควบคุมที่เรากำหนดในที่นี้คือพอร์ต PB4

หมายเหตุ : SW 1 คือ สวิตช์เลือกชุดคำสั่ง
SW 2 คือ สวิตช์ที่ใช้ในการสั่งงาน

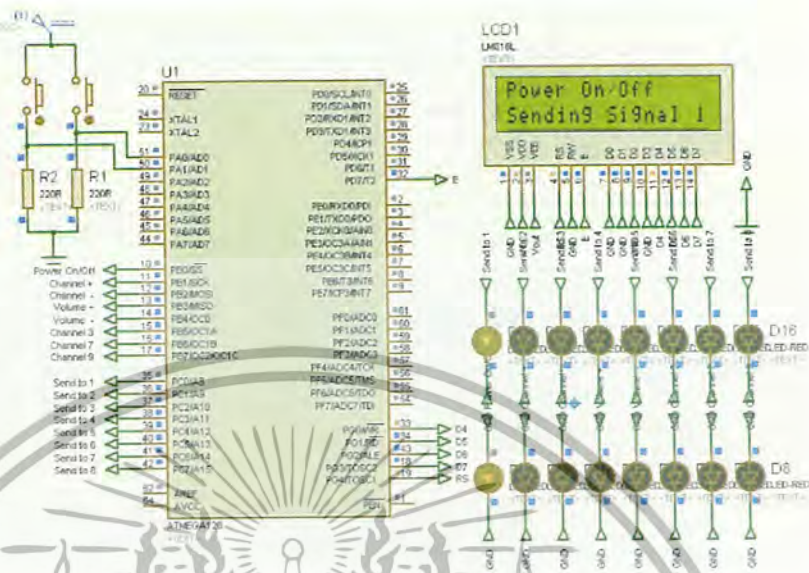
- ชุดคำสั่งเพิ่ม/ลดช่อง

รูปที่ 4.19 เมื่อเลือกชุดคำสั่งเพิ่ม/ลดช่อง

จากรูปที่ 4.19 จะเห็นว่า เมื่อทำการกดสวิทช์เลือกชุดคำสั่งเพิ่มช่องตัวหน้าจอแสดงผล (LCD) จะแสดงผลคำว่า Channel + และหลอดแอลอีดี (LED) แลวบนตัวที่ 2 ก็จะมีติดขึ้น โดยหลอดแอลอีดี (LED) ที่แสดงผลนั้นจะเป็นตำแหน่งที่ต่อเชื่อมกับพอร์ตของตัวควบคุมที่เรากำหนดให้เป็นพอร์ตของชุดคำสั่งเพิ่มช่องในที่นี้คือพอร์ต PB1 ต่อมาเราก็ทำการเลือกชุดคำสั่งลดช่องตัวหน้าจอแสดงผล (LCD) ก็จะแสดงผลคำว่า Channel - และหลอดแอลอีดี (LED) แลวบนตัวที่ 2 ก็จะมีติดขึ้น โดยตำแหน่งของหลอดแอลอีดี (LED) จะเป็นตำแหน่งที่ต่อเชื่อมกับพอร์ตของตัวควบคุมที่เรากำหนดให้เป็นพอร์ตของชุดคำสั่งลดช่องในที่นี้คือพอร์ต PB2

- ชุดคำสั่งเปิด/ปิดเครื่อง

รูปที่ 4.20 เมื่อเลือกชุดคำสั่งเปิด/ปิด

จากรูปที่ 4.20 จะเห็นว่า เมื่อทำการกดสวิตช์เลือกชุดคำสั่ง เปิด/ปิด ตัวหน้าจอแสดงผล (LCD) จะแสดงผลคำว่า Power On/Off และหลอดแอลอีดี (LED) แฉวบนก็จะติดขึ้น โดยตำแหน่งของหลอดแอลอีดี (LED) ที่แสดงผลนั้นจะเป็นตำแหน่งที่ต่อเชื่อมกับพอร์ตของตัวควบคุมที่เรากำหนดให้เป็นพอร์ตของชุดคำสั่งเปิด/ปิดเครื่อง ในที่นี้คือพอร์ต PBO

สถานะที่ 3 เมื่อมีการกดสวิตช์ตัวที่ทำหน้าที่ส่งชุดคำสั่ง เปรียบได้กับการเกร็งกล้ามเนื้อแขนของแขนที่ทำหน้าที่ส่งชุดคำสั่ง โดยขณะที่เราทำการกดสวิตช์จะเห็นว่าที่หน้าจอแสดงผล (LCD) จะแสดงผลคำว่า Sending Signal ขึ้นมาด้วยนอกเหนือจากชุดคำสั่งปกติ และหลอดแอลอีดี (LED) แฉวล่าง ก็จะแสดงผลในตำแหน่งเดียวกันกับตำแหน่งหลอดแอลอีดี (LED) แฉวบนที่ต่อเชื่อมกับพอร์ตของตัวควบคุมที่เรากำหนดให้เป็นพอร์ตของชุดคำสั่งทั้ง 5 คำสั่ง ที่เราได้ทำการออกแบบไว้ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าในขณะที่นั้นเราทำการเลือกชุดคำสั่งโดยอยู่โดยจากรูปที่ 4.20 เราทำการเลือกชุดคำสั่งเปิด/ปิดเครื่องอยู่ กล่าวคือหลอดแอลอีดี (LED) แฉวล่างจะแสดงผลในตำแหน่งเดียวกันกับหลอดแอลอีดี (LED) แฉวบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การทดลองใช้งานเครื่องจริง

หลังจากที่เราทำการทดลองโปรแกรมตัวควบคุม โดยการทำซิมูเลชัน (Simulation) เพื่อทดสอบโปรแกรมที่เราได้ทำการออกแบบไว้ว่าสามารถใช้งานได้ตามที่เรต้องการหรือไม่ ก็พบว่าตัวโปรแกรมสามารถที่จะใช้งานได้ ในขั้นต่อมาเราจึงนำโปรแกรมที่ออกแบบไว้เขียนลงบนตัวควบคุมแล้วทำการทดลองใช้งาน เพื่อหาค่าความผิดพลาดในการทำงานของเครื่องว่ามีค่าน้อยเพียงใดโดยมีขั้นตอนดังนี้

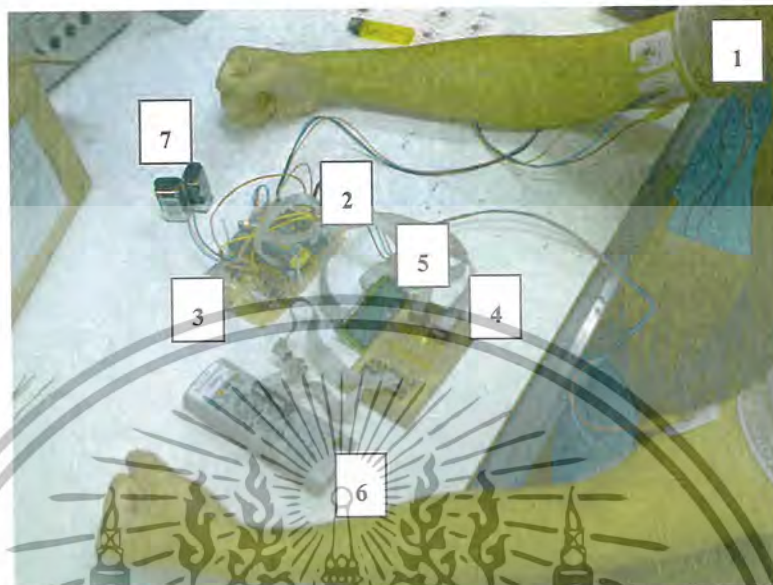
ขั้นตอนที่ 1 เริ่มจากการติดแผ่นอิเล็กทรอนิกส์บอร์ดที่แขนตามจุดที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.1 โดยการกำหนดให้แขนข้างซ้ายเป็นตัวเลือกโหมดการทำงานหรือชุดคำสั่งและให้แขนข้างขวาเป็นตัวสั่งให้ตัวควบคุมทำการส่งสัญญาณควบคุมการทำงานออกไป

รูปที่ 4.21 การติดแผ่นอิเล็กทรอนิกส์บอร์ดที่แขนเพื่อทำการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเชื่อมต่ออุปกรณ์ดังรูปที่ 4.22 โดยทำการเชื่อมต่อตามลำดับหมายเลขที่ปรากฏในรูปดังนี้

รูปที่ 4.22 ภาพรวมการต่ออุปกรณ์ทั้งหมด

โดยในรูปที่ 4.22 จะประกอบไปด้วยอุปกรณ์ทั้งหมดที่นำมาใช้งานในโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แผ่นอิเล็กทรอนิกส์และตัวสายไฟที่ใช้ในการเชื่อมต่อ แผ่นอิเล็กทรอนิกส์เข้ากับวงจรตรวจวัดสัญญาณกล้ามเนื้อและวงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัลที่เราออกแบบไว้
2. วงจรตรวจวัดและวงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล โดยในโครงการนี้จะใช้วงจรดังกล่าว 2 ชุด คือ แขนขวาและแขนซ้ายข้างละชุด
3. ตัวควบคุมที่ใช้ในโครงการ
4. แผงวงจรหลอดแอลอีดี (LED) ที่ใช้ในการแสดงผลสถานะของชุดคำสั่งและสถานะการส่งสัญญาณจากตัวควบคุมมายังตัวรีโมททีวี
5. จอแสดงผล (LCD) ที่ใช้ในการแสดงผลว่าในขณะที่เราทำการเลือกใช้งานชุดคำสั่งใดอยู่
6. ตัวรีโมททีวีที่ดัดแปลงเพื่อที่สามารถรับคำสั่งจากตัวควบคุมได้
7. แบตเตอรี่ที่ใช้ในการให้พลังงานกับตัวควบคุมและวงจรทั้งหมดในโครงการ โดยจะใช้เป็นแบตเตอรี่ขนาด 9 โวลต์ จำนวน 2 ก้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทำการต่ออุปกรณ์ดังรูปที่ 4.22 เรียบร้อยแล้วเราจะทำการทดลอง เอาตัวอุปกรณ์ไป
ควบคุมทีวี โดยทีวีที่นำมาใช้ในการทดลองคือ ทีวีสี ยี่ห้อ SAMSUNG รุ่น CS-29K40ML ดังรูปที่
4.23

รูปที่ 4.23 ทีวีสี ยี่ห้อ SAMSUNG รุ่น CS-29K40ML

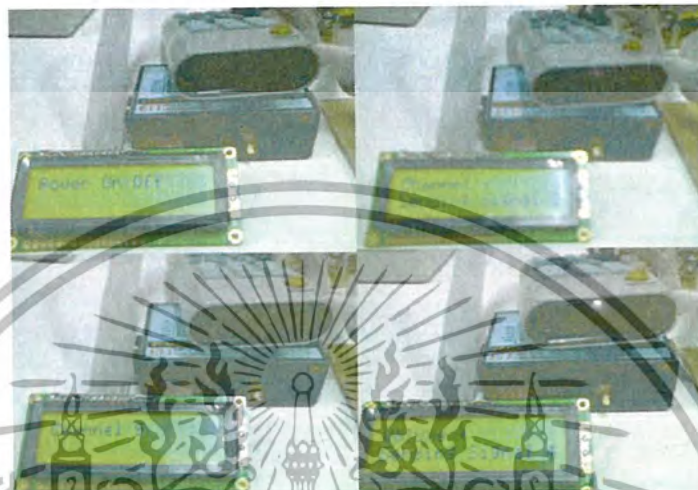
ขั้นตอนที่ 3 เมื่อเราทำการเกร็งกล้ามเนื้อจะเห็นได้ว่าหลอดแอลอีดี (LED) มีการเปลี่ยน
สถานะจากสถานะหนึ่งไปเป็นอีกสถานะหนึ่ง โดยเราให้แขนซ้ายใช้ในการเลือกชุดคำสั่ง
และแขนขวามีทำหน้าที่ในการส่งชุดคำสั่ง ซึ่งหลอดแอลอีดี (LED) ด้านซ้ายแสดงสถานะเมื่อมีการ
เกร็งแขนซ้าย ส่วนหลอดแอลอีดี (LED) ทางด้านขวาก็ทำงานในลักษณะเดียวกันแต่จะไม่ได้ติด
ตลอดเวลาเหมือนกับหลอดแอลอีดี (LED) ทางด้านซ้าย แต่จะติดแค่ช่วงขณะที่ทำการเกร็งกล้ามเนื้อ
ที่แขนขวาเพื่อที่จะส่งคำสั่งให้กับรีโมททีวี โดยทิศทางการเปลี่ยนสถานะจะเป็นทิศทางตามลูกศร
ในรูปที่ 4.24

รูปที่ 4.24 แผงวงจรหลอดแอลอีดีที่ใช้แสดงสถานะเมื่อมีการเกร็งกล้ามเนื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยขณะที่หลอดแอลอีดี (LED) ทางด้านซ้ายแสดงผล ตัวจอแสดงผล (LCD) ก็จะแสดงชุดคำสั่งต่าง ๆ ที่เราได้ทำการออกแบบไว้เช่น Power ON/OFF Channel +/- และในกรณีที่หลอดแอลอีดี (LED) ทางด้านขวาแสดงผล ตัวจอ LCD ก็จะแสดงสถานะการส่งข้อมูลคือ แสดงคำว่า Sending Signal โดยสามารถแสดงตัวอย่างได้ดังนี้

รูปที่ 4.25 จอแสดงผล (LCD) แสดงการทำงานของเครื่อง

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อมีการเกร็งกล้ามเนื้อที่แขนขวา เพื่อทำการส่งคำสั่งให้กับทีวีจะเห็นได้ว่า หลอดอินฟาเรดของรีโมทที่เราทำการดัดแปลงจะแสดงสถานะการติดคียบรูปที่ 4.26 ซึ่งจะ สามารถกล่าวได้ว่ารีโมทมีการตอบสนองตามที่เราร้องการ

รูปที่ 4.26 รีโมทแสดงการตอบสนอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 5 จะเห็นได้ว่าทีวีแสดงการทำงานตามที่ถูกรีโมทสั่งการ โดยที่แสดงในรูปแบบคือ การเปลี่ยนช่องจากช่องทรูไปยังช่องทีวีท้องถิ่น

(ก)

(ข)

รูปที่ 4.27 (ก) ทีวีอยู่ที่ช่องทรู

(ข) ทีวีอยู่ที่ช่องท้องถิ่น

สรุปผลการทดลอง

เป็นการทดลองเพื่อหาค่าความผิดพลาดของเครื่อง EMG โดยวัดจากการทดลองใช้งานเครื่อง 100 ครั้ง เป็นจำนวน 5 รอบ ซึ่งมีการทำงานที่ผิดพลาดไปกี่ครั้งและมีค่าความผิดพลาดกี่เปอร์เซ็นต์ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ตารางบันทึกผลการทดลองหาค่าความผิดพลาด

รอบที่ทำการทดลอง (100 ครั้ง)	รอบที่ 1	รอบที่ 2	รอบที่ 3	รอบที่ 4	รอบที่ 5	ค่าเฉลี่ย
จำนวนครั้งที่เกิดความผิดพลาด	13	12	9	19	12	13
ค่าความผิดพลาด (เปอร์เซ็นต์)	0.13	0.12	0.09	0.19	0.12	0.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางบันทึกผลการทดลองจะเห็นได้ว่าค่าความผิดพลาดของเครื่อง มีค่าอยู่ในช่วง 0.09 – 0.19 เปอร์เซ็นต์ โดยมีค่าเฉลี่ยของค่าความผิดพลาดอยู่ที่ 0.13 เปอร์เซ็นต์ จากการทดลองใช้งานเครื่องทั้งหมด 500 ครั้ง โดยความผิดพลาดที่เกิดขึ้นหมายถึงกรณีที่เมื่อเราทำการเกร็งกล้ามเนื้อเพื่อควบคุมเครื่อง EMG เครื่องจะไม่รับคำสั่งหรือประมวลผลคำสั่งไม่ตรงกับชุดคำสั่งที่เราต้องการ โดยสาเหตุของความผิดพลาดดังกล่าวมีดังนี้

- เกิดจากสถานะที่เกิดกล้ามเนื้อเกร็งขึ้นมาทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้สั่งให้ร่างกายของเราเกร็งกล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นผลมาจากการเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อที่เราใช้ในการทำการทดลอง ซึ่งจะเห็นในหลายกรณี เช่น เมื่อเราทำการวิ่งเป็นระยะทางไกลเมื่อหยุดวิ่งบางครั้งเราจะเห็นกล้ามเนื้อของเรามีการกระตุกเกร็งเป็นระยะ

- เกิดจากความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อซึ่งจะทำให้เมื่อทำการเกร็งกล้ามเนื้อแล้วแรงที่ได้จากการเกร็งกล้ามเนื้อมีค่าน้อยเกินกว่าที่วงจรตรวจวัดจะทำการตรวจวัดได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลงาน

หลังจากการที่เราได้ทำการศึกษาและค้นคว้าวิธีการ ในการตรวจวัดสัญญาณกล้ำมเนื้อกันในเทอมที่ 1 ก็ทำให้เรามีความรู้และความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว จนสามารถออกแบบวงจรในการตรวจวัดสัญญาณกล้ำมเนื้อได้ ต่อมาในเทอมที่ 2 เราก็ศึกษาว่าจะนำสัญญาณกล้ำมเนื้อที่เราตรวจวัดได้ในเทอมที่ 1 ไปใช้ประโยชน์อย่างไร ซึ่งก็ทำให้เราสามารถประดิษฐ์เครื่องควบคุมรีโมททีวีโดยใช้สัญญาณกล้ำมเนื้อสำเร็จตามวัตถุประสงค์และขอบเขตงานที่ได้เสนอไว้ในตอนต้น

5.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานและการแก้ไข

1. ไม่มีสถานที่ในการปฏิบัติงานที่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา แต่ก็ได้รับความอนุเคราะห์จาก ผศ.เชื้อ นกอยู่ ที่อนุญาตให้ใช้ห้อง LAB เป็นสถานที่ทำงานได้
2. ไม่มีเครื่องมือวัดและเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน ซึ่งถือเป็นสาเหตุที่สำคัญมากแต่สุดท้ายก็ได้รับความอนุเคราะห์จาก ผศ.เชื้อ นกอยู่ และ รศ.ศักรียา ชิตวงส์ ที่ให้อนุญาตให้ยืมใช้เครื่องมือในการทำงานเช่น แหล่งจ่ายไฟ เครื่องกำเนิดสัญญาณ และอื่น ๆ
3. ขาดงบประมาณในการใช้ทำโปรเจกต์ เนื่องจากระยะเวลาในการเสนอบิลมีความกระชั้นชิดเกินไปการแก้ไขคือการออกงบประมาณในการทำโครงการเอง
4. การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับสัญญาณกล้ำมเนื้อทำได้ล่าช้า เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวส่วนใหญ่จะถูกตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศและมีศัพท์เฉพาะทางอยู่มาก
5. การทำงานเกิดความขัดแย้งทางความคิด จึงต้องมีการจัดความคิดให้ไปในแนวทางเดียวกันทำให้เกิดความล่าช้าในภาคปฏิบัติงานไปบ้าง

5.3 แนวทางในการพัฒนา

แนวทางในการพัฒนานั้นสามารถที่จะทำการพัฒนาได้หลายรูปแบบ เช่นในส่วนของแมคคาทรอนิกส์สามารถที่จะทำให้มีขนาดกะทัดรัดลงได้อีกคือการเปลี่ยนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นแบบเซอร์เฟสให้หมดและในส่วนของโปรแกรมก็ยังสามารถเพิ่มแอปพลิเคชันอื่นๆลงไปได้อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- [1] สักกรียา ชิตวงศ์. *วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ Electronic engineering*. สาขาวิชาวิศวกรรมการวัดคุม คณะวิศวกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ, 2544
- [2] วิศรุต ศรีรัตน์. *ปฏิบัติการวิศวกรรมการวัดคุม 1*. สาขาวิชาวิศวกรรมการวัดคุม คณะวิศวกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ, 2546
- [3] อัมพวัน จุลเสรีวงศ์. *วงจรไฟฟ้า. แผนกตำรา คณะวิศวกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ, 2550*
- [4] Adam Siemieski. <http://arxiv.org/ftp/physics/papers/0611/0611120.pdf>

ภาคผนวก

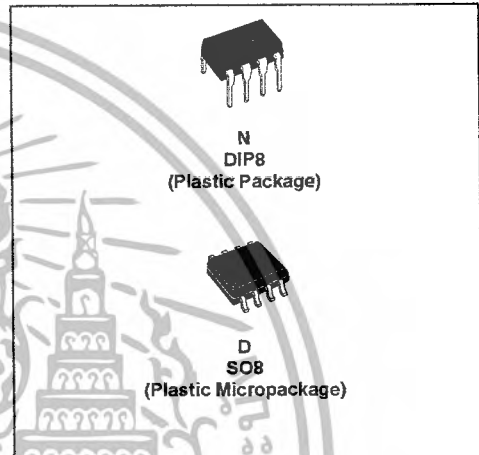
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TL071 TL071A - TL071B

LOW NOISE J-FET SINGLE OPERATIONAL AMPLIFIERS

- WIDE COMMON-MODE (UP TO V_{CC}^+) AND DIFFERENTIAL VOLTAGE RANGE
- LOW INPUT BIAS AND OFFSET CURRENT
- LOW NOISE $e_n = 15\text{nV}/\sqrt{\text{Hz}}$ (typ)
- OUTPUT SHORT-CIRCUIT PROTECTION
- HIGH INPUT IMPEDANCE J-FET INPUT STAGE
- LOW HARMONIC DISTORTION : 0.01% (typ)
- INTERNAL FREQUENCY COMPENSATION
- LATCH UP FREE OPERATION
- HIGH SLEW RATE : $16\text{V}/\mu\text{s}$ (typ)

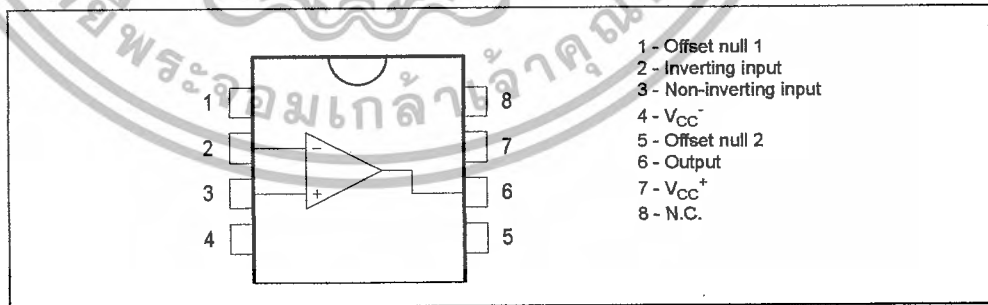

DESCRIPTION

The TL071, TL071A and TL071B are high speed J-FET input single operational amplifiers incorporating well matched, high voltage J-FET and bipolar transistors in a monolithic integrated circuit.

The devices feature high slew rates, low input bias and offset currents, and low offset voltage temperature coefficient.

PIN CONNECTIONS (top view)

ORDER CODE

Part Number	Temperature Range	Package	
		N	D
TL071M/AM/BM	-55°C, +125°C	•	•
TL071A/AI/BI	-40°C, +105°C	•	•
TL071C/AC/BC	0°C, +70°C	•	•

Example : TL071CN

N = Dual in Line Package (DIP)
D = Small Outline Package (SO) - also available in Tape & Reel (DT)

Quad, 1MHz, Operational Amplifiers for Commercial, Industrial, and Military Applications

The CA124, CA224, CA324, LM324, and LM2902 consist of four independent, high-gain operational amplifiers on a single monolithic substrate. An on-chip capacitor in each of the amplifiers provides frequency compensation for unity gain. These devices are designed specially to operate from either single or dual supplies, and the differential voltage range is equal to the power-supply voltage. Low power drain and an input common-mode voltage range from 0V to V+ -1.5V (single-supply operation) make these devices suitable for battery operation.

Part Number Information

PART NUMBER (BRAND)	TEMP. RANGE (°C)	PACKAGE	PKG. NO.
CA0124E	-55 to 125	14 Ld PDIP	E14.3
CA0124M (124)	-55 to 125	14 Ld SOIC	M14.15
CA0124M96 (124)	-55 to 125	14 Ld SOIC Tape and Reel	M14.15
CA0224E	-40 to 85	14 Ld PDIP	E14.3
CA0224M (224)	-40 to 85	14 Ld SOIC	M14.15
CA0324E	0 to 70	14 Ld PDIP	E14.3
CA0324M (324)	0 to 70	14 Ld SOIC	M14.15
CA0324M96 (324)	0 to 70	14 Ld SOIC Tape and Reel	M14.15
LM324N	0 to 70	14 Ld PDIP	E14.3
LM2902N	-40 to 85	14 Ld PDIP	E14.3
LM2902M (2902)	-40 to 85	14 Ld SOIC	M14.15
LM2902M96 (2902)	-40 to 85	14 Ld SOIC Tape and Reel	M14.15

Features

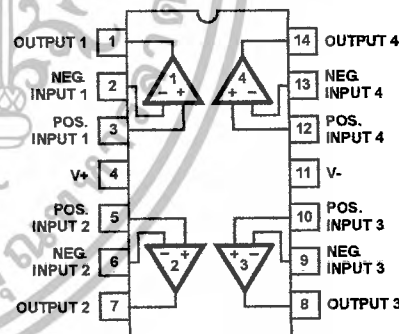
- Operation from Single or Dual Supplies
- Unity-Gain Bandwidth ..... 1MHz (Typ)
- DC Voltage Gain ..... 100dB (Typ)
- Input Bias Current ..... 45nA (Typ)
- Input Offset Voltage ..... 2mV (Typ)
- Input Offset Current
  - CA224, CA324, LM324, LM2902 ..... 5nA (Typ)
  - CA124 ..... 3nA (Typ)
- Replacement for Industry Types 124, 224, 324

Applications

- Summing Amplifiers
- Multivibrators
- Oscillators
- Transducer Amplifiers
- DC Gain Blocks

Pinout

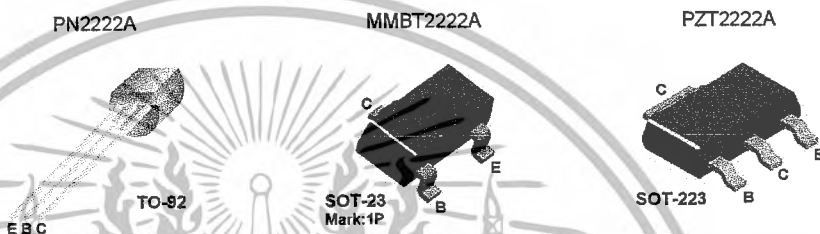
CA124, CA224, CA324, LM2902 (PDIP, SOIC)
LM324 (PDIP)
TOP VIEW

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PN2222A/MMBT2222A/PZT2222A NPN General Purpose Amplifier

- This device is for use as a medium power amplifier and switch requiring collector currents up to 500mA.
- Sourced from process 19.

Absolute Maximum Ratings * $T_a = 25^\circ\text{C}$ unless otherwise noted

Symbol	Parameter	Ratings	Units
V_{CE0}	Collector-Emitter Voltage	40	V
V_{CBO}	Collector-Base Voltage	75	V
V_{EBO}	Emitter-Base Voltage	6.0	V
I_C	Collector Current	1.0	A
T_{STG}	Operating and Storage Junction Temperature Range	- 55 ~ 150	$^\circ\text{C}$

* This ratings are limiting values above which the serviceability of any semiconductor device may be impaired.

NOTES:

- 1) These rating are based on a maximum junction temperature of 150 degrees C.
- 2) These are steady limits. The factory should be consulted on applications involving pulsed or low duty cycle operations.

Thermal Characteristics $T_a = 25^\circ\text{C}$ unless otherwise noted

Symbol	Parameter	Max.			Units
		PN2222A	*MMBT2222A	**PZT2222A	
P_D	Total Device Dissipation	625	350	1,000	mW
	Derate above 25°C	5.0	2.8	8.0	$\text{mW}/^\circ\text{C}$
$R_{\theta JC}$	Thermal Resistance, Junction to Case	63.3			$^\circ\text{C}/\text{W}$
$R_{\theta JA}$	Thermal Resistance, Junction to Ambient	200	357	125	$^\circ\text{C}/\text{W}$

* Device mounted on FR-4 PCB $1.6'' \times 1.6'' \times 0.06''$.

** Device mounted on FR-4 PCB $36\text{mm} \times 18\text{mm} \times 1.5\text{mm}$; mounting pad for the collector lead min. 6cm^2 .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

VHF/UHF transistor

TO-92
1. Base 2. Emitter 3. Collector

NPN Epitaxial Silicon Transistor

Absolute Maximum Ratings $T_a=25^\circ\text{C}$ unless otherwise noted

Symbol	Parameter	Value	Units
V_{CBO}	Collector-Base Voltage	30	V
V_{CEO}	Collector-Emitter Voltage	25	V
V_{EBO}	Emitter-Base Voltage	3.0	V
P_C	Collector Power Dissipation ($T_a=25^\circ\text{C}$)	350	mW
	Derate above 25°C	2.8	mW/ $^\circ\text{C}$
P_C	Collector Power Dissipation ($T_C=25^\circ\text{C}$)	1.0	W
	Derate above 25°C	8.0	W/ $^\circ\text{C}$
T_J	Junction Temperature	150	$^\circ\text{C}$
T_{STG}	Storage Temperature	-55~150	$^\circ\text{C}$
$R_{th(j-c)}$	Thermal Resistance, Junction to Case	125	$^\circ\text{C/W}$
$R_{th(j-a)}$	Thermal Resistance, Junction to Ambient	357	$^\circ\text{C/W}$

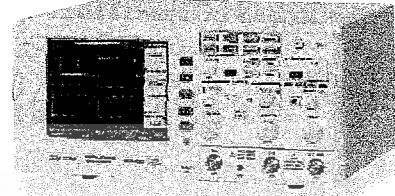
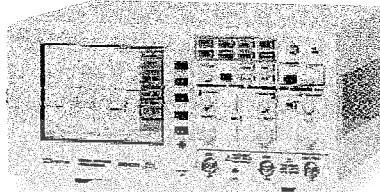
Electrical Characteristics $T_a=25^\circ\text{C}$ unless otherwise noted

Symbol	Parameter	Test Condition	Min.	Max.	Units
BV_{CBO}	Collector-Base Breakdown Voltage	$I_C=100\mu\text{A}, I_E=0$	30		V
BV_{CEO}	Collector-Emitter Breakdown Voltage	$I_C=1\text{mA}, I_B=0$	25		V
BV_{EBO}	Emitter-Base Breakdown Voltage	$I_E=10\mu\text{A}, I_C=0$	3.0		V
I_{CBO}	Collector Cut-off Current	$V_{CB}=25\text{V}, I_E=0$		100	nA
I_{EBO}	Emitter Cut-off Current	$V_{EB}=2\text{V}, I_C=0$		100	nA
h_{FE}	DC Current Gain	$V_{CE}=10\text{V}, I_C=4\text{mA}$	60		
$V_{CE(sat)}$	Collector-Emitter Saturation Voltage	$I_C=4\text{mA}, I_B=0.4\text{mA}$		0.5	V
$V_{BE(on)}$	Base-Emitter On Voltage	$V_{CE}=10\text{V}, I_C=4\text{mA}$		0.95	V
f_T	Current Gain Bandwidth Product	$V_{CE}=10\text{V}, I_C=4\text{mA}, f=100\text{MHz}$	650		MHz
C_{ob}	Output Capacitance	$V_{CB}=10\text{V}, I_E=0, f=1\text{MHz}$		0.7	pF
C_{rb}	Collector Base Feedback Capacitance	$V_{CB}=10\text{V}, I_E=0, f=1\text{MHz}$	0.35	0.65	pF
C_{c-rtb}	Collector Base Time Constant	$V_{CB}=10\text{V}, I_C=4\text{mA}, f=31.8\text{MHz}$		9.0	ps

* Pulse Test: PW≤300μs, Duty Cycle≤2%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

150MHz/250MHz Digital Storage Oscilloscope

GDS-820S(150MHz)/GDS-840S(250MHz)

GDS-820C(150MHz)/GDS-840C(250MHz)

FEATURES

- * 150MHz/250MHz Bandwidth With Either Color or Monochrome LCD Display
- * 125k Long Memory and 12 Division Horizontal Display
- * 25GS/s Sampling Rate for Repetitive Waveforms
- * Advanced Trigger: Pulse Width, TV Line, Event Delay And Time Delay
- * Go-NoGo and Auto Setup Sequence
- * FFT Function
- * Built-In Help Manual, Multi-Language and PC Software
- * Standard Interface: USB, RS-232C, Printer Port, Go/NoGo Output
- * Option: GPIB Interface

SPECIFICATIONS

		GDS-820S	GDS-820C	GDS-840S	GDS-840C
DISPLAY SYSTEM	Display Device	Mono (320 x 240) 5.7 inch LCD	Color (320 x 240) 5.7 inch LCD	Mono (320 x 240) 5.7 inch LCD	Color (320 x 240) 5.7 inch LCD
	Display Contrast Waveform Display Graticule Display Mode	Adjustable 8 x 10 divisions (8 x 12 div, when menu off) Dot, Vector, Accumulate			
VERTICAL SYSTEM	Bandwidth	150MHz		250MHz	
	Channels	2			
	Vertical Resolution	8-Bit			
	Vertical Sensitivity	2mV/div ~ 5V/div			
	Vertical Accuracy	± 3%			
	Rise Time	< 2.3ns		< 1.4ns	
HORIZONTAL SYSTEM	Input Coupling	AC · DC · Ground			
	Input Impedance	1MΩ ±2%, ~ 22pF		1MΩ ±2%, ~ 18pF	
	Polarity	Positive & Negative			
	Maximum Voltage Between Signal & Common at Input BNC	300V (DC+AC peak), CATII			
SIGNAL ACQUISITION SYSTEM	Real-Time Sample Rate	100MS/s maximum on each channel			
	Equivalent Sample Rate	25GS/s E.T. maximum on each channel			
TRIGGER	Record Length	125k/CH			
	Peak Detection	10ns (500ns/div~10s/div)			
	Acquisition Mode	Sample · Peak Detect · Average			
X-Y MODE	Average	2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256			
	Trigger Source	CH1, CH2, Line, Ext			
CURSOR & MEASUREMENT	Mode	Auto Level · Auto · Normal · Single · TV · Time Delay · Event Delay · Edge · Pulse Width			
	Coupling	AC, DC, HF, LF, Noise Reject			
CURSOR & MEASUREMENT	Sensitivity	DC~30MHz : 0.5div or 5mV		DC~30MHz : 0.5div or 5mV	
	X-Axis Input / Y-Axis Input	30MHz~150MHz : Approx 1.5div or 15mV		30MHz~150MHz : 1.5div or 15mV	
CURSOR & MEASUREMENT	Phase Shift	Channel 1 / Channel 2			
	Auto Voltage Measurement	± 3° at 100kHz			
CURSOR & MEASUREMENT	Auto Time Measurement	$V_{pp} \cdot V_{avg} \cdot V_{min} \cdot V_{max} \cdot V_a \cdot V_b \cdot V_{min} \cdot V_{max}$			
	Cursor Measurement	Freq, Period, Rise Time, Fall Time, Positive Width, Negative Width, Duty Cycle Voltage difference between cursors(ΔV), Time difference between cursors(ΔT), Reciprocal of ΔT in hertz (1/ΔT)			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้